Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اکادمی علوم افغانستان
مرکز زبانها و ادبیات
انستیتوت زبان و ادب دری

فرهنگ مختصر

دری - پښتو

مهتمم : معاون محقق محمد متین « مؤنس»
کابـــــــل: زمستان ۱۳۸۴ خورشیدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشخصات کتاب:

- نام اثر : فرهنگ مختصر دری – پښتـــو.
- گزینش و تدوین : اعضای علمی انستیتوت زبان و ادب دری.
- مهتمم: معاون محقق محمد متین « مونس»
- کمپوز و دیزاین : احمد خالد « سلطانی » و امان الله « جاوید»
- ناشر : ریاست نشرات اکادمی علوم افغانستان.
- سال چاپ : زمستان ۱۳۸۴ خورشیدی.
- محل چاپ : مطبعه آزادی.
- تیراژ : (۳۰۰۰) جلد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشگفتار

کشور عزیز ما افغانستان، از زمانه های باستان تا عصر حاضر ، مهد پرورش تمدنها و فرهنگهای پربار و زادگاه زبانهای گوناگون بوده است.

از میان زبانهای زنده و رایج در کشو ما دو زبان (پشتو و دری) گوینده گان زیاد تر داشته و اکثریت عظیم افراد وطن ما میتوانند به یکی ازین دو زبان افهام و تفهیم نمایند.

زبان دری و پشتو در امتداد سده های نسبتاً دور ، در روند پرفراز و فرود حرکت تاریخ تا کنون در کنار هم زیست نموده و هر یک حامل فرهنگ و ادبیات ارزشمند خویش میباشد. همزیستی دوستانه این دو زبان که هر دو زبان ملی و رسمی کشور ما اند ، در کنار همدیگر ، بیانگر همبسته گی خلل ناپذیر اکثریت مردمان این سرزمین بوده و در غنامندی فرهنگی و ادبی همدیگر تاثیر به سزا داشته اند.

در شرایط کنونی که کشور ما از فضای غم آلود جنگها و ویرانیها به سوی افقهای روشن تامین صلح و تحقق دموکراسی و تحکیم حاکمیت ملی به پیش میرود ، بدون تردید رشد فرهنگ و ادبیات و زبانهای ملی ما در تقویت هر چه بیشتر و حدت ملی و ترقی و پیشرفت جامعه ما مقام متبارزی را احراز مینماید. بر مبنای این هدف ارزشمند بود که مقام ریاست جمهوری کشور ما ،اکادمی علوم افغانستان را مؤظف گردانید تا فرهنگهای مختصر دری به پشتو و پشتو به دری را که بیشتر حاوی واژه های محاوره وی و کلمه های مورد مطالعه روز مره میباشد ، ترتیب نمایند تا بعد از طبع در اختیار جوانان و علاقه مندان بالاخص جوانان مهاجر مقیم در کشور های خارج قرار گیرد و نیاز مندی آموزش زبانهای ملی و رسمی کشور برای آنان مرفوع گردد.

به تاسی از هدایت مقام ریاست جمهوری و مقامهای رهبری اکادمی علوم افغانستان، اعضای انیستیتوت زبان و ادب دری و برخی از اعضای مرکز زبانها و ادبیات اکادمی علوم افغانستان به تهیه فرهنگ مختصر دری به پشتو مطابق روش قاموس نگاری اقدام نموده و به اینصورت سهم خویشرا در اجرای این وجیبه فرهنگی و ملی ایفا نمودند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمای اعضای مسلکی که در ترتیب این فرهنگ سهم گرفته اند ، به اساس الفبا نامهای آنان از اینقرار اند:

۱- حروف (ل ، م ، ن) توسط معاون سر محقق سید علیشاه روستایار.
۲- حروف (د ، ذ) توسط محقق شاه محمد « مصلح ».
۳- حروف (آ ، ا ، س ، ش ، ص ، ض ، ط ، ظ) توسط معاون محقق صالحه « حبیبی».
۴- حروف (ف ، ق) توسط محقق ظاهره « هنگامه».
۵- حرف (و) توسط محقق عاطفه « نورستانی ».
۶- حروف (ث ، ک) توسط سر محقق عبدالواجد « واجد».
۷- حروف (ب ، پ،گ، ر ، ز ، ژ) توسط سر محقق محمد آصف« نگراد».
۸- حروف (ت،ج،چ) توسط معاون محقق محمد فاضل « شریفی ».
۹- حروف (ح،خ،ع،غ)توسط معاون محقق محمد متین « مونس».
۱۰- حروف (هـ ، ی) توسط معاون سرمحقق نصر الله « ناصر».

مرجع و ماخذ پژوهنده گان در ترتیب این فرهنگ (افغان قاموس) اثر محترم عبدالله افغانی نویس بوده است و برخی در ضمن آن از قاموس دری ، انگلسی و بعضی فرهنگهای دیگر نیز استفاده نموده اند. واژه های دری به شیوه قاموس نگاری به ترتیب الفبای تنظیم و در ستون مقابل آن به منظور تلفظ درست واژه با الفبای فونتیک نیز نگاشته شده است. در ستون بعدی مشخصه دستوری هر واژه با ارایه مخفف دستوری نشان داده شده است ، در ستون اخیر معنی پشتوی هر واژه تذکر یافته است.

منبع استفاده پژوهنده گان و ادیتور های این فرهنگ جهت کار برد الفبای فونتیک همانا دستور معاصر زبان پارسی دری تالیف محترم پوهاند دکتور محمد حسین یمین و رهنمایی های شفاهی ایشان بوده است.

هشت فونیم واول الفبای نامبرده که در لهجه معیاری کابل وجود دارد. از اینقرار است.

آ - âً.
اَ - (الف مفتوح) - a
ا- (الف مضموم)- u
اِ (الف مسکور)- i
واو مجهول - o
واو معروف - uً
یای مجهول - e
یای معروف- Iً

فونیم های شبه واول :

۱- و – w
۲- ی – y

فونیم های کانسونانت :

۱. ب - b
۲. پ- P
۳. ت - t
۴. ث - s
۵. ج - j
۶. ح - hً
۷. چ - Cً
۸. خ - x
۹. د - d
۱۰. ذ - z
۱۱. ر- r
۱۲. ز - z
۱۳. ژ- Zً
۱۴. س - Sً
۱۵. ش - Sً
۱۶. ص- S
۱۷. ض. Z

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸. ط - t
۱۹. ظ- z
۲۰. ع - ?
۲۱. غ - ǧ
۲۲. ف - f
۲۳. ق - q
۲۴. ک- k
۲۵. گ- g
۲۶. ل - l
۲۷. م- m
۲۸. ن. n
۲۹. هـ - h
۳۰. ء - ?

به همینگونه مشخصه دستوری هر واژه با مخفف دستوری آن به صورت زیر نشان داده شده است:

ا- اسم	ص- صفت
ا-آ ، اسم آله	ص ، ن صفت نسبتی
ا- جم ، اسم جمع	ص ، ت – صفت تفصیلی
ا- خ ، اسم خاص	ص ، ع – صفت عالی
ا- م ، اسم مرکب	ص ، فا – صفت فاعلی
ا- ص ، اسم یا صفت	ض ، ضمیر
ا- فا ، اسم فاعل	ق ، قید
ا- مف ، اسم مفعول	ف ، فعل
ا- اسم فعل (مصدر)	ح ، ر – حرف ربط
	ح، ن – حرف نفی

انستیتوت زبان و ادب دری سه تن از اعضای این انستیتوت را معاون سر محقق محترم سید علیشاه روستایار و معاون سر محقق محترم شریف الله شریف و معاون محقق محترم محمد متین مونس را موظف نمود تا به منظور یک د ست شد ن و تصحیح کار اعضای ترتیب کننده به ادیت این فرهنگ بپردازند ، اعضای ادیتور با تلاش

خسته گی نا پذیر به اصلاح کمبود ها پرداخته و آن را آ ماده چاپ نمودند ، کار اهتمام و چاپ این فرهنگ به عهده محترم معاون محقق محمد متین « مونس » سپرده شد ، انبسّیتیوت زبان و ادب دری از همه دست اندر کاران تهیه این فرهنگ ، ادیتور ها ، مهتمم و دیزاینر ها محترم امان الله « جاوید » و محترم احمد خالد « سلطانی» ابراز تشکر نموده و امیدوار ا ست تا جوانان و علاقه مندان در داخل و خارج از کشور بتوانند با فرا گیری زبان و ادبیات ملی کشور خویش از آن استفاده گسترده نموده و گامی ارزشمند در اعتلای فرهنگ و ادبیات مهین خویـــش بـــــردارند.

انیستیوت زبان و ادب دری
اکادمی علوم افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ACKU 14031

آ

آب (ãb)- ا. اوبه.

آب باز(ãbbãz)- ا.فا.

لامبوځن.

آب بازی(ãbbãzI)- ا. ف.

لامبو.

آبترازو(ãbtarãzū)- ا.م.

اوب تله.

آب حیات(ãbihayãt)- ا.

م. د ژوند اوبه.

آب خوردن(ãbxūrdan)

- ا. ف.اوبه څښل.

آب خیز(ãbxēz)-

ص.زیمجنه، اوبوسه.

آب دادن(ãbdãdan)- ا.

ف. اوبه ورکول.

آبدار(ãbdãr)- ص.مخور،

مخاوی.

آبدان(ãbdãn)- ا.م.تریلی،ډنډ.

آبدست(ãbidast)- ا.م .

اودس.

آبرو (ãbraw)- ا.م. مقول،د

اوبو موری.

آبرومند(ãbromand)-

ص. مخور، مخاوی.

آبریختن (ãbrēxtan)-

ا.ف.بې پته کیدل.

آبریز(ãbrēz)- ا.م.تېی، باس.

آب سر کردن

(ãbsarkardan)-

ا.ف.اوبه په ځان اچول.

آبشار (ábšár)- ا.ځړوبی، ګړونګه.

آبشخور(ábešxūr)- ا.م. برخه.

آب شدن(ábšudan)- ا. ف.ویلی کیدل، اوبه کیدل.

آب صاف (ábišáf)- ا. ص.ړنی اوبه.

آب گرفتن(ábgiriftan) - ا.ف.اوبه اخیستل،ګزک.

آبگوشت(ábgošt)- ا.م . زومنه.

آبگین (ábgīn)- ا.م.نړی، تروب.

آب مروارید(ábimurwárīd)- ا.م.ستوی.

آب و تاب(ábotáb)- ا. م.ډول،ډیل و ډال.

آب و خاک(ábuxák)- ا. م.سیمه ، مېنه.

آب ورنگ(áborang)- ا.م.دید و دال.

آب و گل(ábugil)- ا.م. ختې، تومنه.

آب و هوا(ábohawa)- ا.م.آب و هوا.

آبیار(ábyár)- ا.ص.اوبه لګوونکی.

آبیاری(ábyárī)- ا.ف.اوبه لګونکی.

آباء (ábá?) - ا. پلرونه.

آباد(ábád) - ص.ودان.

آبستن(ábistan)- ا.ص. بلاربېدل.

آبگینه(ábgīna)- ا.م. ښیښه.

آبله(ábila)- ا.کوی ـ دانی.

آبله رو(ábilaru)- ص. کورجن،کوجن.

آبی(ábī)- ا.ص.اوبنی.

آتش (átaš)- ا.اور

آتش افروختن(átasáfroxtan)-
ا.ف. اورلګول.
آتش بازی(átasbāzí)-
ا.ف.اور لوبی.
آتش پاره(átaspára)- ا .
م. اور بغرکی.
آتش پرست (átasparast)-
ا.ص.اورپالونی.
آتش دان (átasdān) - ا.
م.اورغالی،یرغولی.
آتش زبان(átaszabān) -
ص.اور ژبی.
آتش زدن (átaszadan)-
ا. ف.اور اچول.
آتش فشان(átasfisān)-
ص.فا.ګوګړ و غر.
آتشک(átasak)- ا.اوبلک.
آتش کاو (átaskāw)-
ا.اولړونی.
آتشکده (áteskada)- ا.
اور تون،دد هی.

آتش گرفتن(átesgiriftan)
- ا.ف.اور اخیستل.
آتشگیر (átas gír) - ا.
اورنوسی.
آتشین (átasín) - ص.
سوراور.
آتیه(atíya)- ق.ګانده،
وروسته.
آثار(ásār)- ا.پیلامی، نخښی.
آجیده(ajída)- ا.ف.
ګینده کول.
آخر (áxir) - ق. بل-پای،
وروسته.
آخرت(áxirat) - ا.
لویه ورځ.
آخور(áxōr)- ا. پمبي،اخور.
آخوند(áxōnd)- ا. اخون.
آداب(ádāb)- ا. روزنی.
آدرس (ádras)- ا. پته.
آدم(ádam)- ا.سړی،باباآدم.

آدمیت (ādamīyat)- ص.
سړیتوب.
آدمي زاده(ādamīzāda)-
ا.م.بنیادم.
آدینه (ādīna)- ا.جمعه.
آزین (āzīn)- ا.سینګار.
آر (ār)- ف .ا. راوله.
آراء (ārā?) - ا. سلاوی.
آراستن(ārāstan)- ا.ف.
جوړول،پسولول
آرام (ārām)- ص. سوله.
آرامش(ārāmīš)- ا.
سوکالی، هوسایی.
آرامگاه(ārāmgāh)- ا.م.
ټیکانه،ټیکاونه.
آرایش (ārāyeš)- ا.ډول،
سینګار.
آرد (ārd)- ا.اوړه.
آردبیز(ārdbez)- ا.م.
پروېزی .

آردترمیده (ārditarmayda)-
ا.م.پستوړه. پاسته اوړه.
آرزو (ārizū)- ا.خوښه،
غوښته
آرمان (ārmān)- ا.ارماند.
آرامیدن(ārāmīdan)- ا.
ف. آرا میدل.
آرنج (ārinj)- ا.څنګل.
آرن موتر (āranimotor)
- ا.بفقی.
آری (āre) .هو، هوکی.
آز (āz)- ا.سوله،سرابښتوب.
آزار (āzār)- ا.ربړ ،کړاو.
آزاد (āzād)- ص. خوشی،
پرانیستی
آزرم(āzarm)- ا. اورم،وایه،
اوبی،تاو ، لورنه،
مینه،نول،ناورین،نیاو.
آزرم(āzarm)- ا.کړاو،ربړ،
ښکاره،او ځار سورګنه.
آزرم (āzarm) - ا.پار، تونس
درد،کار،غوسه
آزرم(āzarm)- ا.وبال، ساتنه.

آزمایش (āzmāyeš)- ا.
ف. ازمیښت.
آزمند(āzmand)- ص.
سولند. سړا ښی
آزمودن (āzmūdan)-ا.
ف. ازمېل.
آزموده(āzmūda)-
ا زمېلي.
آزوقه (āzūqa)- ا. خوراک
تایه.
آسان (āsān)- ص.سوان. آسان.
آسایش (āsāyeš)- ا.ف.
اسرهت،هوسایی.
آستان (āstān)- ا. درشل.
آستین (āstīn)- ا.ښتونی.
آسمان (āsmān)- ا.هسک.
آسمان خراش(āsmānxarāš)-
ا.م.آسمان څک.
آسودن (āsūdan)- ا.ف.
هوساکیدل.
آسوده(āsūda)- ا.ف.
سودمن،هوسا.

آسوده گی(āsūdagī)-
ا. ف.هوساینه.
آسیا(āsyā)- ا.جرنده،ژرنده.
آسیا بان (āsyābān)- ا.
فا.جرنده ګړی.
آسیب(āseb)-ا.ټکه.ناورین.
آش (āš)- ا.خواړه.
آشپز(āšpaz)- ا.فا.پخلاوی،
پخوونکی.
آشپزخانه (āšpazxāna)-
ا.م. پخلنځی،پخلوځی.
اشامیدن(āšāmīdan)- ا.
ف.چښل،شومل.
آشتي (āštī)- ا.ف.سوله.
آشفتن (āšuftan)- ا.ف.
ترهوریدل.
آشفته (āšufta)-ا.ف.ترهور
آشغال (āšgāl)-ا.چفالی.
آشکار(āškār)- ص.څرګند،
جوت.
آشنا (āšnā)-ا.پیژندوی،
آشنا.

آ شوب(ăsob)-ا.ف.انګل. غوږ

آشیانه(ăsiyăna) -ا.ځاله،

جاله.

آغا (ăgă)-ا.بادار.

آغاز (ăgăz)-ا.پیل،سرغه.

آغشته (ăgista)- ص.م.

ککړ، لړلی.

آغوش (ăgoš)-ا.غیږ.

آفات (ăfăt)-ا.بلاوی.

آفاق (ăfăq)-ا.څنډی.

آفت (ăfat)- ا. آپت،بلا.

آفتاب (ăftăb)- ا.لمر،نمر.

آفتابه (ăftăba)- ا.کوزه.

آفتابه ولگن(aftabawalagan)-

ا. م.ګډوه لاس ولونی.

آفریدن (ăfarīdan)- ا.ف.

پنځول، شته کول.

آفریده گار(ăfarīdagăr)

ص. فا. پنځوونکی،

شته کوونکی.

آفرین (ăfarīn)- ا. شا باش.

آفرینش(ăfarīniš)- ا.ف.

پنځه ، پیدایښت.

آگاه(ăgăh)- ص.خبر ، اتر.

آگنده (ăgenda)- ص.

سیخلی،ډک.

آلات(ălăt)- ا.اوړی،کالی.

آلام(ălăm)- ا.رنځونه،خوږ.

آلایش(ălăyeš)-ا.م.ککړتیا.

آلت (ălat)- ا.اوړه،رچ.

آلوبالو(ălubălu)- ا.سرکی.

آلوبخارا(ăluboxara)-ا.ولیږ.

آلودن(ălūdan)- ا.ف.لړل.

آلوده (ălūda)- ص.ف.

لړلی،ککړ.

آلوده گی (ălūdagī)-

ص.ککړ تیا.

آماج (ămăj)- ا.نښه ، ټکی.

آماده(ămăda)- ا.ف.چمتو.

آماس (ămăs)- ا.پړ سوب.

آمال (ămăl)- ا. غوښتنی ،

هیلی.

آمدن (āmadan)- ا.ف.
راتلل ، راتګ.
آمده(āmada)- ا.ف.راغلی.
آمر(āmir)- ا.فا.ګمارونی.
آمرزیدن (āmurzīdan)-
ا.ف. بخښل.
آمرزش (āmurziš)- ا.ف.
بخښنه.
آمرزگار (āmurzgār)-
ص.فا. بخښاوو.
آمرزنده (āmurzinda)-
ص.فا. بخښونی.
آموختن(āmoxtan)- ا.ف.
ورزده کول.
آمیختن (āmextan)-
ا.ف. ګډول.
آموزگار(āmozgār)- ا.
فا. ښوونکی.
آمیزش(āmezeš)- ا.ف.
ګډون.
آن (ān)- ص. هغه.

آن (ān)- ا.رپ ، شیبه.
آناً (ānan)- ا .هره شیبه.
آواره(āwāra)-ا.ص.پردیس.
آوازه (āwāza)- ا.انګازه ،
ډنډوره.
آوردن (āwardan)- ا.ف.
راوستل.
آویختن (āwexten)- ا.ف.
ځړول.
آه (āh)- ا. وی.
آهسته (āhesta)- ص. ورو.
آهن (āhan)- ا.اوسپنه.
آهن ربا(āhanruba)- ا.م.
اوسپنکښ.
آهنگر (āhangar)- ا.فا.
پښ ، لوهار.
آهنین (āhanīn)- ص ، ن.
کروړ.
آهنگ (āhang)- ا.غاړه،
تکل ، دوډ.

آهو(āhū)- ا.هوسی، غرخه.

آهوبره(āhūbara)- ا.کبلی.

آیات(āyāt)- ا.نښی،پیلامی.

آیین (āyen)- ا. دور.

آیینه (āyena)- ا.هنداره.

آیینه بندان(āyenabandān)-

ا.م.څراغان ، ښارینګار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف

ابتداء(aibteda)-ا.ف.پیل، لاسپوری،سرمنه .

ابتر(abtar)-ص.اوتر.

ابتکار(aibtekar)-ا.ف. نوښت.

ابحار(abhar)-ا.ج.سیندونه.

ابر(abir)-ا.وریځ. مرغسانه.

ابرو(abro)-ا.وروځه،وریځه.

ابریشم(abreŠum)-ا.وریښم.

ابلق(ablaq)-ص.برګ.

ابلیس(aiblis)-ا.شیطان.

ابهام(aibham)-ص.پټ،پټوالی

اتباع(?atba)- ا.تابیان،ایلان

اتحاد(aitihad)-ا.ف.یووالی

اتفاق(aitifaq)-ا.ف.لاس یوی

اتهام(aitiham)- ا.ف.تور.

اثر(asar)-ا. نښه،پیلامه،کرښی

اجازه(aijaza)-ا.ف.رسخت اجازه.

اجاق(aujaq)-ا.نغری،اورغالی.

اجتماع(?aijtima)-ا.ټولنه.

اجرت(aujrat)-ا.باړه.

اجنبي(ajnabI)-ا.پردی، اوپړه،بدیانی.

احتراز(aihtiraz)-ا.ف. ځان ساتل، ځان ژغورل.

احترام(aihtiram)- ا.ف.نمانځنه،نمانځل، مدار.

احتیاج(aihteyaj)-ا.ف.اړه.

احتیاط(aihtyat)-ا.ف.پام کول.

احسان(aihsān)-ا.ف.
ښیګڼه،ښیګړه.
احکام(ahkām)-ا.جم.
حکمونه،پرمانونه.
اخبار(axbār)-ا.جم.خبرونه.
اختراع(?aixtirā)-ا.ف.
نوی را ویستل،نوی
ایستنه.
اختلاف(aixtilāf)-ق.
توپیر،بیلوالی.
اخگر(axgar)-ا.سکروټه.
ادب(adab)-ا.ډب،سرپټوب.
ادنیٰ(adnā)-ص.ټیټ،پاسو.
ادیان(adyān)-ا.جم.دینونه.
ارادت(irādat)-ا.ف.
ګروهه،عقیده
ارتفاع (?airtifā)-ا.ف.
لوړوالی،هسکوالی
ارجمند(arjumand)-
ص.ګران.
ارزان(arzān)-ص. ارزان.

ارشاد (aršād) - ا . ف.
نغوته، لاربښوونه.
ارمان (armān)-ا.ارماند،
اوپ.
ازار (aizār)-ا . پرتوګ.
ازدواج (aizdiwāj)-ا
ف. جوړه کیدل،
واده کول .
اژدر (aždar)-ا. ښامار.
اساس (asās) -ا. آره،
بنسټ، سټه، رده.
اساطیر(asatīr)-ا.جم.سترې.
اسپ (asp) -ا.آس.
استاد(austād)- ا.ښوونکی.
استخراج (aistixrāj)-ا.
ف.را ایستل.
استراحت(aistirāhat)-ا.ف.
هوساینه،سوده،سهنه.
اسلحه(asliha)-ا.وسله،درسته.
اسلام(aislām)-ا.اسلام.
اشتباه(ištibāh)-ا.ف.
اړنګ،وټ،کو[illegible]

اشیا(aŠya)-ا.ف.شیان،څیزونه.
اصرار (aisrar)-ا.ف.ټینګار.
اصوات (aswat)- ا.جم.
غږونه،ږغونه.
اطاعت(aita?at)- ا.ف.
منل،غاړه ایښودل.
اطاق (autaq)-ا.کوټه،دیره.
اطفال (atfal) - ا . ج.
واړه ، ماشومان
اظهار (aizhar)-ا. ف.
څرګندول،ښکاره کول .
اعانه (ai? ana)-ا.مرسته.
اعتراف (ai?tiraf)-ا.ف.
ویل، په ځان شاهدی ویل.
اعداد (a?dad)-ا.جم.شمیر.
اعلان(ai?lan)-ا.ف.خبرول
خبرتیا.
اغماز(aiGmaz)-ا.ف.ځان
ناګاری کول غمازی کول
کول.
افتادن(auftadan)-ا.ف.
غورځیدل.

افتخار (aiftixar)- ا.ف.
لوړل،ویاړل.
افراط(aifrat)-ا.ف.له اندازی
وتل.
افروخته (afroxta)-ص.مف.
بل.
افسار (afsar)-ا.تر سری
تیسخری،تیر سری.
افسانه(afsana)-ا.کیسه .
ستری.
افسوس(afsos)-ا.ټاپ.ترټاپ.
افشا(aifsa)-ا.ف.رسوا کول.
افطار (aiftar)-ا.ف.روژه
ماتول.
افق (aufuq)-ا.څنډه.
افلاس(aiflas) -ا.ف.خواری
لاس تنګی.
افیون (afyon)-ا.اپیم اپین.
اقارب (aqarib) ا.جم.
خیښان،خپلوان.
اقبال(aiqbal)-ا.ف.بخره،
مرغ،برخه،سخ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اقتدار (aiqtidár)-ا. ف.
وس، واک، لاس.
اقدام (aiqdám)-ا. ف.
وړاندیکیدل، پښه ایښودل.
اقرار(aiqrár)-ا. ف. ویل.
اکمال (aikmál)-ا . ف.
بشپړول ، پوره کول.
الاغ (aulág)-ا.کرکی، خر.
البسه (albasa)-ا.کالی ،
نمری، نوری.
الحاق(ailhāq)-ا .ف.
اجوتیدل.
السنه(alsana)-ا. جم. ژبو.
الفت (aulfat)-ص. مینه.
القاب (alqāb)-ا .جم.
لقبونه، پټنومونه.
الماری (almārI)-ا.تونی،
درګهی، درګی.
امارت (aimárat) -ف.
ټولواکی.
امام (aimām) -ا. بومیا.
امت(aumat) -ا.امت.

امداد(aimdád)-ا.ف.مرسته
امضا (aimzá)-ا.لاسلیک.
اناث (ainás)-ا.ښځی.
انار(anár)-ا.نرګوسی،انار،وانګ
انتحار(aintihār)-ص.ځان وژل.
انتقاد(aintiqád)-ا.ف.سره
کول،کره کول.
انتها(aintihá)-ا.ف.پای.
انجام (anjám) - ا.پای.
انجمن (anjuman)- ا.
ټولنه، ټولی.
اندیشه(andeša)-ا.ډوی،
اندیښنه،پړو اند.
انسانیت(ainsānyat)-ا.
ف.سړیتوب.
انصاف(ainsáf)-ا.ف.نیاو
انکار(ainkár)- ا.ف.نا ګاره.
انګشت(angušt)-ا.ګوته،ګوتی.
انیس(anís)-ص.زړه سودی.
اوباش(awbaš)- ص.لنډهر،
چورلند، لنډه غر.
اوج(awj)-ا.لوړ.

اودر (awdur)-ا.تره.

اوراق (awrāq)- ا.پاڼی.

اورنگ(awrang)-ا.ګدی،پلاز

اوسط(awsat)- ا.منځنی،

منځوی.

اوصاف(awsāf)- ص.ستاینی.

اهانت (aihānat)-ا.ف.سپکول.

اهلی (ahlī)- ص.جوتی.

ایام (ayām)- ا.جم.ورځی.

ایزد(aezid)- ا.څښتن تعالی.

ایمن (aemin)- ا.پوړا،پوړه

خوندی.

ایوان (aywān)-ا.ماڼی.

ایور (aiwar)-ا.لېور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب

باب (bā́b)- ا.ور.

بابا (bā́bá)- ا.نیکه.

بابه غورغوری

(bā́bagorgorí)- ا.غرنده.

باج (bā́j)-ا.کلنګ.

باجه (bā́ja)- ا.سانډو.

باختر(bā́xtar)- ا.ختیځ.

باد (bā́d)- ا.باد.

بادپا (bā́dpá)- ص.اوسګو،

باد منګ.

بادریزه(bā́dreza) -ا.

ستراو.

باد سر (bā́dsar) - ص.

کبرجن.

باد افراه(bā́dafrah)-ا.

اهداد، هیداد.

بادام (bā́dā́m)- ا.بادام،

البنتی، غړوشتی.

بادرنګ (bā́drang) - ا.

دنګوری، تریوړی،بادرنک

باد زهر (bā́dzahr)- ا.

مارجړی.

بادنجان (bā́denjā́n) -

ا.بانجن.

باده (bā́da) - ا.بوږ ، بلوال.

بادیان (bā́deyā́n) - ا.

انو، خواږه یلني،خواږه

ولنی کوپه،کاږه ویلنی،

کلوو.

بادیه(bádeya)-ا.بیدیا،داګ.
بار (bár) - ا.وری، بار.
بارگاه(bārgáh) -ا.پاریال.
باران(báran)- ا.وړینګی،
وریا،باران.
باروت (bārūt)- ا.دارو.
باریک(bárīk)- ص.نری ،
میین.
باز(báz)- ا.باز،لمخیتی،کرج.
بازخواست(bázxást)-
ص.ګړویږنه.
بازرگان(bázargān)-ا.
پلوری،سوداګر.
بازو(bázū)-ا.مټ،ګردی لیچ.
بازی(bázī)- ا.لوبه، مستی.
باستان(bāstán) - ص.
لرغون،پخوانی، زوړ.
باطل(bátil)- ص.بابیز،کوره.
باغ (bāg) - ا.بڼ
باکره(bákira)- ا.پیغله، بچره.
بال (bál) - ا.وزر، ووزی.
بالغ (bálig) - ا.پیلستی،
رسیدلی،ځوان.

بامداد (bámdád)-ا.ګهیځ
بایسکل(báysikil)-ا.جولا
ګادی.
بت (but) - ا.بوت،خټکی.
بحر(bahr) - ا.سیند،سین.
بخت(baxt)-ا.تالی،پاوړه،
بخره،مرغه.
بخشش(baxšiš)-ا.ف.
ورکړه،بخښنه.
بخل(buxul)-ا.ف.شومی،
کروتی،موزیتوب، کینسکی.
بدن(badan)-ا.خټه، پیړی،
سرت.
بذر (bazir)- ا.تومنه،تخم.
بذل(bazl)ا.ف.ورکړه،ښندنه.
برادر(birádar)-ا.ورور.
برباد(barbád)-ص.پوپنا،
میرات.
برف(barf)- ا.واوره.
برنج (birinj)- ا.وریجی،
وریځی. ژړ.
بره (bara)-ا.وری.

برهنه(birahna)- ص.لخ،
لغړ،برمنډ،بربنډ،

بریدن (burÍdan)- ا.ف.
غوڅول ،پریکول.

بز (buz) - ا.وزه

بسمل(besmel)- ا.مرڅپن،
مرغیجن ، مرغنجن.

بشارت(bišārat)- ا.زیری.

بغض (buǧz) - ا.اروړ،
هیرڅی،رخه،غچ.

بلهوس(bulhawas)-ص.
اوړیدونی،چرتکی ټولی.

بوریا(boryá)-ا.پوزی،اندیړی،
توری.

بوسیدن(bosÍdan) - ا.ف
مچول،چپول،ښکلول.

بهار(bahār)-ا.پسرلی،څرمنی.

بي آب(beāb)- ص.بی پته.

بی مغز(bemaǧz)-ص.پوچ،
کواته.

بیابان (byábán)- ا.داګ،
دښت،بیدیا،میـــره.

بیت الخلاء(baytulxalá)-ا.
تتی،باسی،مکان.

بیخ(b?x)- ا.بنست،ولی،جمر،
نوغی.

بید(درخت) (bed) -ا.ونه.

بیداد(bedād)-ص.تیرغی،تیری.

بیرانه (berāna)-ا.کنډوالـه
وران.

بیرق(bayraq)- ا.ربی،
بربری،جنده،جنډی.

بیره (bayra)-ا.اوریـه.

بیزار(bezār)-ص.ویزار،تپرا،پکو.

بیست (bÍst) - ا .ع. شل.

بیشه (beša) - ا. درګه.

بیضه (bayza)-ا.هګی،وی،ها.

بیعت (bay?at)-ا.لاسنیوی.

بیګار (beggār)-ا.بسګر،پګړ.

بیل(bel)-ا.یوم،ګراهه،بیل،کره.

بیم (bÍm)-ص.بیره ،ډار، ویره،
انګیڅه

بیمار (bemār)- ص.رنځنی،
ناروغه،ناجوړه ،رنځور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیمارستان (bemāristān)

- ا.روغځی ، رۆغتون.

بیني (benī)-ا.پیزه،پزه،پوزه.

بینوا(benawā)-ص.نهه،نهوه.

بیوه (bewa)- ا.کونډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ت

تاب (táb)- ا.توان،وس،تاو.

تاب آوردن(tábáwardan)-

ا.ف.تاو راوړل.

تابان (tábán)- ص.فا.

خلیدونکی، خلاوو.

تابناک(tábnák)- ص.

فا. خلاند، بریښند.

تابخانه (tábxána)– ا.م.

تاوخانه.

تابش(tábiš)- ا. ف.رڼا،

خلاند.

تابع (tábi?)- ا. فا.بابي،

ایل.

تابعیت(tábi?yat)- ا. ف.

تابیګلوی، ایلا **یني**

تابلو (tablo)- ا.تابلو، پټ.

تابوت (tábút)- ا تیګ.

تابه (tába)- ا. تبی. تیغنه.

تابید (tábid)- ا. تلوالی.

تاپه (مهر) (tápamuhr)-

ا .ټکنه، ټاپه.

تاثیر(tásir)- ا.ف.نښه کول

اغیزه.

تاج (táj)- ا.توپل، وږ،

کرکړه.

تاجدار (tájdár)- ص.

توپلوال.

تاجیک(tájek)- ا.تاجک.

دیګان.

تاجیل(tájil)-ا.ف.مولت ،

اټاله.

تاجر(tájir)- ص.فا.سوداګر.

تاخت (tāxt)- ا.ف.
څغاسته، منډه، کوپ.
تاختن (taxtan)- ا. ف.
زغلول.
تاخر (tāxir)- ا.ف.
بیرته پاته کیدل.
تاخیر (tāxīr)- ا.ف.څنډ.
تادب (tāadub)– ا.ف.
ادب موندل،روزیدل.
تادیب (tādīb)- ا. ف.
ادب ورکول.
تادیه(tādiya)- ا.ف.
رسول،ورکول.
تار (tār)- ا. تار ، سپنسی.
تارتار (tārtār)- ا. ص.
دانګی. دانګی.
تارومار (tāromār) -ص.
تاش پتاش،تیت وپیت.
تاراج (tārāj)- ا.تالا،
تالان، لوټ.
تارک (tārik)- ا. فا.
پریښوونکی.
تاریخ (tārīx)- ا.تاریخ.

تاریک (tārīk)- ص.تیاره.
تاریک خانه (tārīkxāna)-
ا.م.تیاره کوټه.
تازه (tāza)- ص.نوی.
تازی (tāzī)- ا. ص. عرب.
تازیان(tāziyān)- ا.جم
عربان.
تازیانه (tāziyāna) – ا .
مترکه،کمچنه،غمچینه.
تاس (tās)- ا. څله.لوڅی،
کټوری.
تأسف (ta?suf) ا.ف.
اسویلی، ترتاب.
تاسیس(tāsīs)- ا.ف.آره
ایښودل،بنسټ ایښودل.
تافته (tāfta)- ا.تاوشوی.
تاک(tāk)- ا.میلوه،تاک.
تاکستان(tākistan)- ا. م.
کوربټ.
تاکید(tākīd)- ا.ف.تینګارنه
تینګار.
تالاق (tālaq)- ا.ککړه.
څیړه.ککره.

تألم (tálum)- ا. ف.
خوږموندل،خوږیدنه.
تألیف (tálIf)- ا.ف.ښکلونه.
تأمل (ta?mul)- ا. ف.
اندیښل.
تأمین (támIn)- ا.ف.ساتل.
تانستن (tánistan)- ا.ف .
له لاسه کیدل.
تانک (tánk)- ا.ف.ټانک.
تانی (táanI)- ا.ف.ځنډ.
تائب(ta? ib)- ا.فا.توبه ګار.
تایید (táyed)- ا.ف.تینګول.
تب (tab)- ا.لوې تبه.
تبخال (tabxál)- ا.م.
خوله خوږی،خوله وتل.
تبادل(tabádul)- ا.ف.
بدلول،ایښول.
تباشیر(tabášIr)- ا.تباشیر.
تباه (tabáh)- ص.سټ،
ډبر، مېرات.
تبحر tabáhur)- ا.ف.
ډک پوهنه.

تبدل(tabadul)-ا.ف.بدلیدل.
تبر (tabar)- ا.تبر.ګدرک.
تبرک(tabaruk)- ا.ف.برکتی.
تبریک(tabrIk)- ا.ف.
مبارکی.ښادمینی.
تبسم(tabasum)- ا. ف.
مسیدل، مسکیدل،مسکی.
تبصره (tabsira)- ا.ف.
سترګی روښانول،
روښانول.
تبعه(tab?a)- ا.تابعان.
تبعیت(tabi?yat)- ا. ف.
تابیګلوی،سوانګلوی.
تبعید (tab?Id)- ا. ف،
لری کول.
تبعیض(tab?Iz)- ا.ف.ویشل.
تبلیغ(tablIg)- ا.ف.رسول.
تبنګ(tabang)- ا.توټک.
تبین (tabayun)- ا. ف.
ښکاره کول،ښکارول.
تپ (tap)- ا.وتړ به.
تپش (tapiš)- ا.ف.توښ.

تپاندن (tapāndan)- ا.
ف. سیخل، تخته کول.

تپه(tapa)- ا.غونډۍ،شاګۍ.

تپیدن(tapīdan)- ا.ف.
ترپېدل،کړېدل.

تتبع (?tatabu)- ا. ف.
پلیتنه، پلتنه، شننه.

تتله (tutla)- ا.ص.تَرتَرۍ،
تتلی، چاړا.

تجارت(tijārat)- ا.ف.
پلورنه، سوداګری.

تجاوز کردن(tajāwuzkardan)-
ص. فا.تیری واخته،
تیری کول.

تجاهل(tajāhul)- ا.ف.
ځان ګاړل،ګوسدل،حال پلن اچول.

تجدد(tajadud)- ا. ف.
نوی کول،له سر کول.

تجوید (tajwīd)– ا.ف.
نوی توب ، نوی والی.

تجربه (tajruba)- ا.ف.
آزمینه،آزموینه.

تجزیه (tajziya)- ا.ف.
برخی برخی کول.

تجسس (tajasus)- ا.ف.
لټول.

تجسم (tajasum)- ا.ف.
غټیدل.

تجلی(tajalī)- ا.ف.بریښ،ځلا.

تجلیل(tajlīl)- ا.ف.
پوست اغوستل.

تجمل(tajamul)- ا.ف.
سینګارول.

تجویز (tajwīz)- ا.ف.
روا کول.

تجهیز(tajhīz)- ا.ف.
تاینه،سمبالنه.

تحت(taht)- ا.لاندی،کوز.

تحت الحمایه(tahtilhimaya)-
ص.لاس لاندی.

تحت الشعاع(tahtišu?a?)-
ص.بډه.

تحجر (tahajur)- ا.ف.
کړوړېدل.

تحریر(tahrīr)- ا.ف.
لیکل،کښل.

تحریف (tahrīf)- ا.ف.
اړول،ګرځول.

تحریک (taĥrík)- ا.ف.

ښورول،خوځول.

تحسین(taĥsín)- ا.ف.

ستاینه.

تحصیل (taĥsíl)- ا.ف.

اخیستل.

تحفه(tuĥfa)- ا.ف.مجره،

خونی. ډالۍ

تحقیر(taĥqír)- ا.ف.

سپکول.

تحقیق(taĥqíq)- ا.ف.شننه.

تحکم (taĥkum)-ا.ف.

حکومت کول.

تحکیم (taĥkím)- ا.ف.

دریمان کول.

تحریم (taĥrím)- ا.ف.

مردود ګڼل.

تحلیف(taĥlíf)- ا. ف.

قسم ورکول.

تحلیل (taĥlíl)- ا.ف.

رواکول.

تحمل(taĥamul)- ا.ف.

زغمنه.

تحول(taĥawul)- ا.ف.

ګرزیدل.

تحویل(taĥwíl)-ا.ف.سپارل.

تحویلدار(taĥwíldár)-

ا.ص.ساتلوال،تحویلدار.

تحویلخانه (taĥwílxána)–

ا.سپارلځی،سپارنځی.

تخاصم(taxásum)- ا.ف.

سره دښمنی کول.

تخت (taxt)- ا.پلاز.ګدۍ.

تخته(taxta)- ا.پټه.تخته،دړه.

تخته به پشت (taxtabapušt)

ا.م.ستونی ستخ،سمه تخته.

تخته سنګ(taxtasang)-

ا.م.شازه،پلنه تیږه.

تخته مشق (taxtamasq) -

ا.م.تختی.دړه.

تخریب(taxríb)-ا.ف.ورانول.

تخصص (taxasus)- ا.ف.

ځان ته کیدل.

تخصیص(taxsís) - ا.ف.

ځانله کړی.

تخفیف(taxfíf)- ا.ف.

سپکیدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ACKU 14031

تخلص(taxalus)- ا.ف.

تریدل،ترهیدل.

تخم(tuxum)- ا.ف.

تومنه،تخم.

تخمین(taxmÍn)- ا.ف.

اټکل،جاج.

تخیل(taxayul)- ا.ف.

په زړه ر اوستل،په خیال راوستل.

تداخل(tadáxul)- ا. ف.

اغیږ، اټېرل.

تدارک(tadáruk)- ا.ف.

درک کول.

تداوی (tadáwÍ)- ا.ف.

داروکول.

تدبیر(tadbÍr)- ا.ف.تکبیر.

تدریس(tadrÍs)- ا.ف.

لولول.

تدفین (tadfÍn)- ا.ف.

ښخول.

تدویر (tadwÍr)- ا.ف.

ګانه کول،ګروول.

تدوین (tadwÍn)- ا.ف.

ټولول، تالیفول.

تذکار (tazkár)- ا.ف.

په یاد لرل.

تذکره (tazkira)- ا. تذکره.

تذکر (tazakur)- ا.ف.

په زړه کیدل.

تر (tar)- ص. خیشت،لوند.

تر شدن (taršudan)- ا.

ف.لوندیدل،خیشتېدل.

تر کردن (tarkardan)-

ا.ف.لوندول، خیشتول.

ترازو(tarázú)- ا.تله.

تراشیدن (tarášÍdan) -

ا.ف.توږل.

تراشیده(tarášÍda)- ا.

ف.توږلی.

تراکم(tarákum)- ا.ف.

کوټه کیدل،ټولیدل.

ترانزیت(taranzÍt)- ا.

ترانزیت.

ترانه (tarána)- ا.ص.

ګلالی، ښکلی.

تربت (turbat)- ا.خاوره.

تربوز(tarbúz)- ا.هندوانه.

تربیت(tarbiyat)-ا.روزنه.

تربیت کردن
-(tarbiyatkardan)
ا.ف.روزول.

ترتیب(tartĪb)- ا.ف.روڼ،
سمبال،اوډنه.

ترتیب کردن(tartibkardan)-
ا.ف.اوډل،رونول،
سمبالول.

ترجمان(tarjumān)-ص.
ترجمان، ژباړی.

ترجیح(tarjeh)- ا.ص.
زیاتوالی،باندیوالی

ترحم کردن(tarahumkadan)-
ا.ف.لورنه،لور،زړه سواند
لورنه کول،زړه سول.

ترخیص(tarxĪs)- ا.ف.
رسختول ،رخصت ورکول.

تردد (taradud)- ا. ف.
تله راتله.

تردید (tardĪd)- ا.ف.
ردول، نه منل.

ترس (tars)- ا.بیره،
ویره،ډار.

ترسا(tarsá)- ا.ص.
بیرندوکی،ترسا.

ترسان (tarsán)- ص.فا.
ډارن، یراند، بیرندوکی.

ترسناک(tarsnāk)- ص.
م.یراند.

ترسو(tarso)- ص.- یراند.

ترساندن (tarsándan)-
ا. ف.بیرول،ویرول.

ترسیدن (tarsĪdan)- ا.
ف.بیریدل،ویریدل.

ترسیم (tarsĪm)- ا.ف.
کینده کول.

ترش(turš)- ص.تریو،تاک.

ترش رو(turšro)- ص.
بړوس،کاړساو،بوټ.

ترشی(turšĪ) - ا.تریو والی.

ترغیب(targĪb)- ا.ف.
لمسول،تومبارکول،پارول.

ترفند(tarfand)- ا.ص.تکی،
ساړغیټ.

ترفیع(tarf?)- ا. ف.لوړول،
جګول،پورته کول.

ترقی(tarqÍ)-ا.ف.لوړوالی.

ترقي کردن (tarqÍkardan)-

ا.ف.لوړیدل.

ترکیب(tarkÍb)- ا.ف.

جوړب.

ترمیم(tarmÍm)-ا.ف.تیندل،

لاسوهل،توک نیول.

ترنم(taranum)- ا.ف.

بنګیدل.

ترویج (tarwÍj)- ا.ف.

بابول، دو دول.

تریاک (taryák)- ا.اپین،

اپیم.

تزویر(tazwÍr)-

ا.ف.ټکی، دروه، چم.

تزئید(taz?Íd)- ا.ف.دیرول.

تزئین(tazÍn)-ا.ف.سینګاریدل.

تساوی (tasawÍ)- ا.ف.

سم، برابر.

تسخیر (tasxÍr)- ا. ف.

مالول، ایلول.

تسریع (tasre?)- ا. ف.

اڅه کول، بیړه کول.

تسکین (taskÍn)- ا. ف.

بسیاکول.

تسلسل(tasalsul)- ا.ف.

پرله پسی،پرله پسی

کیدل.

تسلط (tasalut)- ا.ف.

لاس،لاسبری.

تسلی (tasallÍ)- ا. ف.ډاډ ،

سوده، ډاډ ګیرنه.

تسلیت(taslyat)- ا.ف.

ډاډ ورکول.

تسلیم (taslÍm)- ا.ف.

سلام کول.

تسهیل(tashÍl)-ا.ف.آسانول.

تشبه (tašbÍh)- ا. ف.

ورته کیدل.

تشت(tašt)- ا.ښاتک.

تشتت (tašatut)- ا.ف.

تیتیدل.

تشخص(tašaxus)-

ا.ف. تاکل کیدل.

تشخیص(tašxÍs)- ا.ف.

ناڅرل،تاکل.

تشدد (tašadud)- ا.ف.
خرته،سخته.
تشدید(taśdīd)- ا.ف.
خرته کول.
تشریح (taśreh)- ا.ف.
روښانول.
تشریف (taśrīf)- ا.ف.
لویی ورکول.
تشریک(taśrīk)- ا.ف.
ګډول، شریکول
تشکر(taśakur)- ا.ف.
ستاینه،کور ودانی.
تشکل (taśakul)- ا.ف.
جوړابیدل.
تشکیل (taśkīl)- ا. ف.
جوړاب
تشناب (taśnab)- ا.
چړچوبی،تشناو.
تشنج(taśanuj)- ا.برې،بارې.
تشنه (taśna)- ص. تږی.
تشویش(taśwīs)- ا.ف.سودا.
تشویق(taśwīq)- ا.ف.
هڅول، لمسول.

تصادف (tasadūf)-
ا.ف. پیښېدل،مخامخ
کیدل.
تصاحب (tasāhub)-
ا.ف. څښتن کیدل.
تصادم (tasādum)- ا.ف.
ټکر،لګیدل.
تصاویر(tasāwīr)- ا.جم.څیری.
تصحیح (tasheh)- ا.ف.
روغ، جوړ.
تصدیق(tasdīq)- ا. ف.
امنا، مننه.
تصرف(tasaruf)- ا.ف.
لاس وهل.
تصفیه(tasfīya)-ا.ف.چانول.
تصمیم(tasmīm)- ا.
ف. لوړه، هنډه.
تصور (tasawur)- ا.ف.
ری،اند، اندیښنه.
تضعیف(taz?īf)- ا. ف.
انول، ځبل.
تضمین (tazmīn)-ا.ف.
ځامن ګرځول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تضاد(tazád)-ا.ف.ورانوالی.

تطبیق(tatbÍq)- ا.ف.پرتله.

تعادل (ta?adul)- ا.ف.

اندول والی.

تعالی(ta?alÍ)- ا.ف.لوړیدل.

تعبیر(ta?bÍr)-ا.ف.وین،وینا.

تعداد(ti?dad)- ا.ف.شمیر.

تعریف(ta?rÍf)- ا.ف.

پیژند ګلوی.

تعقیب(ta?qÍb)- ا. ف.

پسې کېدل.

تعلیم (ta?lÍm)- ا. ف.

ښوونه،لولول.

تعمیر(ta?mÍr)- ا.ف.

ودانی کول.

تعنه(ta?na) - ا.ف.هوده.

دښمنی کول.

تعویق (ta?wÍq)- ا.ف.

ځنډول،اټالول. تالنه.

تعین(tay?Íyn)- ا.ف.غوره

کیدل، ټاکل کیدل.

تغیر(tagÍyr)-ا.ف.اوښتل.

تفاوت(tafáwut)- ا.ف.توپیر.

تفاهم(tafáhum)- ا.ف.

سره پوهیدل.

تفتش(taftiš)-ا.ف.پلټنه،ټپوس.

تفرقه(tafruqa)- ا.ف.بیلتون.

تفریح(tafreh)- ا.ف.سیل،

سا تیری.

تفریق(tafrÍq)- ا.ف.بیلول،

کمول.

تفصیل(tafsÍl)-ا.ف.پوره ویل.

تفکر (tafakur)- ا.ف.

اندیښنه کول.

تفنگ (tufang)- ا.توپک.

تفهیم (tafhÍm)- ا.ف.

پوهول،پوه کول.

تقابل (taqábul)- ا.ف.

مخامخ،مخامخ کېدل.

تقاضا(taqáza)- ا. ف.غوښتنه.

تقاعد(taqá?ud)- ا.ف.

ناسته، کښیناسته.

تقبیح (taqbeh)- ا. ف.

میارنه،غندنه.

تقدم (taqadum)- ا.ف.

وړاندی والی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقدیر(taqdír)-ا.ف.کچل،
کچه کول،ستایل.
تقدیم (taqdím)- ا.ف.
وړاندی کول.
تقسیم(taqsím)- ا.ف.
ویشل،وندی کول.
تقلید(taqlíd)-
ا.ف.پیښی، سوانګ.
تقلیل(taqlíl)- ا.ف.لږول.
تقویت(taqwíyat)- ا.ف.
برم ورکول،ټینګول.
تقویم(taqwím)- ا.ف.سمول.
تک(tak)- ص.یواځی.
تکافو(takáfo)-ا.ف.
سمون،سمواله
تکان(takán)-ا.تکان،څنډنه.
تکاندن (takándan)- ا.
ف. ځان پر سول.
تکبر (takabur)- ا.ف.
لوی ګنل.
تکبیر(takbír)- ا.ف.
الله اکبر ویل.
تکثیر(taksír)- ا.ف.ډیرول.

تکذیب(takzíb)- ا.ف.
دروغجنوال.
تکرار(tikrár)- ا.ف.
له سره کول، بیا بیا
رویدل.
تکریم (takrím)- ا.ف.
نمانځل، درنول
تکلم (takalum)- ا.ف.
خبری کول.
تکلیف(takllíf)- ا.ف.زمنه،
جنجال، خواری،غم.
تکمیل(takmíl)-ا.ف.بشپړول.
تکه(tika)- ا.ټوټه،ټوکر.
تلاشی(talaší)-ا.ف.پلټون،پلټل.
تلافی (talafí)- ا.ف.وته.
تلاوت(talawat)- ا.ف.لوستنه.
تلخ (talx)- ص.تریخ،اشار.
تلف(talaf)- ا.ف.ګار،توی.
تلفظ(talafuz)- ا.ف.کړت.
تلک(talak)- ا.تلکه.بتکی.
تماس (tamás)- ا.ف.سره
موښتل، بلورل.
تماشا(tamasa)-ا.ف.ننداره،
سیل.

تمام(tamám)- ا.ف.بشپړ.

تمثیل(tamsíl)-ا.ف.مثل تیرول.

تمجید(tamjíd)-ا.ف.لوی بلل.

تمدن(tamadun)-ا.ف.ودانیت.

تمدید(tamdíd)-ا.ف.اوږدول.

تمرد(tamarud)- ا.ف.

سر غړنه،غاړه غړول.

تمرکز(tamarkuz)- ا.ف.

ځای نیول.

تمسخر(tamasxur)- ا.

ف. پېشاری. ملنډی.

تمکین(tamkín)- ا.ف.درناوی.

تملق (tamaluq)- ا.ف.

غوړمالی، رما.

تمنی(tamaná)- ا.

ا سره.هیله.

تمیز(tamíz)- ا.بیلول.

تن(tan)- ا.ځان.

تن آسا(tanásá)- ص.فا.

ځان پالی.

تن خواه(tanxwáh)-

خوړ،مهینه.

تندرست(tandurust)-

ص.م،روغ رمت.

تنومند(tanomand)- ص ډډ.

تنه (tana)- ا.ځان.

تناب (tanáb)- ا.تناو.

تناقص (tanáqus)- ا.ف.

ورووروو لیږیدل.

تنبل(tanbal)- ا.کهال.لټ.

تنبور (tanbúr)- ا.تنبور.

تنبه (tanbih)- ا. ف.

ویښیدل، خبریدل.

تنبیه (tanbiya)- ا. ف.

ویښول،خبرول.

تند (tund)- ا. تیره.

تندرو(tundro)-ص.م.بړوس،بوټ.

تنزیل(tanzíl)- ا. ف.

تیټوال ،کوزول.

تنظیف(tanzíf)- ا. ف.

ستره کول، پاکول.

تنظیم(tanzím)-ا.ف.پیودل.

تنفر(tanafur)- ا.ف.کرکه.

تنفس(tanafus)- ا.ف.

ساکښل،سا ښکل.

تنگدل(tangdil)- ص.م.

سا دوبی،زړخوړینی.

تنگی(tangí)- ا.تنگسه.

تنویر(tanwīr)-ا.ف.بلول،لګول.
تنها(tanhā)-ص.سورتونه،یواځی.
تو (tū)- ض.ته،تا.
تواریخ (tawārīx)-ا.
جم.تاریخونه.
توازن (tawāzun)- ا.ف.
انډول،هم تول.
توافق(tawāfuq)-ا.ف.
جوړېدل،اسلېدل.
توان(tawān)- ا.وس،واک.
توانا(tawānā)-ص.وسمن،واکمن.
توانستن(tawānistan)-
ا.ف.د لاسه کیدل،له
وسه کیدل.
توانگر(tawāngar)- ص.
بډای، شته من.
توانگری(tawāngarī)-
ص.بډایی،شته منی.
توبه(toba)- اشا.توبه.
توبیخ (tawbīx)-ا.ف.ترټل.
توت (tūt)- ا.توه،توت.
توجه(tawajuh)- ا.ف.پام،
پاملرنه،مخ کول.
توجیه(tawjīh)- ا.ف.
پام کول، مخ کول.

توسط(tawasut)-ا.ف.
منځګړی کول،واسطه
کول.
توسعه(taws?a)-ا.ف.ارتوالی.
توسل (tawasul)- ا.ف.
ځان نږدی کول.
توسیع(tawse?)-ا.ف.پراخول.
توشک(tošak)- ا.تولایی،
تایی،لاندیستونی.
توصیف(tawsīf)-ا.ف.
ستایل، سپت کول.
توصیه(tawsya)-ف.زیرمه.
توضیح(tawzeh)- ا.ف.
روښانه،ښکاره.
توفیق(tawfīq)- ا. ف.
مرسته کول.
توقوع(tawaqo?)- ا.ف.
اسره،هیله.
توقیف (tawqīf)- ا.ف.
درول، اټالول.
توکل(tawakul)- ا.ف.
توکل وېسا.
تولد(tawalud)-ا.ف.زیږیدل.
تولید(tawlīd)-ا.ف.زیږول.
تهاجم(tahājum)-ا.ف.ورند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تهدید(tahdÍd)- ا.ف.

زورنه ، پټکه.

تهنیت(tahniyat)- ا.ف.

ممبارکی. مبارکی.

تهي(tihÍ)- ا.ص.تش.

تهیه (tahya)-ا.ف.جوړیا،

تا پو،تیاری.

تیاتر(tayátr)- ا. تیاتر.

تیر (tÍr)- ا.غشی،بش، تیر.

تیرماه (tÍrmáh)-ا.م.منی.

تیره(tÍra)- ص.تیاره،تت.

تیز (tez)- ص.تیره.

تیشه(tešа)- ا.ترخځ.تخځ.

تیغ (teǧ)- ا. توره.

تیل(tel)- ا.تیل،تور،غوړ.

تیم (tÍm)- ا.تیم.

تیمار (tÍmár)- ا.روزنه

تیمم (tayamum)- ا.ف.

تیبون، وچ اودس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ث

ثابت (sábit) - ا.فا. ټینګ، زبات ،واړه ستوری.

ثاقب (sáqib) - ا.فا. روښانه ستوری.

ثالث (sális) - ص.دریم ، دریمان.

ثالثه (sálisa) - ص.دریمه.

ثانوی (sánawí) - ص.ن. دوم.

ثبات (subát) - ا. ف. ستې، پای، ټینګواله.

ثبوت (subút) - ا.ف. زباد، اډونه.

ثخانت (saxánat) - ا.ف. هرېږېدل، پنډېدل.

ثخین (saxín) - ص.پرېږ،ګاڼه.

ثروت (surwat) - ا.بډایی.

ثروتمند (surwatmand) - ص.فا. بډای، موړ.

ثری(ثرا)(sará)-ا.نمجنه زمکه زیم لرونکی زمکه نم جنه خاوره ، خاوره.

ثری (sará) - ص.بډای،موړ.

ثریا (suraya) - ا.هېرونی، ځمبک ستوری.

ثرید (sarid) - مف. خشته کړی ډوډۍ.

ثغر (sağar) - ا.غاښ،د مخ غاښ، برید.

ثفل(sufl)-ا.ختېبل،ګېجه،پوسل.

ثقابت (saqábat) - ا.ف. بلېدل،ځلېدل.

ثقات(saqát) - ص.سپین روبی، سپین دروبی.

ثقافت (saqáfat)- ا.ف.
پوهښت،پوهېدنه.
ثقالت (saqálat)- ا.ف.
درنېدل،دروند والی.
ثقب(saqab)- ا.جم.
سوړه،سوری.
ثقبه(saqaba)-ا.وړوکی سوری.
ثقلت (siqlat)- ص.
دروندوالی، دروند،
د ډوډۍ دروندوالی معده کی.
ثقلین (saqalayn)- ا.جم.
انس و جن،انسان او پری.
ثقیف (saqíf)- ص.چالاک،
پوه، ځیرک.
ثقیل(saqíl) - ص.دروند ،
هغه څوک چی خبره یی
په.نوروسخته تما میږی.
ثقه(siqa)- ص.سپین دروبی،
ګونده، کره.
ثکلی(saklay)-م .ف. هغه
ښځه چی زوی مړشوی وی.
ثلاث(salás)- ا.دری.

ثلاثی (salásí)- ا.دری حرفی
کلمه لکه فرس، فلس.
ثلج (salj)- ا.واوره.
ثلمه (sulma)-ا.سوری،چاود.
ثمر (samar)- ا.میوه.
ثمانی(samání)- ا. آته،
داتوعدد،له نهودمخه عدد.
ثمن(saman)- ا.آتمه،
اتمه برخه، یو په آته.
ثمین(samín)-ص.قیمتی شی،
قیمتی.
ثنا (sená) - ص.ثنا وصفت،
اشتیایندوی، ستاینه.
ثنایا (sanáyá)- ا.جم - دوه
مخامخ غاښونه، داړی.
ثواب (sawáb)-ا.اجوره،
ښه، ښه ښندنه.
ثور (sawar)-ا.غوی،غوځکی.
ثوب (sawb)-ا.اغوستن،
داغوستلو کالی، لباس.
ثوم (sum)- ا.هوړه.
ثیاب(seyáb)-ا.جم،جامی،کالی.
ثیب (sayeb) -ص.متاهل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پ

پا (pá) - ا. پښه.

پابرجا(pábarjá)- ص.م .

ځای په ځای.

پاپی (pápí)- ا.کوته.

پات (pát)- ا. پات، تخت.

پاچه (páča)- ا. پیانځه.

پاداش (pádás)- ا.

مزدوری ، وجوره.

پادشاه(pádšáh) - ا.

ص. پاچا.

پاده (páda)- ا.رمه، ګله.

پار (pár)- ق. پروس کال.

پارا ګراف(párágiráf)-

ا.پاراګراف.

پارچه (párča) -ا. توټه.

پارسا(pársá)- ص.

پرهیزګار.

پارسال (pársál)- ق.

پروسکال.

پارسل(pársal)- ا. پارسل.

پارسی (pársí)- ا .پارسی.

پاره (para)- ا. ف.څیرول.

پاس(pás)- ا.ف عزت کول ،

قدرکول.

پاسبان (pásbán) - ا.

ص. محافظ.

پاسخ (pásix)- ا .ځواب.

پاسره (pásra)- ا. ص.

ذخیره.

پاشان (pášán)-ا.ف.

تیت.

پاش دادن(pášdádan)-

ا.ف.تیتول.

پاشنه (pášna)- ا.پونده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاغنده (pǎgunda)-
ا.ف.پاغنده .
پاکدامن (pákdáman) -
ص.م.پاک لمن.
پاک دل(pákdil)-ص.فا.
پاک زړه.
پاک سرشت(páksirišt) -
ص.م.سپیڅلی.
پاک کاری(pákkárI) -
ا.ف.پاکول.
پاک نفس(páknafs)-
ص.م.پاک زړی.
پاک نویس(pǎknawís)-
ص.م.پاک نویس.
پاکي(pákI)- ص.سپیڅلتیا.
پاکیز(pákIza)-ص.سپیڅلتیا.
پالان (pálán)- ا.کته.
پالش(pálišǎ)- ا.ف.پالش.
پالک(pálak) - ا. پالک.
پالیز (pález)-ا.باغ سبزی،پالیزه.
پامیر (pámIr) - ا.پامیر.
پانزده(pánzda)-ا.پنځلس.
پاو (.páw)- ا.پاو.

پایان(páyán)- ا.اخیر،پای.
پای بند (páyband)-ا.
ص.تینګ،ولاړ.
پای پاک(páypák)-ا.م.
پای پاک.
پای پوش(páypošǎ)-ا.م.بوټ
پایتخت(páytaxt)-
ا.م.پایتخت.
پای زیب(páizeb) -
ا.م. پای زیب.
پای کوب (pǎykob)- ا.
پای کوب
پای کوبي(páykobI)-
ا.ف.ګډا سنځا.
پایگاه(páygáh)-ا. م. پایګاه.
پای مال(páymál)- ص .
مف. لغت کول.
پایه (páya) - ا.متهه، ډاکه.
پائیز (pǎyez) - ا.منی.
پت (put) - ا.ص . پُټ.
پترول (pitrol) - ا. پترول.
پتره (patra) - ا. پتری.
پتنوس (patnús)- ا.پتنوس.

پتو (patū)- ا. پتو.
پتونی(patūnī)- ا. پتونی.
پته (صندلی) (pata)- ا .پته.
پختن (puxtan)- ا.ف.
پخول.
پُخته (puxta)- ص.پخه.
پخته (paxta)- ا. ما لوچ.
پخته سال (puxtasāl)-
ا.م .دپوخ عمرسړی.
پُخته کار(puxtakār)-
ص. م.دکار سړی ،
پوخ سړی.
پدر (padar)- ا.پلار.
پدراندر (padarandar)-
ا.ص .پلندر.
پدر کلان(padarkalān)-
ا.م. نیکه.
پذیرائي(pazīrāyī)-ا.
ف.هر کلی.
پَر (par)- ا .بنکه.
پر (pur)- ص. ډک.
پرارسال (pirarsāl)- ق.
پرسږ کال

پراشوت (parāšot)- ا.
پراشوت.
پراگنده(parāganda)- ا.
تیت.
پرتاب(partāb)-ا.ف.اچول.
پرتو(partaw)- ا.ف.خلیدل.
پرچم(parčam)- ا. بیرغ.
پرچون(parčūn)- ا.پرچون.
پرخاش(parxāš)- ا.ف.
جنجال.
پرخچه(paraxča)- ا.ټوټه.
پردل (purdil)- ص.م.
ډک زړه.
پَرده (parda)- ا.پرده
پرده دری(pardadarī)-
ص.ف.رسوای (بربنډ)
پرده نشین(pardanišīn)-
ص.فا.خلوت.
پُرزه (purza) - ا. پرزه.
پرسان (pursān)- ص.
فا. پوښتنه.
پرستار (parastār) - ا.
فا. ساتونکی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرستش (parastiš)-
ا.ف. عبادت (نمانځنه)
پرستو(parasto)-ا.توتکی.
پرستیژ(parastež) - ا.
پرستیژ ، وقار.
پرسش (pursiš)- ا. ف.
پوښتنه.
پرسشنامه(pursišnáma)
- ا. م. پوښتنلیک.
پرسنده (pursinda) - ا.
ف.لیږونکی.
پُرکار (purkár)- ص. م.
پرکار.
پَرکار (parkár)- ا.پرکار.
پرنده (parinda)- ا.
الوتونکی.
پرنیان (parniyán) - ا.
وریښم.
پروا (parwá)- ا.پروا.
پرواز (parwáz)- ا.ف.
الوتنه.
پروانه (parwána)- ا.
الوتونکی.

پروپاگند(puropágand)-
ا.پورو پاګند.
پروتوکول(purotokol)-
ا.ف.موافقه.
پروردگار(parwardigár)-
ص.فا.څښتن تعالی.
پرورش (parwariš)- ا.
ف .روزنه.
پرهیز(parhez)- ا.عبادت،
ډډه.
پرهیزگار (parhezgár)-
ص.فا.عبادت کونکی.
پری (parí)- ا.ښاپیری.
پریروز(pareroz)- ق.
وړمه ورځ.
پریشان(pirešán)- ص.
خپه.
پژمرده(pažmurda)- ا.
ف. مړاوی.
پس انداز(pasandáz)-
ا. ص.سپما.زیرمه.
پسته (pista) - ا. پسته.

پس خانه(pasxána)-

ا . پس خانه.

پس خورده(pasxorda)-

ص.مف.پاتی شوی.

پسر (pisar) - ا.زوی.

پس رفته (pasrafta)-

ص.کم جرائته، بی زړه.

پس شب(pasišab)-ا.م.

شومه دم.

پس کوچه(paskoča)-

ا .م.کوڅه.

پس مانده(pasmánda)-

ص.وروسته پاتی.

پسند (pisand)- ا. ف.

په زړه پوری.

پشت (pušt)- ا.شا،څټ.

پشتاره(puštára)- ا.پنډ.

پشت کار(puštikár)-

ص.م.جدی،خواری کښ.

پشته (pušta)- ا.غونډی.

پشتی(piští)-ا.وزر.پښتی.

پشک (pišak)-ا.پیشو.

پشم(pašm)- ا.وړی

پشه(paša)- ا.ماشی،منګس.

پُف (puf)- ا.پوکی.

پکوره(pakawra)-ا.پکوړه.

پکه (paka)- ا. ببوزی.

پگاه(pagá)-ا.سهار،ګهیځ.

پل (پای) (pal)- ا. پل.

پل (pul)- ا. پُل.

پلته (palta)- ا. پلته.

پلک (pilk) - ا. بانه.

پلنگ(palang)- ا.پړانګ.

پلو (palaw)- ا.پلو.

پلوان(pulwán) - ا.پوله.

پله (pala) - ا.پله، تله.

پمپ (pamp) - ا.پمپ.

پناه (pená) - ا.پت.

پناهنده (panáhinda)- ا.

ف.پناه اخیستونکی.

پنبه (punba)- ا.مالوچ.

پنجال(panjál)- ا.منګول.

پنجره(panjara)- ا.پنجره.

پنجه (panja)- ا.خپړ.پنجه.

پنجه چنار(panjačinár) -

ا. م. چنار.

پنچر(pančar)- ا.پنچر.

پند (pand)- ا.عبرت،
نصیحت، ورم.
پندک(pandak)- ا.پنده.
پنیرک (panerak)- ا.
پندیرک.
پوپک(popak)- ا.ځونډی.
پوپنک (popanak)- ا.
چنیاسی.
پوچ(puč)- ص.بی مغز،پوچ.
پوچ مغز (pučmagz)-
ص .م.بی مغز،ناخبری.
پودینه(púdĪna)- ا.ویلنی.
پور (púr)- ا. زوی.
پوز (púz)- ا.تمبوزی.
پوز خند(púzxand)-
ا.م. پس خند.
پوزش (pozis)- ا. ف.
بښنه.
پوست(post) - ا.پوستکی،
پوتکی.
پوست کردن (postkardan) -
ا. ف. پوستول.
پوستین(postĪn)- ا.پوستین.

پوسیده (posĪda)- ا.ف.
وروسته.
پوش (poš)- ا.پوښ.
پوشاک(pošák)- ا.جامی.
پوشیده(pošĪda)- ا.ف.پټ.
پوقانه(poqána)- ا.پوکانی.
پوک(pok)- ص.پوک.
پولدار(púldár)- ا.م.
ثروت مند.
پول سیاه (púlisiyá)-
ا.م . میده پیسی.
پهره (pahra)- ا.پهره.
پهلوان (pahlawán)-
ص. پهلوان.
پیاده(piyáda)- ا.پلی
پیاز (piyáz)- ا.پیاز.
پیاله(piyála)-ا.پیاله.
پیام (payám)- ا.پیا م،پیغام.
پیچان (pečán)- ص.فا.
ګلکوتی،ګوړ ګوتی.
پیچک(pečak)- ا. پروتی.
پیچه(pĪča)- ا.اوربل،پیچکه.
پیر(pĪr)- ص.بوډا.
پیراهن(perahan)-ا. کمیس.

پیروز(peroz)- ص.بریالی.

پیزار (payzár)- ا.پنی.

پیسه (paysa)- ا.روپۍ.

پیشانی(pešanī)-ا.ټنډه،تندی.

پیش قبض(pešqabz)-

ا.م.ستووه.

پیشنهاد(pešnihád)-

ا.ف.وړاندیز.

پیشوا(peswá)- ص.لارښونکی.

پیک(payk)-ا.قاصد.رویبار.

پیکار(paykár)- ا.شخړه.

پیکان(paykán)- ا.غشی.

پیکر(paykar)-ا.ستېه، ټنه.

پیمان(paymán)- ا. تړون.

پینه(pīna)- ا.پیوند،ټوټه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج

جا (já) -ا.ځای.

جا انداختن(jáandáxtan)-

ف. ځای اچول.

جا برجا (jábarjá)-ا.ف.

ځای پر ځای.

جابرجا شدن(jábarjášudan)-

ا.ف ځای پرځای کېدل.

جاگرفتن(jágiriftan) -

ف.ځای نیول.

جانشین (janišín)-

ا.ص.ځاینا ستای.

جانماز(jānamāz)-ا.مسله.

جای (jáey)-ا.ځای.

جادو (jádū)-ا.کوډې.

جادو گر(jádūgar)-ا.فا.

کوډ ګر.

جاده (jāda)-ا.لار، لیار.

جارو(jārū)-ا.ربیځ،جارو.

جاری(jārī) -ا.فا.بهاند ،

روان.

جاری شدن (jārīšudan)-

ا.ف.بهول ، روانول.

جاری کردن(jārīkardan)-

ا.ف.بهیدل،رانیدل.

جاندار(jándár)-ا.ساکښ، ژوی.

جان کندن (jánkanda)- ا.ف.ځنکندن.

جانب داری (jánibdárí)- ا.ف.پلوي.

جانب (jánib)-ا.لور،خوا، پلو.

جانی (jánī)-ا.فا.اوبالی.

جاوید (jáwed)-ص.تل ترتله.

جاویدان (jáwedán) - ص.تل ترتله.

جاه (jáh)-ا.پت.

جاهل (jáhil)- ص.نا پوه، خروک.

جای(jây)-ا.تون ځای.تکانه.

جایداد(jáydád)-ا.سپری، شته.

جای نماز(jáynamáz)-ا. م. مسله.

جبار(jabár)-ا.فا.واکمن، زورور.

جبال (jabál)-ا.جم.غرونه.

جبر(jabr)-ا.زور،تیر غمی

جبران(jabrán)-ا.ف.کوشیر.

جبه(jabha)-ا.وچلی،اچرلي، تنده ، تندی.

جبین(jabīn)-ا.تنده، تندی.

جد (jad)-ا.خواری،متهه، نیکه، با با.

جدی (jidī)-ا.ص.پرښتیا، دزړه.

جدیت (jidyat)ا.ف.خواری ،کوږه زیار.

جُدا(judá)-ص.ګوښی،بیل.

جُدا جُدا(judá judá) - ص،بیل ، بیل ، جلا جلا.

جُدا شدن(judášudan)-
ا.ف.بیلول،جلاکول.
جُدا کردن (judá kardan)-
ا.ف.بیلیدل،جلا کول.
جُدائی(judáčī)-ا.ف.
بیلتون.
جَدال (jadál)-ا.جګړه،
جنګ.
جَدل (jadal)-ص.میرڅی،
دښمنی.
جدول(jadwal)-ا.لښتی.
جذب (jazb)-ا.ف.راڅکول
کشول.
جذبه (jazaba)-ا.څکونه
جر (jar)-ا.څکول،کشول.
جراحت(jarāhat)-ا.پرهار.
جراید (jarayid)-ا.جم.
اخبارونه.
جرایم (jaráiym)-ا.جم.
وبالونه،ګناوونه.
جرح (jarh)-ا.ف.پرهار.

جراح (jarāh)-ا.فا.پرهاری.
جراحی(jarāhī)-ا.ف.
پرهارونه.
جرس (jaras)-ا.کړنګانی،
ږغږنی.
جرعه (jur?a)-ا.غړپ،
کوټ.
جرگه(jirga)-ا.جرګه،مرکه.
جرم (jurm)-ا.وبال.
جرمانه (jurmána)-ا.
پړه،ګرمانه.
جرئت (jur ?t)-ا.ف.زغر،
برید.
جریان (jiryán)-ا.ف.
بهیدنه.
جریب (jirīb)-ا،جریب،
تړاو.
جریده (jarīda)-ا.اخبار،
څړه ، یلغز.

جریمه(jarÍma)-ص.وبال

جز(juz)-کلمه شرطیه،انډول.

جزا (jazá)-ا.ف.جزا.

جزیره(jazÍra)-ا.ټاپو،چچاری.

جذبه(jazÍa)- ا.ججه،جیجه.

جسارت (jasárat)-

ا.زړورتوب.

جستن (jastan)-ا.ف.

توپوهل.

جُستن(justan)ا.ف.لټول،

پلټن.

جُستجو (justujo)-ا.

ف.ټپوس،پلټنه.

جسد(jasad)-ا.ځان،سرت.

جسم (jism)-ا.ځان، تن.

جسور(jasúr)- ص.څرلی،

زړور.

جشن (jašn)-ا.میله.

جعل(ja?l)-ا.ف.کول،چلولی.

جعلی (ja lÍ)- ص.چلولی.

جفا(jafá)-ا.ف.خور،تلغمه،

تیرغمی.

جفت(juft)-ا.جوړه،غبرګ.

جفت شدن (juftšudan)-

ا.ف.جوړه کیدل.

جگر (jigar)-ا.ځګر.

جگر پاره (jigar pára)-

ا.م.د زړه سر.

جگر خون (jigarxūn)-

ا.م- شیشکه. سپه

جگرگوشه (jigargoša)-

ا.م.د زړه ټوټی.

جلاب (jalá̆b)-څکاوو.

جلاد (jalád)-ا.فا.جلاد

جلال (jalál)-ا.ف.لویی ،

لویوالی.

جلب (jalb)-ا.ف.لنډی،
را څکول.

جلسه (jalasa)-ا.
کبینسنل.

جماعت (jamá?at)-ا.
ټولګي،ټولکی .

جمع (jam?)-ا.ف.ټول.

جمع شدن (jama?šudan)-
ا.ف.ټولېدل.

جمعه (jum?a)-ا.جومه.

جمله (jumla)-ا.واړ
،ټوله ، خبره.

جمله گی (jumlagí) -ا.
ټوله.

جمهور (jumhúr)-ا.
ولس ، بهیر.

جمهوری (jumhurí)-
ا.ولسواکی.

جنایت (jinā́yat)-ا.ف.
اوښتل، و بال ګناه.

جنازه (jinā́za) -ا.ورمړی.

جنایتکار (jinā́yatkār)-
ا.فا.وبالی.

جنباندن (junbándan)-ا.
ف.خوځول.

جنت (jannat)-ا.جنت.

جنګ (jang)-ا.جګړه
شخړه.

جنگل (jangal)-ا.خره ،
ځنګل.

جنوب (junúb)-ا.لمر
کیڼ ، سوهیل.

جنون (junún)-ص.
لیونتوب.

جواب (jawā́b)-ا.ځواب

جو (jaw)-ا. اوربشی.

جواری (jawārí)-ا.جوار

جواز (jawā́z)-ا.روا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوال (juwَal)-ا.کیچ ،
جوال.

جوان(jawَān)-ا.زلمی، ځلمی.

جوره (jura)-ا.جوړه.

جوش (juš)-ص.زغره.

جوشاندن(jušَandan)-
ا.ف.ځوښول،خوټول.

جهاد (jahَād)-ا.غزا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح

حاتم(hātam)-ا.ص.قاضی.

حاجی (hājī)-ا.فا.حاجی.

حاجت (hājat)-ص.اړه.

حاجت مند (hājatmand)-

ص.م.اړه لرونکی.

حادثه(hādisa)-ا.فا.پیښه.

حاذق (hāziq)-ا.فا. پوه.

حاشیه (hāšiya)-ا.څنډ،

ژی،جاچی.

حاصل (hāsil)-ا.فا.ګټه،

اخسته ، تر لاسه.

حاصلخیز(hāsilxez)-

ص.م.ابره وره

حاصل کردن(hāsilkardan)-

ا.ص.ګټه کول،

ترلاسه کول.

حاضر(hāzir)-ا.فا.شته،حاضر.

حاضر جواب (hāzir jawāb)-

ص.م.ځواب لوڅی ،

زر ځوابی.

حاضروآماده(hāziroāmāda)-

ص.م.تیار، چمتو.

حاضری(hāzirī)-ا.فا.حاضری.

حافظ(hāfiz)-ا.فا.ساتونکی،

ساتندوی.

حافظه(hāfiza)-ا.فا.حافظه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال (hāl)-ا.اوس.

حالا (hālā)-ق.دستی.

حامد (hāmid)-ا.ف.

ستایونکی،ستایوال.

حامل(hāmil)-ا.فا.بارورنکی.

حامله (hāmila)-ا.فا.

بلاربه،امیندواره.

حامی (hāmī)-ا.فا.ساتندوی،

د سر سیوری.

حاوی(hāwī)-ا.فا.چاپیرونکی.

حُب (hub)-ا.مینه.

حایز(hāiz)-ا.فا.راټولونکی.

حباب (hubāb)-ا.وبی ،

پوکنی، پوتکه.

حبس(habs)-ا.ف.اړیځی،

بندی.

حبوب(hubūb)- ا.

جم.نینی،دانی.

حبیب(habīb)-ا.ص.

رښتنی آشنا، مینه وال.

حتم(hatim)-ا.ص.هرومرو.

حتی (hatá)-حرف جر.تر.

حتی المقدور(hatalmaqdūr)

ا.ص. تروسه.

حجاب (hijāb)-ا.پلو.

حجاج(hujāj)-ا.جم.حاجیان.

حجره (hujra)-ا.کوټه.

حدت (hidat)-ا.ف.

سوریدل،تیره کیدل.

حدس (hads)-ا.ص.اټکل.

حدقه (hadaqa)-ا.

د.سترګو تور.

حدیث(hadīs)-ا.ص. نوی.

حذر(hazar)-ا.ډار.اتیات بیره.

حُر (hur)-ص.ساهو.

خپلواک سړی.

حُریت(huriyat)-ا.ص.

پرانتون، ساهو ګلوی.

حرارت (ẖarārat)-ا.ف

.تودوخه،توروالی.

حراس (ẖirās)-ا.ص

ساتونکی.

حراست (ẖirāsat)-ا.ف

نګهبانی،ساتندوی.

حرام (ẖarām)-ا.ص.

ناروا.

حرب (ẖarb)-ا.جنګ،

جګړه.

حربه (ẖarba)-ا.

لنډه ،توره.

حرص(ẖirs) -ا.ف.سوله،

لیواله، سرابښتوب.

حرف (ẖarf)-ا.توری،

تورکی، خبره.

حرفه (ẖirfa)-ا.چاره،

کاراو پیښه.

حرکت (ẖarakat)-ا.

خوځیدل، ښوریدل.

حرکات و سکنات

-(ẖarakātosakanāt)

ا.جم.ناسته ولاړه.

حرم(ẖaram)-ا.حرم شریف،

دحرم کعبه چاپیریال.

حرمان (ẖirmān)-ا.

بی اسری،نا امید.

حرمت (ẖurmat)-ا.

حرامول،ناروا ګڼل.

حریر(ẖarīr)-ا.وریښمینه کالی.

حریص(ẖarīs)-ص.آزمند.

حریف (ẖarīf)-ص.بډه.

حریق (ẖarīq)-ا.سوی.

حریم (ẖarīm)-ا.وربوی.

حزب (ẖizb)-ا.ګوند.

حزن (ẖuzn)-ا.غم.نول.

حزین (ẖazīn)-ص.غمجن،

توجن.

حساب(ḥisáb)-ا.ف.شمیر.

حسد(ḥasad)-ا.ف.غوړ،اروړ.

حُسن(ḥusun)-ا.ف.ښایست.

حسن(ḥasan)-ص.ښه، اغلی.

حُسین(ḥusayn)-ص.ښایسته.

حشر(ḥašar)-ا.ف.پاڅونه،

غونډول.

حشره(ḥašara)-ا.خوځنده.

حشمت (ḥašmat)-ا.

دباب،شمشه ، سامانه.

حصار(ḥisár)-ا.کلا.

کوټ ،ګړ.

حصر(ḥasr)-ا.ف.چاپیرول.

حصه (ḥisa)-ا.برخه،وندې.

حضرات (ḥazarát)-ا.

جم.ښاغلو.

حضرت (ḥazrat)-ا.

ښاغلی،درشل.

حظ (ḥaz)-ا.خوند.

حفاظت (ḥifáẓat)-ا.ف.

ساتنه، ژغورنه.

حفر(ḥufr)-ا.ف.کیندل.

حفظ(ḥifẓ)-ا.ف.یاد،ساتل،ساتنه.

حفیظ(ḥafīẓ)-ص.یادونکی

ساتندوی.

حق (ḥaq)-ا.رښتیا،وړ.

حقدار (ḥaqdár)-ص.فا.

هکباندی.

حقارت(ḥiqárat)-ا.ف.

سپکتیا، سپکاوی.

حقایق (ḥaqáīq)-ا.جم.

رښتیاوی.

حقوق (ḥuqúq)-ا.جم.

حقونه.

حقه باز(ḥuqabáz)-ص.فا.

ډبلی مار، مداری.

حقیر (ḥaqīr)-ص، سپک،

سپوتک، خوار.

حقیقی (haqīqī)-ص.ن.
په رښتیا،د زړه.
حکایت(hikāyat)-ا.ف.
کیسه، نکل.
حکومت(hukūmat)-
ا.ف.حکومت.
حکیم(hakīm)-ص.حکیم.
حلال(halāl)- ض.کړنی،الال.
حلاوت (halāwat)-ا.
ف.خوږوالی.
حلف (half)-ا.لوړه،قسم.
حلقه (halqa)-ا.غړی،کړی
حلقه.
حلقه حلقه(halqahalqa)-
ا.ص.کړی،کړی.
حلوا(halwā)-ا.الوا.اوښه
وربښه.
حلول(hulūl)-ا.فرانښکته
کیدل.
حماست (hamāsat)-
ص.زړه ور توب.
حماقت (hamāqat)-ا.
ف.نا پوهنه، نا پووالی.
حمال (hamāl)-ص.پنډی
جوالی.

حمایل(hamāīl)-ا.لړ، هار.
حمد(hamd)-ا.ف.ستاینه.
حمید(hamīd)-ص.ستایلی.
حمله(hamla)-ا.غور ځنګ،برید.
حنیف(hanīf)-ص.سم مسلمان.
حوادث(hawādis)-
ا.جم.پیښی،توری سړی
حواس(hawās)-ا.جم.حواس
حواشی (hawāšī)-ا.جم
.څنډی،غاړی.
حواله (hawāla)-ا.چتی.
حومه (huma)-ا.خواوشا
چپ و چاپیر.
حویلی (hawilī)-ا.انګړ
سری،تینګړی.
حیات(hayāt)-ا.ف.
ژوندون،ژواک.
حیدر(haydar)-ا.زمری.
حیرت(hayrat)-ا.ف.
اریانی،اریانیدل.
حیوان (haywān)-ا.ژوند
ژوندون، ژواک.
حیوان (haywān)-ا.ژوی
ساکښ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خ

خایف (xáyef)- ص.دارن.

خادم(xádim)-ا.ص.چوپړی، چوکر.

خار(xár)- ا.اغزی،ازغی.

خارمغیلان(xárimuǧiylán)- ا.م.مرکندی،ګرهلو.

خارا(xárá)-ا.سنخره،ګاره.

خارج(xárij)-ا.فا.د باندی، بهر.

خارجی(xárijī)-ص.ن. باندینی،پردی.

خارج شدن(xárijšudan)- ا.ف.وتل.

خارج کردن(xárijkardan)- ا.ف.ویستل.

خارش(xáriš)-ا.ف.کهه،خارش.

خاریدن(xárīdan)-ا.فا.ګړول.

خاص(xás)-ص.ځانګړی،خاصه.

خاصیت(xáseyat)-ا.خوی،اختیه.

خاطر(xátir)- ا.تکه،زړه.

خاک(xák)-ا.خاوره.

خاکباد(xákbád)ا.م.دوړې

خاک جارو(xákjárú)- ا.م.ورخړی،خلبلی.

خاکستر(xákistar)- ا.ایره.

خاکستری(xákistarī)- ص. ن.خړ،ایرن،ایریځ.

خال(xál)-ا.تکی،پوتی،خال.

خال زدن(xālzadan)-

ا.ف.ستنوهل.

خالی(xālī)- ص.تش.

خام (xām)- ص.اومه.

خام بوی (xāmboy)-

ص.م.سوړبوی.

خامس(xāmis)- ص.پنځم.

خاموش (xāmoš)- ص.

چُپ،غلی،خپ.

خاموش شدن(xāmoššudan)-

ا.ف.خپیدل.

خاموشی(xāmošī)-ص.چپتیا.

خان (xān)- ا.خان.

خانقاه(xānaqāh)-ا.م. لنګر.

خانه(xāna)- ا.کور،مینه.

خانه آباد(xānaābād)-

ا.م.کوردی ودان.

خانه خراب(xānaxarāb)-

ا.م.کور خوری،کورچوړی.

خانه دان(xāndān)-

ا.م.کورنی،کوړمه،کهول.

خانه به خانه (xānabaxāna)-

ا.م.کور په کور.

خانه بدوش(xānabadoš)-ا.

م.کوچی.

خانه دار(xānadār)-

ص.فا.کوروالا.

خانه داماد(xānadāmād)-

ا.ص.کور زومی.

خانه واده(xānawāda)-

ا.م.کورنی.

خانم(xānem)- ا.میرمن.

خاور(xāwar)-ا.ختیځ،لمر خواته.

خاین(xāyen)-ص.فا.دغل، درغل.

خبر(xabar)- ا.خبر.

خبیث(xabīs)-ص.خپل،

ناولی،ککړ.

خبیر(xabīr)- ص.پوه.

خپ(xap)-ص.غلی،خپ،چپ.

خجالت(xijālat)-ا.خړ،زمنه،

خینګ.

خجالت شدن(xijālatšudan)-

ا.ف.شرمیدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خجسته(xujista)-ص.

ښاد من،ورین،تالیمن.

خجل(xijil)-ص.خر،خیند،پکه.

خدا(xudá)-ا.خدای څښتن،

خاوند.

خدا حافظ(xudáhafiz)-

ا. م.خدای په امان.

خدا داد (xudádád)-

ص.مف.خدای ورکړی.

خدایگان(xudáygán)-

ا.ص.پاسوال،پاچا.

خدمت(xidmat)-

ا.ف.چوپړ،خدمت،چوکری.

خدمه(xadama)-

ا.چوپړان،چوکران.

خر(xar)- ا.کرکی،خر.

خر (xar)-ا.ګیدی،خر،خرډګ.

خر مگس(xarmagas)-

ا.م.بکنې.

خر مهره (xarmuhra)-

ا.ګوجی،ګنجکه.

خراب(xarāb)-ص.وران،

ویجاړ.

خرابه(xarāba)- ص.

کنډواله،ورانه.

خراج(xarāj)-ا.لګاوو،تاوونی.

خراس ،خروس(Xurás)

(xurás)- ا.چرګ.

خرافات(xirafát)-ا.جم.

چټیات،ارتاویزی.

خرام(xirám)- ا.نخره،نشم،

شانه،ورانه.

خرامیدن (xirāmídan)-

ا.ف.نشمیدل،

په نخرو وتل.

خربوزه(xarbúza)-ا.ختکی.

خرچ (xarc)-ا.خرڅ،لګښت،

لګون.

خرس(xirs)- ا.هنر،میله

خرسند(xursand)ص.خوښ
خوشاله.
خورشید(xoršīd) -ا.لمر،نمر.
خرقه(xirqa)-ا.خرکه ګودړی.
خرگوش(xargoš)- ا.سوی.
خرما(xurmā)- ا.کجوره.
خرمن(xirman)-ا.درمن،
درمند.
خروج(xurūj)- ا.ف.وتل.
خروش(xuroš)-ا.چیغه،کړیکه.
خروشیدن(xurošīdan) -
ا.ف.سوریدل،چیغیدل.
خریدن(xarīdan)ا.ف.
پیرول،اخیستل.
خریطه(xarīta)-ا.کڅوړه،خلته.
خزان(xazān)- ا.منی.
خزاین(xazāyen)ا.جم.
زیرمی،خزانی.
خزانه(xazāna)-ا.زیرمه،
خزانه.
خزیده(xazīda)- ا.مف.غلی.

خس دزد(xasduzd)-
ا.م.غلچکی.
خسپیدن(xuspīdan)-ا.
ف.څملاستل،پریوتل.
خسته(xasta)- ص.ستړی
ستومانه،خسته زنی.
خسر(xusur)- ا.سخر،خسر.
خسر بره (xusurbura) -
ا.اوښی،اخښی.
خسر خیل(xusurxel)-
ا.جم.خسر ګنی.
خسک(xasak)- ا.سپل،
چښی،اغزکی.
خسوف(xusūf)-ا.بر.تندره،
سرنده.
خسیس(xasīs) ص.پاسو،ټیټ.
خشت (xišt)-ا.خښته،سله.
خشت پخته(xištipuxta)-
ص،مف، پخه خښته.
خشک(xušk)- ص.وچ.
خشکابی(xuškābī)- ا.م.
وچوبی.

خشک سال(xušksal)-
ا.م.سوکړه،وچ کالی.
خشک شدن(xušksudan)-
ا.ف.وچیدل.
خشک کردن(xuškkardan) -
ا.ف.وچول.
خشم(xašm)-ص.غوسه،ګواښ.
خشو(xušú)- ا.خواښی.
خصوص(xusús)ا.ف.ځانګړی.
خصوصی(xusúsI) -ص.
ن.ځانته،خاص ځانته.
خصومت(xusúmat)-ص.
دښمنی،میرځتی.
خضرا(xazrá)-ص.سبز،شین.
خضوع(xuzo?)- ا.ف.کمینی،
ټیټه.
خط (xat)- ا.لیک.
خط آهن(xatiáhan) -ا.مر.
اوسپن لیکه .
خط کش(xatkaš)-
ا.مر.ختیکه،خط کش .
خط راست (xatirást)-
ا.مر.سمه کرښه.

خطا(xatá)- ا.ګناه،اوبال.
خطاط(xatát)-ا.ف.ښه لیکی.
خطبه(xutba)- ا.ښه وینا،
موعظه.
خطیر (xatÍr)- ص.غټ،سنر.
خفا (xafá)- ا.پټ،پټول .
خفاش(xafás)-ا.ځکالکی،
کتبیز،شمپرک .
خفتن(xuftan)-ا.ف.
ځملاستل ، ویدیدل.
خفقان(xafaqán)- ا.ف.
خواشینی،خوابدی.
خفه (xafa)- ص.خپه .
خلص (xulas)- ص.لنډ.
خلعت(xil?at)- ا.خلات .
خلف(xalaf)- ا.ښه زوی .
خلق(xalq)-ا.ف.پنځیدل،
پنځول،پنځولی .
خلق(xulq)-ص.خوی،غونی.
خم(xam)- ا.ص.کوږ،کړوپ.
خم چشم(xamčašm)-
ص.مړسترګی.

خمیدن(xamÍdan) -
ا.ف. کږیدل،ټوغیدل.
خمیر(xamÍr)- ا.خمیره .
خنک(xunuk)- ص.ساړه، یخ.
خنگ(xing) -ص.سپین هرشی
چه سپین وی،سپین آس.
خو (xū)- ا.خوی،غونی .
خوکردن(xūkardan)-ا.
ف.آموخته کیدل،غولی اخیستل.
خواب (xā́b)- ا.خوب .
خوابیدن(xā́bÍdan) -ا.ف.
بیدیدل،ویدیدلی.
خواجه(xwā́ja)-ا.ص.خاوند
بادار.
خواست(xā́st) -ا.ف.غوښتنه.
خواستگار(xā́stgar) -ص.
فا.مرکه،غوښتنه .
خواستن(xā́stan)-ا.ف.غوښتل.
خواندن(xā́ndan) -ا.ف.
غوښتل.
خواهر(xā́har) - ا.خور .
خواهر خوانده-
(xā́harxā́nda)-
ا.م.دینی خور،خوښه.

خواهش(xā́hiš)-ا.ف.
غوښتنه،خوښه.
خوب(xū́b)- ص.ښه .
خود(xod)- ضم.خپل.
خوراک(xorā́k) -
ا.خواړه،خوروم.
خورد(xord)-ا.وړکی،کمکی
کوچنی.
خوردن(xordan)-ا.ف.خوړل.
خوش(xoš)-ص.خوښ .
خوش آمدید
(xošā́madeḍ)-ا.ف.
ښه راغلاست،هرکله
راشی.
خوشه(xoša)- ا.وږی.
خوشمزه(xošmaza)- ص.
م.خوندور.
خوش شدن(xoššudan)-
ا.ف.خوښیدل.
خوک(xū́k)-ا.خوک،سوډر.
خون(xū́n)-ا.وینه .

خونخوار(xūxār)-ص.فا.

خوناړی،خونړی.

خون ریختن(xūnrextan)-

ا.ف.وینه تویول.

خیاشنه(xiyāšana)-ا.ښینه.

خیاط (xayāt)-ا.ص.درزی،

ګنډونکی.

خیانت(xiyānat)-ا.ف.دغل

درغلنه.

خیال(xiyāl)- ا.چوټ.

خیر(xayr)-ا.ښیګړه.

خیرمقدم(xayrimaqdam)-

ا.ف.ښه راغلی.

خیز(xez)-ا.ف.توپ،خیز.

خیززدن(xezzadan)-ا.ف.

توپ وهل.

خیلی(xele)- ق.خورا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چ

چابک (čábuk)-ا.ص.
چتک، کړندی، زغرد.

چابکی (čábukí)- ص.
ن.چتکی، چالاکی، چابکی.

چاپ (čáp)-ا. چاپ، ټاپ.

چاپخانه(čápxána) -ا.ټاپځی.

چاپلوس(čápalús) ص.
غوړمال، متازو، ستلی.

چاپلوسی(čápalúsí) -
ص.ن.غوړمالی، غوړه.

چاپی(čápí)ص.بلوده، چاپی.

چاپیکردن(čápíkardan)-ا.ف.
بلودل، چاپی کردن.

چادر(čádar)-ا.ټکری، لوپټه، دانو.

چادر نشین(čádarnišín)-
ا.کوچیان، پوونده.

چادری(čádarí) -ا.م.
مکنه ، اودنه، څادری.

چاق(čáq)-ص.روغ، جوړ.

چاشت(část)-ا.غرمه، بریځر، څا بنت.

چاقو(čáqu)- ا.چقو، چاکو، چکو.

چاک(čák)-ا.چاور ، چو.

چاکر(čákar)-ا.چوپړی، چوکر.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چال(čál)- ا.چنی.

چالاک(čálák)- ص.کاغ

اراده ، چکوره.

چامه (čáma)-ا.بدله.

چاه (čáh)- ا.کوهی،خا.

چای(čáy)-ا.چای ، چی.

چپ(čap)- م.کین،کڅ، چپ.

چپ شدن(čapšudan)-ا.

ف.کوزیدل ، لږیدل.

چُپ (čup)- ا.غلی.

چپاول (čapáwúl)-ا.ف

نښتل ، پوریکولی ، لګیدل.

چشیدن(čaŠ Ídan)- ا.

ککړ، ناولی.

چپلک(čaplak)-ا.څپلی،چوتی.

چپلی(čaplí)-ا.څپلی،چوتی.

چپن(čapan)-ا.غدکه،

چکمنه،څپنه.

چپه(čapa)-ف.م. نسکورول

چپه کول.

چپه کردن(čapakardan)-

ا.ف.نسکورول ، چپه کول.

چت(čat)-ا.پشتول ،چت.

چتر(čatr)-ا.چتری،سیورن

چچ (čač)-ا.چچ،څپ.

چراگاه(čarágáh)- ا.م.

څر، څړ، بیته، ورشو،

راغه.

چراندن(čarándan)- ا.ف.

څرول ، پوول.

چرا(čirá)-استفهام.ولی،څله.

چراغ(čirağ)-ا.څراغ،

ډیوه.

چراغان(čirağán)-ا.جم.

څراغان.

چرب(čarb)- ص.غوړ.

چرب زبان(čarbzabán)-

ص.م.غوړژبی.

چرب شدن(čarbšudan)-

ا.ف.غوړیدل.

چرب کردن(čarbkardan)-

ا.ف.غوړول.

چربو (čarbú)-ا.دل،

غوز ، د نس وازده.

چرت(čurt)-ا.پرمینځی،

چرت.

چرخ(čarx)-ا.تا وول، څرخ.

چرخاندن(čarxándan)-

ا.ف.تاوول، څرخول.

چرخ زدن(čarxzadan)-ا.

ف.چر لیدل ، تا وېدل.

چرک(čirk)-ص.زوه.

چرک آلود(čirkálúd)- ص.

کرغیړن، خیرن، لغړن.

چرم (čarm)- ا. څرمن.

چرند(čaran)-ا.ص.پرتی،

بربادی.

چسپ(časp)-ا.اسل،جوخت

چسپاندن(časpándan)-

ا.ف. نښلول ، پوریکول.

چشاندن(čašándan)-

ا.ف.څکول.

چشک(čašak)-ا.ف.څکه.

چشم(čašm)-ا.سترکه،لیمه.

چشم آب دادن

(čašmábdádan)-ا.ف.

سترګوته، غوړ ورکول.

چشم افتادن

(čašmufutádan)-

ا.ف.سترګوته غوړل

سترګه ټیټل.

چشم بستن(čašmbastan)-

ا.سترګی پټول.

چشم پوشی(čaśm poší)-

ا.ف.سترګی پټول.

چشم داشتن(čašmdaštan)-

ا.ف.سترګه کړل،

سترګه اوښتل.

چشم روشنی

(čašmrošaní)-

ا.م.زېری.

چشم سفید(čašmsafed)-

ا.م سپن سترګی.

چشم سیر(čašmser)-ا.

م.موړ سترګی.

چشمک(čašmak)-ا.سترګک.

چشمک زدن(čašmakzadan)-

ا.ف.سترګه وهل.

چشم گشنه (čašmgušna)-

ص.وږی سترګی،

ملالی سترګی.

چشمه(čaśma)-ا.چنه،چینه.

چشیدن(čaśídan)-ا.ف.

څکل.

چقدر(čiqadar)-ق.

څومره، څونه.

چقر(čuqur)-ا.ص.غوچ،

ډوغل، چوغانی.

چقوری(čuqûrí)-ا.ص.

کوندری، زوه چوغانی.

چک(čak)-ا.چوک.

چکان(čakán)- ص.

څڅیدونکی، څڅېدون.

چکاندن(čakándan)-ا.ف

څڅول.

چکش(čakuś)-ا.متر که،ختکی.

چکک(čakak)-ا.چوغکه

چکه (čaka)- ا.څاڅکی.

چلو(čalaw)-ا.سپینی وریجی.

چلو صاف(čalawsáf)-

ا.م. نینونی.

چله(cila)-ا.م.څله.

چله انگشتر

(čilaanguštar)-

ا.م. بند ی،څلی.

چلیپا(čalípa)- ا.مکړک.

چلیدن(čalÍdan)- ا.ف.
کومبریدل.
چمن(čaman)-ا. بن،باغ.
چنار(činár)- ا. چنار.
چنان(činán)- ق. هغی.
چنانچه(činančih)-ق.
لکه څه،هغسی چه.
چُند(čund) -ا.دپخو په سر،بوخ.
چَند (čand)- ق.څو.
چندان(čandán)-ق .دومره.
چنگ(čang)- ا.منګل.
چنگال(čangál)-ا.منګل پنجه.
چنگگ(čangak)-ا.څوکه.
چنین(čunÍn)-ق.داسی،دغسی.
چوب (čob)- ا.لرګی.
چوپان(čopán)-ا.شپون،شپه.
چوچه(čuča)-ا.بچی، بچونی.
چور(čúr)- ا.تالا،لوټ.

چوری(čúrÍ)- ا.بنګړی.
چوشک(čošak)-ا.کوزه‌ړی.
چوشیدن(čošÍdan)- ف.رودل.
چوکات(čawkát)-ا.چوکات،کانه.
چون(čún)-ق.څنګه،څرنګه.
چه(čih)-حرف.استفهام ،څه.
چهار زانو(čaharzánú)-
ا.م. پلمتی ته ګولی
چیدن(čÍdan)-ا.اودل، روڼول.
چیز(čÍz) - ا.څیز، شی.
چیق(čÍq)- ا. چغه، بغاری.
چین(čÍn)-ا.م.کوت، چڼ،ګرمل.
چین دار(čÍndár)-ا.م.کړتو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د

داتوره(dátorra)- ا. باتوره دمتوره ، بربک.

داخل (dáxil)- ف. د ننه ، ننوتلی.

داد (dád)- ف. نیاو.

دادخواه (dádxáh)- ا. فا.غاوی ، پریادی.

دادرس (dádras)- ا. فا. غاورسی ، نیاوی ، نیاویړی.

دادگر (dádgar)- ا. فا. نیاو،نیاویړی.

دادوبیداد(dádobedád)- ف.زوزه،پوژه،هلی ځلی ناری سوری.

دادوگرفت(dádogirift)- ا.ف.راکړه ، ورکړه.

دادار(dádár)- ا.لوی څښتن.

داداش(dádáš)- ا.لالا ، روکی.

دادآفرین (dádáfarīn)- ا.لوی خاوند.

دادن(dádan)- ف.ورکول.

دار (dár)- ا.غرغره، سولی.

داد آفرین(dádáfarīn) - ا.ډډی،سرویږدی.

دارالخلافه (dárulxilāfa)- ا.پلاز مینه.

دارالشفاء(dárušifa)- ا. م.روغځی ، روغتون.

دارالعلوم(dārul?ulūm)-
ا. م. پوهنځی.
دارالفنون(dārulfunūn)-
ا. م. پوهنتون.
دارباز (dārbaz)- ا.فا.
بازیګر ، ډالباز.
داردار (dārdār)-ف.
چیغی پیغی،ناری سوری.
دارزرد (dārzard)- ا.
کورکمن.
دارکدو(dārkadu)-ا.کوبی.
داروگیر(dārogīr)-ف.
اخ وډب،ډبډبه.
دارو مدار (dāromadār)-
ف. ټیټ و پاس ،
راشه درشه،ټوسټ.
دارایی(dārāīy)- ص.
درلوده،شتمنی.
دارای(dārāī)- ا. فا.
روزونکی.

دارچین(dārčīn)- ا.
دالچینی.
دارش (dāriš)- ا. ساتنه.
دارو (dārow)-ا.درمل،دوا.
داروغه(dāruwǧa)- ا.
کروی،کنبی.
داس (dās)- ا. آ.لور.
داستار (dāstar)- ا. ف
بلاونه.
داستان (dāstān)- ا.
مورسه،نکل،کیسه.
داش (dāš)- ا. م. کوغالی.
داشوان (dāšwān)- ا.فا
بتیاری ، بتی والا.
داشتن(dāštan)- ا.ف.لرل.
داعی (dā?ī)- ا. فا.دواپړ.
داعیه(dā?iya)-ف.غوښتنه.
داغ (dāǧ)- ا.ص.سور.
داغی (dāǧī)-.ص.ټاپلی ،
ټاپ شوی،متهم،زره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغ سر (dāǧsar)- ا.م.
ټکسری.

داغمه (dāǧma)- ص.لټکه.

دافع (dāfiʿ)- ا.فا.ستنونی،
ستنوونکی.

داکتر (dáktar)- ا. ډاکتر.

دال (dāl)- ا. پیتی ، پاتی.

دال (dāl)- ا.فا. لاربښوونکی
لاربښوونی،لاربښوان بومیا.

دالان (dālán)- ا.م.ډبوډی
ټونکړی ، منډو،برمک.

دال بوز (dālbūz)- ا.
توتکی.

دام (dām)- ا.آ.دام.لوینه.

دام ماهی (dāmemāhī)-
ا.آ.چجه،چجکی.

دامی (dāmī)- ا.فا.دامیار.

داماد (dāmād)- ا.زوم.

دامان (dāmān)- ا. لمن.

دامن چیدن
(dāmančīdan)- ا.ف.
لمن ټولول ، لمن غونډول.

دامنه (dāmana)- ا.لویه تبه.

دانا (dānā)- ص.پوه،پوهیالی.

دانش (dāniš)- ا.م.پوهه ،
پوهنه.

دانستن (dānistan)- ا.ف.
پوهیدل.

دانشگر (dānišgar)- ا. فا.
دانشمند ، پوهندوی.

دانشمند (dānišmand) -
ا.ف. پوهندوی.

دانشور (dānišwar)- ا.
فا. دانشمند ، پوهندوی.

دانگ (dāng)- ا. آ.منای ،
سوتی،دمړی ، دانګ لوړ.

دانه (dāna)- ا.نونه ،
زړی،زنی.

داوطلب (dāwotalab)-
ا. فا. پناوی.

دوار (dáwar)- ا.فا.نیاوی دمکړی.

داوری (dáwarí)- ا. ف. نیاوځی.

داهی (dáhí)- ا. زیارسی.

دایر (dáyer)- ف.ګرځاند.

دایره(dáyra)- ا.آ.چمبه،خند.

دایم (dáyem)- ق.تل،هرکلن.

داین (dáyin)- ص.پوروړی. نتمشه،دباب ډیچ.

دایه(dáya)- ا.دائی،دشیدومور.

دبستان (dábistán)-ا. م.ښوونځی،لوستځی.

دبدبه (dábdaba)- ص. شمشه، وباب،ډیچ.

دبنگ(dábang)-ص. ګادړ ، ټمبوس،ټندو.

دبه (dába)- ا.کلبی،ډبه.

دبیر(dabír)- ا.ف.لیکوال.

دچار(dočár)- ف.اخته ، ککړ،دځار.

دخ (dox)- ا.لوخه.

دخان(doxán)-ا.لوګی،دود.

دختر(doxtar)- ا.لور،جلی نجلی،جنی.

دختر باکره (duxtaribákira)- ا. پیغله ، جلی،بچری.

دختر برادر (duxtaribrádar)- وریره.

دختر پاچا(duxtaripáča)- ا.م.تړاکی.

دختر خانه(duxtaixána)- ا.ص. پلوی ، سر پټه،پیغله.

دختر خوانده(duxtarxánda)- ا.دینی لور ، لور نبو.

دختر خواهر(cuxtarixáhar)- ا.خورزه.

دخترک(duxtarak)ا.ت. نجلکی.

دختر کاکا
(doxterikáká)- ا.ترله.

دختر نامزددار
(duxtarināmzāddár)-
ا.نجل،چنغله.

دختری(duxtarí)- ا.ص.
بکارت ، پیغلتوب
نجلیتوب.

دخل(daxil)- ا. ظ.ننوتل.

دخل و غرض
(daxloǧarz)-ا. ف.اړه ، تړه.

دخمه(daxma)- ا. م.
مرستون ، شامی خړته.

دخمه رباب
(daxmairubáb)- ا. آ. شاباز.

دخیل(daxíl)- ص.اوپړه.

دد(dad)- ا.ځناور ،خروړی.

در(dar)- ا.ور ،دړه،تمبه.

در آستین کردن
(darástín kardan)-
ف.تر لاسه کول
لاسته راوستل.

در افتادن(daroftádan)-
ف.سره لویدل ،سره لګیدل.

در آمدن(darámadan)-
ف.ننوتل.

درباد(darbád)- ق. پوپنا ،
میرات ، چټ چټ.

دربار(darbár)-ا.م.دربار،
دربار.

دربان(darbán)- ا.ورساتی،
قاپوچی ، تماوچی.

دربدر(darbadar)ق.لالواند
درپه دره سرګردانه.

دربه دیوار(drbadewár)-
ص.وره په وره.

دربست(darbast)- ا.ورتړ.

درحال(drhál)- ق.اوس ،
دستی.

در عرق شدن
(dar?raqšudan)- ص. په
خولو ډوبیدل.

درگیر شدن(dargíršudan)-
ص.لګیدل.

درمیان آمد
(darmyánámadan)-
ا.ف.منځ ته لویدل.

در(dur)- ا.مرغلره.

دردانه(durdāna)ص.

مرغلری،ګران،نازمن.

دریختن(durrextan)ا.ف.

مرغلری تویول.

درسفتن (dursuftan)-

ف.تیخل ، تلییل.

در یتیم (duriyatīm)-

ص.حسین سترګه ،

نره مرغلره.

درا(darā)- ا.زغبزغی ،

ګونګړی،ګونګرو.

دراز(darāz)- ق.اوږد.

درازافگندن

(darāzafgandan)-

ا.م.اوږدول ، پری

ایستل،غوړول.

دراز دست (darāzdast)-

ا.م.متیخ ، تیر غمونی.

درازدستی(darāzdastī)-

ص.ف.لاس اچول ، تیر غمی.

دراز شدن(darāzšudan)-

ص.اوږدیدل.

دراز شمشیر

(darāzšamšer)-

ص.تګلاسی،چاړه مار.

دراز کشیدن

(darāzkašīdan)-

ا.ف.غزېدل،پریوتل.

درازگوش(darāzgoš)-

ا.م.کرکی ،خر.

دراز نفس

(darāznafas)- ا.م.ګراوو،

سرماغزن.

درازی(darāzī)- ص.

اوږدوالی.

درک(dark)- ف.

میندل،پوهیدل.

دراک(darāk)- ا.فا.ځیر کفار.

درایت (darāyat)- ص.

پوه ، ځورتیا،زیا.

درب(darb)- ا.ا.ور،دړه.

درج(darj)- ف. نغښتل.

درج(durj)- ا.آ. دبلی.

درجات(darajāt)-ا.جم،درجی.

درجن(darjan)-ا.ع.کوری، پی.

درجه(daraja)- ص.پوړ،مرتبه.

درخت(daraxt)- ا.ونه.

درخت ارچه

-(daraxtiarča)

اوښته.پیچوره،سرب.

لمنځه،بجور.

درخت انار

-(daraxtianār) نرګوسه.

درخت انجیر کوهی

-(daraxtianjīrkohī) ا.ارمل.

درخت بادام

-(d.bādām)

ا.اړوښتی،لښتی،

غوړ،غوښتی.

درخت بازک

-(d.Bāzak)ا.تکیکانی،ګنده زن.

درخت بلوط(d.balūt)-

ا.ځیړی

درخت بید انجیر

-(d.bedanjīr) ا.هر هنډه.

درخت بید جنګلی

-(d.bedijangalī) ا.پده.

درخت بی شاخ

-(d.Bešāx) ا.کونډی.

درخت پشه خانه

-(d.Pašaxāna) ا.م.اډی،کهی.

درخت چهار مغز

-(daraxtičārmaǧz) ا.اوغز.

درخت زار(daraxtizār)-

ا.م.ځنګل، جنګی.

درخت زار انبوه

-(daraxtizāranboh)

ص.زمبر،درنیګ،ډوله

درخت زار تنک

-(daraxtizārtunuk)

ص.څنګه،رینګړی.

درخت گز
(daraxtigaz)- ص.غز.

درخشان (duruxšān)-
ص.ځلاند،ځلیدونکی،
بریښنده،بریښندوکی.

درخشیدن
(duruxšīdan)-
ا.ف.بریښیدل ،
ځرکیدل،ځلیدل.

درخواست(darxāst)-
ف.غوښتنه.

درخواستن
(darxāstan)- ا.ف.غوښتل.

درخور (darxor)- ص.وړ.

درد (dard)- ا.درد،خوږ.

درد دل (dardidil)-
ا.ص.خواله ،
د زړه خواله.

درد سر (dardisar)- ا.م.
سر خوږی.

دردمند (dardmand) -
ص.خوږمن.

درد (dard) - ص.ختیپل.

دردادن (dardādan)-
ا.ف.اور لګول،
اور بلول.

درگرفتن(dargiriftan)-
ا.ف.اور لګیدل ،
اور بلیدل.

درگیران(dargerān)-ق
پیلوځی ، لګوونی.

درز (darz)- ا. چاوړ.

درزن(darzan)- ا. ستن ،
ورتکونکی،ورتکونی.

درس (dars)- ا.لوست ،
پینات،پانیات.

درس خوان(darsxān)-
ا.ص ، زده کړونی.

درست(durst)- ق . جوړ،
روغ ، سم.

درست شدن
(durustšudan)- ص .
جوړیدل،روغیدل،
سمیدل،سیخیدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درست کردن
(durustkardan)- ا.ف.
جوړول، روغول،
سمول،سیخول.
درشت (durušt)- ص.زېږ
لواړ ، ځبن.
درشتی(durušti)- ص.
زېږتیا.
درشته(durošta)-ص.کوتره.
درشکه(duroška)-
ا.آ.بګی،ګاډی.
درفش (darafš)- ا.آ.رینه،
رنه،رپی،بربری برېښینا،رڼا.
درفشان (darafšán)-
ص.بریښند،ځلاند.
درفشه(darafša)- ا. توره.
درفشیدن
(darafšídan)- ص.ځلیدل،
بریښیدل،توېدل.
درک(dark)- ا.ص.پوهیدل.

درگاه(dargáh)- ا.
درشل ، جوس.
درگذاشتن(darguzáštan)- ا
.ف.ا،تیریدل،مړه کیدل.
درگرفتن(dargiriftan)-
ا.ف.لګیدل ،بلیدل.
درمان(darmán)-
ف.درمل ، دارو.
درماندن(darmándan)-
ا.ف.کریابیدل ، زړیدل.
درمانده(darmánda)-
ا.مف،اړ،کریاب.
درمانده وحیران
(dermándawhaírán)- ص.
هک و پک.
درنده (darinda)-
ا.ص.څیرونی،بژونی.
درنگ(darang)-ف.ترنګ.
درو (darqw)- ف.لو.
دروگر(darowgar)-
فا.لوګری.
درود (duruúd)-
ف.درود، صلوات.

درودگر(duruūdgar)-

ا.فا.ترکان ،دروزګر.

درودن(duruūdan)- ا.

ف.ریبل.

دروغ (durowǧ)-

ص.درواغ.

دروغگو(duroǧgo)-

ا.ص.دروغجن،

سوړن،سونن.

درون کوب

(darūnkob)- ص.

خولبول،ځیځیرل.

درویش(darweš) -

ا.درویزګر،

خواستګر ، پکیر.

دره(dara)-ا.ناو،وټ،تاله،لری.

درهم (darham)-ص.

ګډوډ.

دری(dary)-ا.ځلاند ستوری.

دریا(daryá)- ا.سین،سیند.

دریاچه(daryāča)- ا.بیله

دریاب(daryāb)- ف.

مه را ګوره.

دریافتن(daryáftan)-

. ف.میندل، موندل.

دریچه(darīča)- ا.ا.کړکی

بریاله ، وریڅه.

دریدن(darīdan)- ا.ف.

سګنل ، ځیرل ،

بژول ، بژه کول.

دریشی(dirīs)- ا.دریشی.

دریغ (direǧ)- ص.وای وای،

وش.

دریغا(direǧā)- ص.هی هی

وی وی.

دریغ کردن

(direǧkardan)- ا.ف.

سپمول،سپما.

دزد (duzd)- ا.غل.

دزدانه (duzdāna)-

ص.غلی ، په غلا.

دزدیدن (duzdīdan)- ا.

ف.غلا کول.

دسایس (dasáyes)- ا.ف.
تکی،چلوتی،سوړه.

دستاس(dastás)-ا.آ.
مېچن، مېچنی.

دست آموز(dastámoz)-
ا.م.آموخته،روږدی.

دست از جان شستن
(dastazjánšustan)- ص.
ف.دځانه لاس پر
یمینځل.

دست انداختن
(dastandáxtan)-
ا.ف.لاس اچول.

دست افشاندن
(dastafšándan)-
ف.ګډیدل روڅارول
پرېښودل ترک وهل.

دست باف(dastbáf)-
ص.لاس اوبی.

دست بالا (dastbálá)-
ص. برلاسی.

دست به دامن کسی زدن
(d.Badamonikasizdan)-
ف.لمن ته لاس اچول.

دست به دست
(dastbadast)-
ص.لاس په لاس.

دست به دست زدن
(dastbadastzadan)-
ا.م. لاس ټکول.

دست به دندان کردن
(d.badandánkardan)-
ف.ګوته چیچل.

دست بر آوردن
(dastbaráwardan)-
ف.لاس پورته کول.

دست برداشتن
(dastbardáštan)-
ف.لاس اخیستل.

دست بردن(dastburdan)-
ف.لاس وړل،لاس
وهل،لاس غزول.

دست بر سر(dastbarsar)-
ص.ف.لاس تر زنی.

دست بر سینه
(dastbarsína)-
ص.ف.لاس په نامه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دست بریده
(dastborÍda)- ص.پډی.

دست بسته(dastbasta)-
ص.لاس تړلی.

دست بند(dastband)-
ا.م. لاس وندی.

دست بند شدن
(dastbandšudan)-
ف.کریابیدل،لاس بندیدل.

دست بوس(dastbûs)-ف.
لاس مچی،لاس مچول.

دست به آستین
(dastbaâstÍn)- ق.
لاس په لستونی.

دست به زیر زنخ
(dastbazerizanax)-
ف.لاس تر زنی کښیناستل.

دست بین(dastbÍn)- ا.
لاسکتونی،لاسکوڅی.

دست پاک(dastpák)-
ا.م. لاس وچونی.

دست پنا(dastpanâ)- ا.
آ.پتندی،مرڅینک،ختموښی.

دست چپ(dastičap)-
ا.کیڼ لاس.

دست خط(dastxat)-
ا.م.لاسلیک.

دستخورده(dastxord)-
ف.لاسخوړلی.

دست خوش (dastxoš)-
ص.لاسلوبه.

دست دادن
(dastdádan)- ف.چمبه کول، لاس ورکول.

دسترس(dastras)- ا.م.لاس بری.

دست راست
(dastÍrást)- ا.ښی لاس.

دست رنج (dastranj)-
ا.م. دلاس ګټه.

دست زدن (dastzadan)-
ا.ف.لاس وهل.

دست شستن
(dastšustan)- ف.لاس مینځل.

دست فروش(dastfuroš)-
ا.فا.لډر.

دستک(dastak)- ا.لاړی، دګډوره.

دست کاری(dastkárī)-
ا.م.لاس وهل.
دستکش (dastkaš)- ا .
آ.لاس ماغه دسکله
لاسماغو.
دست کشاده
(dastkušáda)- ص.لاس
پرانتی،لاس وازی،
ارت لاسی.
دست کشی(dastkašī)-
ا.ف.لاس اړول.
دست کم (dastikam) -
ا.کم له کمه،څه نه څه.
دستگردان(dastgardán)-
ا.م.لاس ګرزی،
لاسګرزاندی.
دستگیر(dastgīr)-ص.نیولی.
دستگیری(dastgīrī)- ف.
مرسته.
دستمال(dastmál)-ا.
لاسښونی،رومال.
دست مایه(dastmāya)-
ا.پنګه.
دست مزد (dastmuzd)- ا
لاس باړه،لاس ګټه.
دست نشان
(dastnišán)- ا.م.لاس نیالګی.

دست نگاه کردن
(dastnigáhkardan)- ا.
ف.لاس ساتل.
دست نماز(dastnamáz)-
ا.اودس.
دست و پا بریده
(dastopāburīda)- ا.م.
څوزنګ،سخره.
دست یاب (dastyáb)-
ا.م.تر لاسه.
دستیار(dastyār)- ا.
لاسګری،لاس وزری،
لاس،مرستی.
دست یافتن
(dastyáftan)- ا.ف. بری
موندل ، لاس موندل.
دست یک (dastyak)-
ص.لاس یوی.
دستار(dastár)-ا.پګړی،
منډوسه،درګنه.
دستار بندان
(dastárbandán)- ا.م.
سپین روبی،ستانه،
سپین دروبی.
دستان(dastán)- ا.لاسونه.
دسته (dasta)- ا.لاستی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسته دار (dastadár)-
ص .لاستور.
دسته شمشیر
(dastǎsamšer)- ا.موتی.
دسیسه(dasísa)- ا.ف.
چل،دروټه،
چلوټه،سوړه.
دشت(dašt)- ا.م.میره،
ډاګ،بیدیا،دښته.
دشلمه(dašlama)- ا.
خولخوزی،تشلمه،کچلمه.
دشمن (dušman)- ا.ص.
میرڅمنی،دښمن،میرڅن.
دشنام (dušnám)- ف.
کنځا،زیړی،زورله.
دشوار(dušwár)- ق.به لغت
دشخوار مراجعه شود.
دعاء (du?á)- ا.کرنده،پاتا،
غوښته،خواست.
دعوای(da?wá)- ف.داوه
نزاع،جنګ چګړه.
دغدغه(dağdağa)-ا.خرخښه.
دغل (dağal)- ا.ص.
غالیجن،ګری جن،
ګولیجن.
دفتر(daftar)- ا.دوتر.دیوان.

دفعه(daf?a)- ا.وار،پلا،ځل.
دفعتا(daf?atan)- ق.نابېره
یو په یو،ناڅاپه.
دفن(dafin)- ف.خښ،ښخ.
دقت(diqat)- ص. پام،ځیر،
اتیات.
دقیق (daqíq) - ص. ا.نری ،
اتیات ، پام ځیرک.
دکان(dukán)-ا.م.هټی،دکان.
دکانداری(dukándárí)-
ق.هټی والی
دکانداری.
دکاندار (dukándár)-
ا.م.هټی وال
دکتر(duktur)- ا.درملی،
ډاکټر.
دکمه(dukma)- ا.غوټه تنی.

دل آراء(dilára)- ص.
زړه منښتی.
دل آرام(dilárám)- ص.
زړه سودی.
دل آسا(dilása)- ف.دلاسا.
دل افتادن(dilauftádan)-
ص.زړه پریوتل ،
زړه لویدل.

دل افسرده(dilafsurda)-
ص.زړه سوړ،زمول.

دل فگار(dilfigár)- ص.
ویشتلی،زړه منبودی.

دل انداختن(dilandáxtan)-
ا.ف.زړه اچول،
زړه غورځول.

دلاور(dilawar)- ص.زړه
ور،زړن.

دل باختن(dilbáxtan)- ا
ف. زړه ورکول
زړه با یلل.

دل به دریا زدن
(dilbadaryázadan)-بی ګودره
ګډېدل.

دل بدست آوردن
–(dilbadastáwardan)
ا.ف.زړه په لاس راوړل.

دل بد شدن
(dilbadšudan)- ا.ف.
خواکیدل،خواګرځیدل.

دلبر(dilbar)- ا.ص.
زړه منښتی،زړه وړونی.

دل بردن(dilburdan)-
ا.ف.زړه وړل

دل بستن(dilbastan)-
ا.ف.زړه تړل.

دلبند(dilband)- ا.ص.زړه
پوری.

دل بیجا شدن
(dilbejášudan)- ا.ص.
زړه ختل.

دلپذیر(dilpazír)- ق.ص.
زړه غوښتی،په زړه
پوری.

دلتنگ(diltang)- ص.
خواشینی،ساړوبی،
خواپیتی.

دلجوی(dilgoí)- ف.دلاساینه
لاوسا ګیرنه.

دلچسپ(dilčasp)- ا.م.
په زړه پوری.

دل خانه(dilxána)- ا.م.
ګوګل،کوګل.

دلخراش(dilxaráš)-ا.م.
زړه منبودی.

دلخسته(dilxasta)- ا.م.
زړه خوږی،خواشینی.

دلخواه(dilxáh)- ا.م.زړه
غوښتی.

دلخوش(dilxoš)- ا.م.
زړه خوښی،خوشاله.

دلخون(dilxūn)- ا.ص.
لړمون،خوړینی.
دلدادن(dildādan)-
ا.ف.زړه بایلل.
دلدار(dildār)- ا.ص.دلبر،
زړه ور،زړه وړی.
دلداری(dildārī)- ق.ډاډهنه
ډاډګېرنه.
دلداشتن(dildāštan)- ا.
ف.زړه لرل.
دل دقی(dildiqī)- ا.م.
ګروم،خواشینی.
دلربا(dilrubā)-ص.
زړه وړونی.
دل روز(dilroz)-ا.م.ټکنده
غرمه.
دلریش(dilreš)- ا.م.
خواشینی،زړه خوږی.
دل زدن(dilzadan)- ا.ف.
زړه وهل.
دلستان(dilistān)- ا.
زړه وړونی.
دلسرد(dilsard)-ا.م.زمول
سوړ زړی.

دلسردی(dilsardī)- ا.م.
زړه سوړتیا.
دلسوختن(dilsuxtan)-
ا.ف.زړه سول.
دلسوز(dilsoz)- ا.م.زړه
سوانده.
دل شب(dilišab)- ا.م.
نیمه شپه.
دل شکسته(dilšikasta)-
ا.م. زړه ماتیدل،زړه
پرېوتل.
دل قوی(dilqawī)-
ص.رو زړی،غټ زړی.
دل کردن(dilkardan)-
ا.ف .زړه کول.
دلکش(dilkaš)- ا.م.
زړه ځکوونی،زړه وړونی.
دل گرفتن(dilgiriftan)-
ف.زړه نیول،زړه ټولول.
دلگرمی(dilgarmī)- ا.م.
زړه لګیدنه.
دلگیر(dilgīr)- ا.م.زمول
بړوس،خپه.
دل ناخواه(dilnāxāh)-
ا.م.مړه خوا.
دل نرم(dilnarm)- ا.ص
نری زړی،زړه سواندی.

دل به هم خوردن
-(dilbahamxordan)
ا.ف.زړه هسکیدل.
دلاک(dalāk)-ا.ډم ،نا یی.
دلال(dalāl)- ا. ریبار.
دلالت(dalālat)- ا.ف.
ریباری،بومیا ګلوی.
دلدل(daldal)- ا.م.ښښتنه ،
لن غلیشکی،پلندی.
دلده(dalda)-ا.اتوب،ورغستلی
ګوری،ګیر ګیره.
دلق(dalq)- ا.ګودړی.
دلقک(dalqak)- ص.
ټوکمار.
دلیر(dilēr)- ص.زړه ور،زړن.
دلیل(dalīl)- ا.بومیا،خولبر.
دم(dum)- ا. لکۍ.
دم بریده(dumburīda)-
ا.ص.لنډی.
دمچی(dumčI)- ا.پیاړمه.
دم دار(dumdār)-ص.لکی ور
دمغوزه(dumğoza)- ا.
لمځنډی،لمکډی،بچکی.
دم (dam)- ا.سا،دم.

دمادم(damādam)-ا.
پله پسی.
دمبدم(dambadam)- ق.
سا په سا،په سیا له.
دمراست(damrāst)- ص.
ورومه.
دم راست کردن
-(damrāstkardan)- ا.
ف.سا اخیستل،
دمه کول،سا نیول.
دم راستی(damrāstī)-
ا.م.اوساینه،دمه،
سهیدنه،سوکه توب.
دم زدن(damzadan)- ا.ف.
دمول،اوره کول،پاړل.
دمساز(damsāz)- ا.م.
زړه سوری.
دمش(damiš)- ص.پاړسی ،
پاړسوب.
دم گرفتن
-(damgiriftan)
ا.ف.دمه کول.
دم ودود(damodūd)-
ا.م.ف.اوخله پوخله.
دماغ(damāğ)- ا.ماغزه،
منزغزی،مازغه.

دماغ سوزی(damāǧsozī)-
ا.م.پزه تروه کول،
پزه کړول.
دمبل(dambal)- ا.سینجکی
شنځه لونه،شینځه.
دمدمه(damdama)-ف.
اغدغ ، چل.
دنبال(dunbāl)- ا.لکی.
دنباله دار(dunbālladār)-
ص.اوږد.
دنبره(danburra)- ا.دنبوره.
دنبه(dunba)- ا.م.
دنبه دادن(dunbadādan)-
ا.ف.شویول،بوس
ورکول،بوس لاندی
کول.
دنبه دار(dunbadār)-
ا.ص. لمور.
دندان(dandān)- ا.غاښ.
دندانه(dandāna)-ا.پره،
مورګه،غا ښی.
دندانی(dandānī)- ص.
داړو،داړور.

دنده(danda)- ا.پښتی.
دنده کلک(dandakilak)-
ف.ابس دنډی،ډی.
دنیا(dunyā)- ا.نړی،ټوپن،
دنیا.
دنیا دار(dunyādār)-
ا.ص بډای.
دوباره(dobāra)- ق.بیا،
بل وار،دوه پلا،
دوه واریځ.
دوبالا(dobāllā)- ص.دو
باجه،یو په دوه،
پردوه.
دو به دو(dūbadū)- ص.
دوه په دوه.
دو بیتی(dūbaytī)-
ا.م.څلوریځه.
دوپله یی(dūpallaeī)-
ص.دوه پټیځ.
دو پشته(dūpušta)-
ص.غبرګ.
دوتا(dutā)- ص.کړوپ.
دوتایی(dutaeī)-ا.ص.
دواړه.
دوچند(dučand)- ا.ص.
یو په دوه،کوړه،دوګون.

دودل(dodil)- ا.م.ډېرېښی، دوه زړه ،زړه نا زړه.

دودزده(dudzada)- ص. لمانی،نواړی،نماړی.

دورگه(doraga)- ص.گېز.

دورو(doro)- ص.سورزېر، دوه مخی،دوه مخیځ.

دوروزه(doroza)- ق.دوه روځنی.

دوزانو نشستن (dozānu nišastan)- ا.ص. گونډی وهل.

دوزبانه(dozabāna)- ص. دوه ژبی.

دو طرفه(dutarafa)- ا.ص. دوه خوا ئیځ.

دوقات(duqāt)- ص.غبرگ برغ،بغرگ.

دوگانگی(dogānagī)- ص.غبرگونی، غبرگولی،غبرگی.

دویی(duci)-ص.بیلواله،بیلتون.

دوان(dawān)- ص.ځغلاند،په ځغاسته.

دوات(diwāt)- ا.مشوانی.

دوازده(dowāzdah)- ا.ع دولس.

دوچار(dočār)- ف.دوځار مخامخ کیدل.

دوختن(doxtan)-ف.گنډل

دوخت(doxt)- ف.گنډنه.

دود(dūd)- ا.لوگی،دود،لو.

دود بوی(dūdboy)- ص.لوغړن.

دوددل(dudidil)-ا.م.د زړه تاو.

دودراو(dūdrāw)-ا. وتکی،روزان، کولک،موری.

دور(dūr)-ق.لری.

دورافتادن(dūrraftādan)- ا.لری لویدل،لری تلل.

دوراندیش(durandeš)-ا. م.اوږ داندی ، اوښندی.

دوردست(durdast)- ا.م.لری.

دور شدن(dūršudan)- ا.ف.لری کیدل.

دوری(dūrī)- ص.لری والی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورادور (dawrádawr)-
ص.چپ چاپیر.
دوران(dawrán)-
ف.چلاو،چلند،چلنه.
دور خوردن
(dawrxordan)- ا.ف
تاویدل،چورلیدل،څرخیدل.
دوستدار(dustdár)- ا.
فا.مینه ور.
دوستی(dostí)-ف.خپلوی.
دوسیه(dúsya)- ا.دوسیه.
دوشاب(došáb)- ا.زوښه ،
زوښا ، دوښا.
دوشیزه(došíza)- ص.پیغله
بچری،جلی.
دوعا(do?a)- ف.خاست ،
پاتا ، غوښتنه.
دوغ(doǧ)- ا.شرمبی،تروی ،
شوملی،شلومبی.
دوک(dok)-ا.دوک،څا ښی.
دول(dol)-ا.بوکه،سلواغه،ډول.
دولانه(dollána)- ا.غونځه.
دولتمند(dawlatmand)-
ص.بډای.

ده یک(dahyak)- ق.لپکی
ده یکه(dahyaka)- ا.لسمه
ده(dih)-ا.کلی.
ده خدا(dihxudá)- ا.م.
کندی دار،ملک،کلی
مشر.
دهات(dihát)- ا.کلي.
دهان بسته(dahánbasta)-
ص.البنک،پت خولی.
دهان پاره(dahánpárra)-
ص.خولځیر ، پوچ
خولی.
دهان مزه
(dahánmaza)- ا.خوله
خونده.
دهان یخ (dahányex)-
ص.جینکه خوْلی،
ویت خولی.
دهشت زده
(dahšatzada)- ص.تراه،
ترهورتیا.
دهل(duhul)- ا. ډول.
دهلیز(dahliz)-ا. ډیوډی.
دیار(diyár)-ا.ښارونه، بومونه.

دیباجه(debāča)- ا.برید لیک.

دیدار(dīdār)- ا.ق.مخ،انګ.

دیده و دانسته

(dīdawodānista) - ا. په

لوی لاس،رډیدې،لیږه پیدې.

دیر(der)- ق.ځند.

دیر شدن(deršudan)- ا.

ف.ځنډیدل.

دیر کردن(deirkardan)-

ا.ف.ځنډول.

دیرمانده(dermānda)-

ص.ځنډ نی.

دیرینه(deirīna)- ص.زاړی

لرغون،پخوانی،ځند نی.

دیشب(dīšab)-ق.برایی.

دیگ(deg)- ا.دیګی،کټوه.

دیگدان(diegdān)- ا.نغره.

دیگدان سرد

(diegdānisard)-

ص.بی نغری،

اورمړ،سوړ نغری.

دیگر(dīgar)- ا.زلرمل،مازدګر.

دین(dīn)- ا.دین،ګروهه.

دیندار(dīndār)- ص.سادمنی.

دیودل(dewdil)-ص.اوی.

دیو(dew)- ا.دیپ اپره،دیو.

دیوار(dewār)- ا.دیوال،

خنډک،النګه.

دیوارگر(diwārgar)-

ا.فا.ختګر.

دیوار سنگی

(dewārisangī)- ا.ص.باره.

دیوان(dewan)- ا.م.دوتر،

ټول لیک.

دیوانه(dewāna)- ص.لیونی.

دیوانه گی

(dewānagī)- ص.لیونتوب.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذ

ذات(zát)- ا.م.خاوند،څښتن.

ذال(zál)- ا.دالفبا توری،توره.

ذخیره(zaxÍra)-ا.ف.زیرمه،
پاسره،اړویښتی.

ذره(zarra)-ا.نوکی،وړانګه،
رچه،پلوشه.

ذکاوت(zakáwat)-ا.م.
زیارسی،ځیرک تیا.

ذکر (zikir)-ف.یادول،بلل.

ذکی(zakÍ)-ا.ذیارسی،ځیرک.

ذلیل(zalÍl)-ا.م.ذپلی،توزن،
خوار.

ذمه (zimma)- ا.ولکه،غاړه.

ذمه وار (zimmawár)-
ا.فا.په غاړه اخیستل،
،عهده دار.

ذوق(zawq)-ا.ف.څکل،
چشل،مینه.

ذغال(zuǧ ́al)-ا.ب.سکاره.

ذغال سنګ
(zuǧ́ alisang)- ا.م.
دډبروسکاره.

ذیحق (zÍhaq)-ا.م.دحق خاوند،
دحق څښتن.

ذیروح(zÍroh)-ا.م.ژوی،ساکښ.

ذیصلاح (zÍsalah)-ا.م.
دصلاحیت خاوند
دواک څښتن.

ذیعلاقه(zÍ?alláqa)-ا.م.
دذوق خاوند ،
دمینی څښتن.

ذیربط(zÍrabt)-ا.م.داړیکی
څښتن،درابطه خاوند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر

رابط(rábit)- ص.فا.ارتباط
ورکونکی.
راتب(rátiḃ)- فا.دنده،ثابت.
راجع(?ráj)- فا.
برگشت کونکی.
راحت(ráhat)-ا.ف.استراحت.
راد(rád) - ص.ځوانمرد.
رادیکال(rádÍkál)- ا.ص.
اصلاح غوښتونکی.
راز (ráz)- ا.خواله.
راستکار(rāskár)-ا.م.رښتنی.
راستی(rástÍ)- ص.رښتیا.
راسخ(rásix)- ص.هوډمن.
راش(rás)- ا.رښه.
راشد(rásid)- ا.فا.رښتنی.
راضی(rázÍ)- ص.خوښ.
راعی(rá?Í)- شپون.

راقم(ráqim)- ص.لیکونکی.
راکب(rákib)- ا.فا.سپور.
رام (rám)- ا.ایل.
رامش(rámiš)- ا.سوکالی.
راوی(ráwÍ)-ا.فا.
روایت کونکی.
راه (ráh)- ا.لاره.
راهب(ráhib)- ا.راهب.
راه زن(ráhzan)- ا.م.دارې مار.
رای(ráy)- ا.ګروهه.
رایگان(ráyagān)-
ص.فا.وړیا.
رب(rab)- ا.څښتن تعالی.
رباعی(rubá?Í)-ا.څلور ښځه.
ربح(rubh) - ا.ګټه.
رتبه (ruṭba)-ا.پوړ.

رجحان(rujhán)-ا.لوړ تیا.
رحم(rahm)- ا.زړه سوی.
رخ(rux)- ا.مخ.
رخسار(ruxsár)- ا.څیره،مخ.
رخشان(ruxšán)- ص.ځلاند.
رذل(razil)- ص.کچه،پاسو،
سپوتک.
رزم(razim)- ا.جګړه،جیګار.
رساله(risála)- ا.لیک.
رسامی(rasámI)ص.
کښید یاری.
رستاخیز(rastáxez)- ا.ف.
پاڅون.
رسته(rasta)- ا.څپړه،لین.
رسد(rasad)-ا.بخره،برخه،
ډډی.
رسم(rasim)- ا.کښیده.
رسن(rasan)- ا.پړۍ،رسی.
رسوا(ruswá)- ص.اشوا.
رسول(rasúl)- ا.استازی.
رسوم(rusúm)- ا.جم.دودونه.
رشوت(rišwat)-ا.ف.بری،
موک،ګیده موکه.

رصد(rasad)- ا.ځار.
رضا(ra zá)- ا.ف.خوښه.
رطوبت(rutúbat)- ا.ف.
لنده،خیتوالی.
رعایت(ri?áyat)- ا.ف.
ساتل،ماتفه.
رعیت(ri?yat)-ا.پاسلی.
رغبت(rağbat)-ا.مینه والی.
رفاقت(rifáqat)- ا.ف.
ملګرتوپ.
رفیع(raf.I?)- ص.لوړ،
هسک.
رفیق(rafIq)- ا.ص.مل،
ملګری،اندیوال.
رقص(raqs)- ا.ف.نڅا،ګډا.
رکیک(rakIk)- ص.سپک.
رمز(ramz)- ا.ښاره،زونګه
به یچمی.
رمضان(ramazán)- ا.
دروژی میاشت.
رنج(ranj)- ص.خواری.
روپوش(rop os)-ا.م.مخنیونی.
روسیاه(rosyáh)- ص.تورمخی.

روگردان(rogardán)-
ا.ف.مخ اړونی.

رونویس(roniwīs)- ا.م.
دمخه لیکل.

روابط(rawábit)- ا.جم.
تړاوی،آ متی.

روز روشن(rozirošan)-
ا.م.پسینه ورځ.

روزمزد(razmuzd)-ا.م.
روځباړه.

روزنامه(roznáma)- ا.م.
ورځپاڼه.

روستا(rostā)- ا.کلی.

روشن(rowšan)- ص.روښانه.

روغن(roğan)- ا.غوړی.

رویه(rawya)-ص.چارچلند،
سلوک.

رهایش(rahāyš)- ا.استوګنه.

ریاضت(riyāzat)- ص.زهد.

ریز(rez)- ص.واړه.

ریزش(rezīš)- ص.دومه،
والګی،دومی.

رسیمان(resmán)-ا.رسۍ.

ریش(rīš)- ا.ږیره.

ریشخند(rešxand)- ص.
ملنډی.

ریگ(reg)- ا.شګه.

ریم(rīm)- ص.زوی،زویی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ز

زاد(zád)- ا.توښه.
زاد و بوم(zádobúm)-
ا.ټاټوبی.
زار (zár)-ص.خوار.
زارع (zári?)- ا.ف.بزرګر.
زاغ (zăg)- ا.تبخی.
زال (zál)- ا.زوړ.
زانو (zánú)- ا.زنګون.
زاهد (záhid)-ا.سمکوت.
زاهر(záhir)-ا.څرګند،جوت.
زاید (záyĪd)- ا.ف.زیاتی.
زایل(záyĪl)-ا.ف.زوم،زهه،لری.
زبان (zabán)- ا.ژبه.
زبان آور(zabánáwar)-
ا.م.ژب غړن.
زبده(zubda)- ا.ص.غوره.
زبردست (zabardast)-
ا.م.پیاوړی.

زبون (zabún)-ص.زبولی،
خوار.
زجر (zajir)-ص.ستنونه،منه.
زحمت(záhmat)-ص.
خواری،زیارکړاو،ربړ،غم.
زخم(zăxim)-ص.پرهار،ټپ.
زخمه(zaxma)-ا.شاباز،زخمی.
زخمی(zaxmĪ)- ص.ژوبل.
زدن(zadan)-ا.ف.وهل،ویشتل.
زدوبند(zadoband)-
ا.ف.چل ول.
زد و خورد(zadoxord)-
ا.ف.جنګیدل.
زر(zar)- ا.سره زر.
زراعت(zirá?t)-ا.ف.
کرل،کر،کرنه،کرله.
زربفت (zarbaft)-ا.
زر زری.

زر خرید (zarxarÍd)-ا.م.
زر خرید.
زردک (zardak)- ا.ګازر.
زرکوب (zarkob)- ص.
زرکوب.
زرگر (zargar)- ا.زرګر.
زرنگ (zarang)- ص.تکړه،
غښتلی.
زشت (zišt)-ص.ناکاره،
کرغیړن.
زعیم (za?ím)- ا.مشر.
زغال (zigál)- ا.سکاره.
زفاف (zifáf)- ص.واده.
زقوم (zaqūm)- ا.توهړ،
دوغس ونه.
زکام (zukám)- ا.والګی.
زلال (zulál)- ص.رڼی اوبه.
زلزله(zilzila)- ص.زلزله.
زلت(zilat)- ص.ښوییدنه،
ختاوتنه.
زمام (zimám)- ا.واک.
زلف(zulf)-څونګی،ښوڅی،
څونی.
زمان(zamán)- ا.پیړ.
زمخت (zumuxt)- ص.
ترینکړی.

زمستان(zimistán)- ا.
ژمی، جمی،زمی.
زمین (zamÍn)- ا.ځمکه.
زن (zan)- ا.ښځی.
زنبق (zanbuq)- ا.زنبق.
زنجیر (zanjÍr)- ا.زنځیر.
زندان(zindán)-ا.بندیخانه.
زنده (zinda)- ص.ژوندی،ژوی.
زنگی(zangÍ)- ا.تور.
زوج (zawj)- ا.میړه.جوړه.
زورق (zawraq)- ا.بیړۍ
زولانه(zawlána)-زولنی،
پایکړی.
زهد(zuhd)-ص.پالیالی،مناتوب.
زهر(zahr)-ا.انډیر.ګنډیر.جړ.
زیان(ziyán)-ص.فا.خلل.تاوان.
زیتون(zaytún)-ا.ښون،خانی.
زیرک(zÍrak)-ص.څور،ځیر.
زین(zÍn)-ا.سرغ.ګانی.آنه.
زینت(zÍnat)-ا.سینګار،شیوه.
زیور(zewar)-ا.ګانه،پسول،
ګینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژ

ژاژخا(žážxā)-ص.ډنی، ایلت، ګاګیړی.

ژاله(žāla)- ا.ږلۍ،ژلۍ.

ژرف(žarf)- ص.ژور،تندوره.

ژوبین(žobĪn)- ا.بله.

ژولیده(žolĪda)-ص.خوره ، خپولی.

ژیان(žiyān)-ص.غوسه ناک.

ژنده(žanda)-ص. زاړه، زاړه کالی.

ژئولوژی(žeoložĪ) -ا. ځمک پېژندنه.

ژست(žest)-ا.حرکت واعمال شخص.

(c) ketabton.com: The Digital Library

س

سابق(sábiq)-ا.فا.پخوا،
ړومبی لرغون.
ساجد(sájid)-ا.فا.
سجده کونکی،
سریښودونکی.
ساجق (sájiq)- ا.ژاوله.
ساچمه(sáčma)-ا.زرنیخی،
ساچمې،چری.
ساحت (sáhat)-ا.ولکه،
چلکه،ړاک،غولی.
ساحر(sáhir)- ا.فا.کوډګر،
پاړو،پاړوګر.
ساحره(sáhira)-ا.فا.کوډګره.
ساحل(sáhil)- ا.سین غاړه،
سین ځنډه .
ساخت(sáxt)ا.ف .جوړکړ.
ساختن(sáxtan)ا.ف.
جوړول،رغول،
سازول،جوړه.

ساخته گی(sáxtagI)-
ا.ف.چلول،ټکی.
ساختمان(sáxtumán)-
ا.ف.جوړاب،
رغښت،اړاو.
ساخته(sáxta)- ا.ف.جوړ.
ساخته کاری(sáxtakárI)-
ا.ف.چلول،جوړکړی.
ساده(sáda)- ص.ساد،پاړی
سپیدلی،شوده .
ساده دل(sádadil)-
ص.م.سپین زړی،سپیدیی.
ساده گی(sádagI)-
ص.ساده توپ،
سپیدلیتا،سپیدلتوپ.
ساده لوح(sádalawh)-
ص.م.سپیدلی،شوده.
ساربان (sárbán)- ا.ص.
اوښبه،او ښوان.

سارق(sáriq)- ص.فا.غل.
سارقه(sáriqa)-ص.فا.غله.
سازش(sázis̆)-ا.ف.جوړه.
سازگاری(sázgárí)-
ا.ف.
جوړښت،سازښت.
ساعت(sá?at)- ا.ګړی
ساعت.
ساعت ساز(sá?atsāz)-
ا.ف.ساعت ساز.
ساعد(sá?ied)- ا.لیچه،
لیچی،لیچ،لیځ.
ساعی(sá?í)-ا.فا.خواری کښ
زیارمن،هاوند.
ساغر(sáǧar)- ا.ټوټانکی
(کاکړ) توټیالی،کوناټی.
ساق(sáq)- ا.پړکی.
ساق درخت(sáqidarxt)-
ا.م.ډړ.
ساقط(sáqit)- ا.ص.لوپدلی.
ساقی(sáqí)-ا.فا.اوبی،اوبیار.
ساکت(sákit)- ص.چپ،
یټخولی،غلی.
ساکن(sákin)- ص.دریدی،
ولاړ.
سال (sál)- ا.کال.

سالانه(sálána)-ق.ص.
کلنی،کالیځ.
سالخورده(sálxorda)-
ص.م.زوړ.
سالگره(sálgira)- ا.م.تلین.
سالنامه(sálnáma)-ا.م.
کال لیک،کالنی.
سالار(sálár)-ا.ص.مشر.
سالک(sálik)- ص.فا.لاربه،
لارونی.
سالم(sálim)-ص.روغ،ساز.
سالوس(sálūs)-ص.ټګی،
چم،چل.
سالون(sálún)-ا.لوی دالان.
سامان(sámán)-ا.سمبال،
ساز.
سامعه(sámi?a)-ا.فا.اورنی.
سان(sán)- ا.دور.
سانتی متر(sántímitir)-
ا.م.سانتی متر.
سانسور(sánsor)- ا.بډن،
کوره،سانسور،کرنټیل.
ساویدن(sáwídan)-ا.ف.
سولول،زدویل،زدوول.
سایه(sáya)- ا.سوری.

سایه بان(sāyabān)-ا.
سیوران،مینا،چتر.
سایه دار(sāyadār)-ص.
فا. بیریانی.
سایه رخ(sāyarux)- ص.
مخپسوری،سیورن،
سورلن.
سبب(sabab)- ا .
پاسونه،سوب.
سبحان(subhan)- ا.ف.
پاکول،سپینول.
سبحه(sabha)- ا.تسبی.
سبد(sabad)-ا.توکری،
ښکور،سوده.
سبز(sabz)-ا.شین،زرغون.
سبز شدن(sabzš..udan)-
ا.ف.شینیدل.
سبزوخرم(subzoxuram)-
ص.م.شالیز.
سبزه زار(sabzazār)-ا.م.
شنیلی،وښیاند.
سبزی(sabzī)-ا.شینوالی.
سبزی پالک(sabzīpāla)-
ا.م.چرک سابه،چرګولی.
سبزی پلو(sabzīpalaw)-
ا.م.سبونا که.

سبق(sabaq)- ا.لوست.
سبک پاچه(subukpāča)-
ص.م.ډرپل،سپونک،
ورکړ،ډرنګی.
سبک دست
-(subukdast)
ص.مر.ټک لاسی.
سبوس(sūbos)-ا.ځکول،
ځځمک.
سپارش(sipāriš)-ا.ف.
سپارنه،زیرمه،سپارښ.
سپردن(sipurdan)-ا.ف.
سپارل.
سپند(sipand)-ا.سپیلنی،سپلنی.
ستاره(sitāra)-ا.ستوری.
ستایش(sitāyeš)-ا.ف.ستاینه.
ستم(sitam)-ا.زور،تیری،
تیرغمی،ناسازی.
ستم دیده(sitamdīda)-
ص.مف.اپوته.
ستیزه(siteza)-ا.ف.جګړه،
هوده،لانجه.
سحر(sahar)-ا.سهار.
سحری(saharī)-ا.پیشلمی،
پرشمی،پسیمی.
سخاوت(saxāwat)-ا.ف.
تلوانی.

سخت(saxt)- ص.کلک.

سخت جان(saxtján)-
ص.م.خری.

سخت گیر(saxtgīr)-
ص.م.لانجه ور.

سخن(suxan)- ا.خبره.

سخن بیهوده(suxanibehūda)-
ا.م.پرتی،چتیات.

سخن چین(suxančīn)-
ص.ما،مراسی،خبرغل.

سخن ناشنو
(suxa :nnāšinaw)-
ص.فا.تورغوږی.

سخن ور(suxanwar)-
ص،ژبه ور.

سخی(saxī)-ص.ښه ځوان،
ښه ځلمی،نارینه.

سر(sar)-ا.ککره،سر.

سراپا(sarāpā)-ا.م.
سرتر پښو،جوړه.

سراسیمه(sarāsīma)-
ص.م.الویزان،
ځلبلاند،هک پک.

سرانجام(saranjām)-ق.پای.

سرآمد(sarāmad)-ص.م.
سرکرده،سرغندوی.

سرافگنده(sarafganda)-
ص.م.سرتټی.

سرباز(sarbāz)-ص.م.
سرتیری.

سربالائی(sarbālāey)-ا.
ص.لوړه،بوکره،بریرنه.

سربراه(sarbarah)-ا.ف.
سرپه لاړه،نامی.

سربه سر(sarbasar)-ق.
سر په سر.

سربه کف(sarbakaf)-
ص.م.سرپه تلی.

سربلند(sarbuland)-
ص.م.سرلوی،سرلوړ.

سربلندی(sarbilandī)-
ص.م.سرلوړی،سرلوئی.

سربه تالاق
(sarbatālāq)-ص.م.
سرپه ځیړی،سرلاتی.

سربه خود(sarbaxod)-
ص.م.پخیل سر.

سربهوا(sarbahawā)-
ص.م.هوک،پوک،پروس.

سرپا(saripā)-ص.پښوپه سر.

سرپایانی(sarpāyānī)-
ص.م.ځور،زوړه،مخ ښکته.

سرپرست(sarparast)-
ا.ص.پالونی.
سرپناه(sarpanáh)-ا.
دناستی،ځای.
سرپوش(sarpoš)-ا.م.سرپوښ.
سرپیچیدن(sarpíčídan)-
ا.ف.سر غړول،
غاړه غړول.
سرتاسر(sartásar)-ق.
سرترسره،له یوی مخی.
سرچادر(saričádar)- ا.م.
کبره سمله.
سرچرخ (sarčarx)-
ص.م.سربډال،اګر.
سرچشمه(sarčašma)-
ا.م.سرچینه.
سرحد(sarhad)- ا.م.
بڼید،ویښ،پوله،ټک.
سرخاریدن(sarxárídan)-
ا.ف.سرګرول.
سرخشکان(sarxuškán)-
ا.م.سروچونی.
سرخم(sarxam)-ص.
سرځوړی،سرتیټی.
سرخمیری(sarxamírí)-
ا.م.ړینګی،کندری.

سرخوش(sarxoš)-ص.م.
بنه تار،چټ.
سرخیل(sarxel)- ا.ص.مشر.
سردار(sardár)-ا.ص.سرغندی.
سردچار(sadučár)- ص.
فا.کښیوتلی،ارځار.
سردرگم(sardargum)-
ص.م.انجړه،هوک.
سردست(saridast)-
ا.م.سم دلاسه.
سرراست (sarrást)- ص.
م.نیغ،یګانه،سرڅیره.
سرراه(sarirah)-ا.م.
دلاری په سر.
سررشته(sarrišta)-ا.م.
سبمالونه.
سرزمین(sarzamín)-
ا.م.هیواد.
سرزنش(sarzaniš)-ا.ف.
زورنه،منت.
سرزور(sarzor)- ص.م.
سرتمبه،هوړی.
سرزیادی(sarziyádí)-
ق.ترونه.
سرسام(sarsám)-ا.م.باسار.

سرسبزی(sarsabzí)-
ص.م.زرغا.
سرسخت(sarsaxt)- ص.
م.سرتمبه،سرزوره.
سرسرکردن
(sarsarkardan)- ا.ف.
کیلول،سرسرکول.
سرشار(saršár)- ص.
تل به جی په جی،
ژی په ژی.
سرشماری(saršumárí)-
ا.ف.سرشمیر.
سرشناس(saršinás)-
ص.م.مخاوی.
سرشوخ(saršox)-ص.م.ډم.
سرفراز(sarfaráz)ص.
سرلوړ.
سرکرده(sarkarda)-
ا.ص.مشر.
سرگذشت(sarguzašt)-
ا.م.سړی،تودی.
سرگردان(sargardán)-
ص.م.لالوانده،
ځابلانده،لالهانده.
سرگرم(sargarm)-ص.م.
بوښت،لګیا.
سرگشته(sargašta)-ص.
م.ترهور،الویزان.
سرگم(sargum)-ص.م.
انجر،لړوم.
سرگوشی(sargoší)-
ا.م.غوږی،ګنګوسی.
سرگیچه(sargiča)-ا.م.اګر.
سرمایه(sarmáya)-
ا.م.پنګه،پونګه،
سنکه پانګه.
سرمشق(sarmašq)-ا.م،پټی.
سرمنزل(sarmanzil)-ا.م.
مینه،سرکنډی.
سرنگون(sarnegún)-
ص.م.نسکور.
سرنوشت(sarniwešt)-
ا.م.تندی لیک.
سرور(sarwar)-ص.سرغندی.
سروصدا(sarosadá)-
ا.م.غګ اوغوک.
سروکار(sarukár)- ا.م.
اړتړه.
سرونوک(saronok)-ا.م.
څوکه په څوکه،
خوله په خوله.

سر(sar)- ا.خواله.
سرا(sará)- ا.سرای،انګر.
سراغ(surǎg)- ا.درک،پته.
سرایدار(saráydár)-ا.ص.
تټی،سرای.
سرخ(surx)-ص.سور،سره.
سرخ رو(surxro)-ص.م.
مخرونړ.
سرخ شدن(sarxšudan)-
ا.ف.سوریدل.
سرخ کردن(surxkardan)-
ا.ف.تییل.
سرخکان
(surxakán)-ا.شیری.
سرد(sard)- ص.سوړ،سرڅه.
سردشدن(sardšudan)-
ا.ف.سړیدل.
سردکردن
(sardkardan)-
ا.ف.سړه ول.
سردی(sardí)- ص.ساړه،
سرتیا.
سرش(siriš)- ا.سریښ.
سرشت(sirišt)- ا.ختهه،
خورزون خوری،پنځه.
سرعت(sur?at)- ا.ف.
بیړه،تلوار.
سرفه(surfa)- ا.توخی.
سرفه سیاه(surfasiyáh)-
ا.م.توره توخله،توره غاړه.
سرک(sarak)- ا.سړک،
واټ،لویه لاره .
سرکه(sirka)-ا.سرکه،تروبی.
سرما(sarmá)-ا.ساړه،ژمی.
سرمه(surma)- ا.رانجه.
سرمه دادن(surmadádan)-
ا.ف.رنجرون،
مرغاړی،بخرومه.
سرمه ئی(surmaí)-ص.
رانجن.
سرناچی(surnačí)-
ا.فا.سرنه یی،سرنی چی.
سرو(sarw)-ا.سبر،سبرونه.
سروآزاد(sarwiázad)-
ا.م.دنکه سبره،
نبغه سبره.
سروسهی(sarwis..ihí)-
ا.م.سمه سبره،
تیغه سبره.
سرود(surúd)-ا.خبره.
سرودن(surrúdan)-
ا.ف. بدلی ویل.
سرور(surúr)-ا.ف.خوښی.

سره(sara)-ص. کره،بوب.
سزا(sazá)- ا.انډول،بدله،
هدار(پاداش بدی).
سُست(sust)-ص.اومړی،
پوست،شلټ.
سره کردن(sarakardan)-
ا.ف.کره کول.
سست رفتار(sustraftár)-
ص.م.مته.
سست وبیکار
(sustubekár)-
ص.م.مړتت،
جابخی،شاړی واړی.
سطل(satil)- ا.بالتی.
سعادت(sa?ádat)- ا.ف.
نیکبختی شارمنی،
برخه منی،نیک مرغی.
سفارش(safariš)-ا.ف.
زیرمه،سپارښت.
سفر(safar)-ا.یون،سپر.
سفر کردن(safarkardan)-
ا.ف.یون کول.
سفره(sufra)-ا.شخولی.
سفرهٔ آردی(sufrayárdí)-
ا.م.کندری،کوندری.
سفید(safed)-ص.سپین.

سقط(siqt)- ا.ف.اچولی،
نخسانی،زیانی.
سقف(saqf)-ا.چت،پشتول.
سقوط(suqút)-ا.ف.لویدل.
سکته(sakta)- ا.کړم.
سکونت(sukúnat)-
ا.ف.استوکه،اوسید نه،
میشته.
سگ(sag)- ا.سپی.
سگ رمه(sagirama)-
ا.م.خډل.
سل(sil)-ا.ډک،مړه خوږ،
نری رنځ.
سلاح(saláh)-ا.وسله،درسته.
سلامت(salámat)-ا.ف.
روغتیا.
سلسله(silsila)-ا.څیړه،لړهید.
سلطنت(saltanat)- ا.ف.
ټولواکی.
سلطه(sulta)-ا.ف.واک.
سلیقه(salíqa)-ا.خورزون،ختهه.
سم(sum)-ا.سوه.
سمارق(samáruq)-ا.
پوځکی،پریړه،حزمیړی.
سمت(samt)- ا.خوا،لور،پلو.

سن(sin)-ا.عمر،منګ.

سنبل(sunbul)-ا.ځنی،ځنی، کوکو.

سنبله(sunbula)-ا.وږی.

سنجاق(sinjáq)-ا.ستنګ.

سنجش(sanjiš)- ا.ف.پرتله.

سنګ(sang)-ا.تیږه.

سنګ پا(sangipá)-

ا.م.کنګر،پیلو،زیږه،تیږه.

سنګ پشت(sangpušt)-

ا.م. شنمشتی،میچنی.

سنګچل(sangčil)-ا.ګاتی.

سنګ چونه(sangičuna)-

ا.م.پسته ګاګره، چوتی تیږه.

سنګدان مرغ (sangdánimurǧ)-

ا.م.شاتینکه،تینګه،ګډړک.

سنګ دست(sangidast)-

ا.م.دلاس تیږه.

سنګ ذغال(sangizuǧál)-

ا.م.سکورکانی.

سنګریزه(sangreza)-

ا.ګاتي،وړی تیږی.

سنګسار(sangsár)-

ا.م.ډبروژنه.

سنګ کش(sangkaš)-

ا.فا.ډبری والا،ګرګی.

سنګک(sangak)- ا.ص.

ص.متکر،متکور.

سنګلاخ(sanglax)-ا.ګاړ، ډبرین،تراړه.

سنګ مثانه(sangimsána)-

پوکانی،ډبره مثانه.

سنګ مرمر(sagimarmar)-

ا. م.مرمرکانی، سپینه تیږه.

سنګینی(sangínī)-

ص.ن.درناوی، توله،وزمینی.

سنګر(sangar)- ا.مورچل، سلته،سنګړه،څوکی.

سنګین(sangín)- ص.ن. دروند،وزمین.

سنه(sana)- ا.کال.

سنین(sinín)- ا.جم.کلونه.

سو(su)- ا.طرف،لور،خوا،پلو.

سواحل(sawáhil)- ا.جم. سین غاړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوادخوان(sawādxán)-
ا.فا.لوستی،لستونی.
سوار(sawár)- ا.فا.سپور.
سوارکار(sawárkár)-ص.فا.
سپرلونی،سپرکښ.
سواری(sawárī)- ا.ف.
سولی،سپارلی،سورلی.
سوال(sawāl)-ا.غوښتل.
سوال(sawál)- ا.پوښتنه.
سوانح(sawāneh)-ا.بیری،
ژوند لیک.
سوخت دل(suxtidil)-ا.
ف.کوی،زړه سوی.
سوخته گی(suxtagī)-ا.
ف.سوی.
سوخته(soxta)-ا.مف.
سوځیدل.
سود(sūd)- ا.ګټه،وټه.
سودائی(sawdáey)-
ص.م.تورانی،سودائی.
سودخور(suodxor)- ص.
فا.سوائی،جړکانی.
سوراخ(surax)- ا.مور.
سوراخ سوراخ
(súráxsúráx)-ا.م.سوری،
سوری.
سوراخ کردن
(sūráxkardan)- ا.ف.
سوری کول.
سوراخ شدن(sūráxšudan)-
ا.ف.سوری کیدل.
سوزاک(suzák)-ا.سوځی.
سوزش(sozeš)-ا.ف.سوی،
سوخت.
سوزن(sozan)- ا.ستن.
سوزن لحاف دوزی
(suzaniliháfdozī)-
ا.م.نماړی ستن.
سوگ(sog)- ا.ویر.
سوگوار(sogwár)- ص.
ویرژړلی.
سوگند(sawgand)- ا.
لوړه،لو،قسم.
سوهان(sohán)- ا.سوهن ،
چوسار.
سوُظن(so?izan)- ص.م.
بغیړنه.
سهو(sahw)- ا.ف.تیروُنه.
سهولت(suholat)- ا.ف.
سوانه،سویت،آسانتیا.
سی(sī)- ا.ع.دیرش.

سیاه(seyáh)- ص.تور.

ستاره(sitára)- ا.کرځند، ستوری.

سیاه بخت(siyáhbaxt)- ص.م.ناکرانه، کوته ,کریابه.

سیاه چاه(siyáhčah)- ا. م.تورکندل.

سیادانه(siyádána)-ا. توروانجه.

سیاه کار(siyáhkár)-ص.م. بدلامی،بدلمنی.

سیاه کاسه(siyáhkása)- ص.م.بخیل،وچ لاسی.

سیب(seb)- ا.مته.

سیب زمینی(sebizamínī)- ا.م.پټاټی،کچالو.

سیخ بافت(sīxibáft)- ا.م.سپوغکی،سبیته.

سیرآمدن(sirámadan)- ا.ف.تنگیدل، پځان راتلل.

سیرچشم(serčašm)-ص. موړ سترګی.

سیرشدن(seršudan)- ا.ف.مړیدل.

سیرکردن(serkardan)- ا.ف.مړول.

سیستم(sīstum)- ا.انځور.

سیل(sel)- ا.نیز،توی،سیلاو.

سیم خاردار (Sīmixárdár)- ا.م.اغزنمزی.

سیم دوزی(sīmdozī)- ا.ف.زرکنډی.

سیمرغ(sīmurğ)- ا. ورک مرغه.

سینه بغل(sīnabağal)- ا.م.سکاروی.

سینه تنگی(sīnatangī)- ا.م.سیاره،آزاری، دبه،سالنډی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ش

شاباش(šabáš)- ا.اشکی.شاباش
شاتوت(šátút)- ا.م توه.
شاخ (šáx)- ا.ځانګه.
شاخ آهو(šáxiáhú)- ا.م.
د هوسی ښکر.
شاخچه(šáxča)- مچرکی،
لک کی.
شاخدار(šáxdár)-ښکره ور.
شاخه(šáxa)- ا.منډه.
شاد(šád)- ص.خوشحاله.
شاداب(šádáb)-ا.ف.ترو تازه
ښالیز،پخټ.
شاد شدن(šádšudan)-
ا.ف.خوشحالیدل.
شادمان(šádmán)- ص.
خوشحال.خوښ.
شادمانی(šádmánI)-ص.
خوشحالی.
شادی(šádI)- ص.خوشحالی،
خوشالتیا.
شار (šár)- ا.ښار.
شاراندن(šárándan)-
ا.ف.شړل.
شارستان(šáristán)- ا.ښار.
شاریدن(šárIdan)-ا.ف.تویدل.
شاعر(šá?r)- ا.فا.شاعر.
شاکی(šákI)-ا.فا.مانی جن.
شاگرد(šágrd)- ا.ص.
زده کوونکی.چونی.
شال (šál)- ا.شړی.
شالاق(šáláq)- ص.قید
پکتن،ناکراره.
شالوده(šálúda)- ا.آره،
رده،بیته،بنسټ.
شالی (šálI)- ا.شالی.شولی
شام(šám)- ا.ماښام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شامل(šǎmel)-ا.فا.ګډ،ډلی
خمسور.
شاندار(šandár)-ص.پرتمین
پتمن.
شانزده(šǎnzda)-ا.ع.شپاړس.
شانه(šǎna)- ا.ږمځ،مګنز.
شاه(šǎh)- ا.پاسوال.
شاه خیل(šǎhxel)-ا.م.ورا.
شاه هراه(šǎhráh)- ا.م.
لویه لاره.
شاهزاده(šǎhzǎda)-ا.م.
شاه زوی.
شاهرگ(šǎhrag)-ا.م.
ښا رګی،ښاګونه.
شاه کار(šǎhkár)-ا.م.
پخه چاره،پوخ کار.
شاهد(šǎhd)- ا.شها،شهی.
شایسته(šǎysta)-ص.وړباب.
شاید(šǎyad)- ا.ص.ښایي.
شایستگی(šǎyestagī)-
ا.ف.وړتیا.
شایع شدن(šǎy?sudan)-
ا.ف.خپریدل.
شایق(šǎyiq)- ا.لیوال.
شب(šab)- ا.شپه.

شباروز(šabároz)-ا.م.
شپه ورځ.
شبانه(šabána)- ا.شپنی،
برنی،زیرنی.
شب برات(šabibarát)-
ا.ف.دبرات شپه.
شب بو(šabbo)-ا.م.شبی.
شب پرک(šabparak)-
ا.م.کتبیز،ځکالکی،ځکاکی.
شب حنا(šabihiná)-ا.م.
دنکریزوشپه.
شب خیز(šabxez)- ص.فا.
شوګیر،شپه لتوی.
شب قدر(šabiqadr)-ا.م.
دقدرشپه.
شب کور(šabkor)- ص.م.
شپه ړوندی،شپیلندر.
شب معراج(šabimi?ráj)-
ا.م.د معراج شپه.
شب مهتاب(šabimahtáb)-
ا.م.سپنګی،دسپوږمۍ شپه.
شبان(šubán)- ا.شپون.
شباهت(šabáhat)-ا.ف.
سکه،ورته.
شبدر(šabdar)- ا.شوتله.
شبنم(šabnam)-ا.م.پرخه.

شتاب(šitā́b)-ا.ف.تلوار،بیړه.
شتر(šuture)- ا.اوښ.
شترمرغ(šuturmurǧ)-
ا.م.اوښ مرغۍ
شجاع(šujá?)-ص.دلاور،
زړه ور.
شخ(šax)- ص.کلک.
شخص(šaxs)- ا.سړی.
شخصی(šaxsí)- ا.ځانګړی.
شخصیت(šaxsiyat)-ا.
سړی توب.
شدت(siddǫt)-ا.ف.کاوړه،غښه
شدن(šudan)- ا.ف.کیدل.
شدیار(sidyar)-ا.سادین شدیاره.
شر(šar)- ص.بد،نابوده.
شرانگیختن(šarangextan)-
ا.ف.شرجوړول.
شروشور(šarušor)-ا.م.
هاها،شورماشور.
شراب(šarā́b)- ا.شومنی،شراب.
شراب خوردن(šarabxordan)-
ا.ف شراب وهل ،
شراب خوړل.
شرابی(sarā́bí)ص،بدالی،
بدزی.
شرافت(sarā́fat)-ا.ف.لوئی.
شراکت(sarā́kat)-ا.ف.
ګډون.
شرایط(šarā́yet)-ا.شرتونه.
شرف(šaraf)-ا.ف.لوئی.
شرق(šarq)-ا.ف.خاتیز،ختیز.
شرکا(šurakā́)-ا.جم،شریکان.
شرکت(širkat)-ا.ف.ګډون.
شرماندن(šarmā́ndan)-
ا.ف.شرمول.
شرم حضور
(šarmehozúr)-ا.م.دمخی آبا.
شرمسار(šarmsā́r)-ص.
خړ،خنګ.
شرمنده(šarminda)-ص.
پیکه،خړ.
شرمیدن(šarmídan)-
ا.ف.خړیدل.
شریعت(šarí?at)-ا.حق،
دخدای لار.
شریف (šarí?f)- ص.لوی.
شریک(šarík)-ص.مل انډیوال.
شستن(šustan)-ا.ف.مینځل.
شش (šaš)-ا.شپږ.
شعاع (šu?á?)- ا.رڼا.توا.

شعبان(šaʔbán)-ا.
د برات میاشت.
شعبده(šuʔbada)-ا.
کوډ لوبه.
شعبه (šuʔba)- ا.ځانګه.
شعور(šuʔúr)-ا.ف.سلېزیا.
شغال (šaǧál)-ا.سورلنډی،ګېدړ.
شفاء(šafáʔ)- ا.ف.روغتیا.
شفاعت(šafáʔat)-ا.ف.
مخ اړونه.
شفتالو(šaftálú)-ا.شوتالو.
شفتل(šaftal)-ا.شوتله.
شق(šaq)-ا.چو،چاوده.
شقایق(šaqáyeq)-ا.ریدی.
شک(šak)-ا.خرخښه،وټ بک.
شکایت(šikáyat)-ا.ف.مانه.
شکرگزار(šukurguzár)-
ص.فا ښه منونکی.
شکست(šikast)-ا.ف.ماته.
شکست دادن
(šikastdádan)-ا.ف.
ماته ورکول.
شکست و ریخت
(šikastorixt)-ا.م.کنډوکپر.
شکستن(sikastan)-
ا.ف.ماتول.

شکسته(šikasta)-ا.مف.
مات.
شکسته حال
(šikastahál)-ص.مف.
کومن،کړمن.
شکسته نفس
(šikastanafs)-ص.مف.کمینی.
شکل (šakil)-ا.ابیرات،ځیره.
شکم (šikam)-ا.نس،ګیډه.
شکم انداختن
(šikamandáxtan)-
ا.ف.خیټه اچول.
شکمبو(šikambú)- ص.
خیټو،خیټور.
شکمبه(šikamba)-ا.لری.
شکنجه(šekaja)- ا.کاړه.
شکوه(šukuh)- ا.پتمن.
شگوفه(šugúfa)-ا.
غوړوکی،غوټه.
شکیب(šikeb)-ا.سکته،پیخه.
شکیبا(šikebá)-ص.فا.
پیخونکی،سکته کونکی.
شکیبائی(šikebáyí)-ص.
سکتیا،پیخه.
شگاف(šigáf)-ا.سوری.

شگافتن(šigáftan)-ا.ف.
سوری کول.
شگفتن (šuguftan)-ا.ف.
سپېدل،غوېدل.
شگفته(šugufta)-ص.مف.
غوړیدلی.
شگور(šugúr)-ا.شکری،
امبولی،شکور.
شگون(šugún)-ا.ښاکوم،
مرغ اودم.
شل(šal)-ص.مړاوی.
شلاق(šalláq)-ا.تراټ،متروکه.
شلغم(šalǧam)-ا.تیپر ښکړی.
شما(šumá)- ض.تاسی.
شمار(šumár)- ا.شمیر.
شماره(šumára)-شمیر.
شمال(šamál)- ا.لمرښ،
شمال،دمړوخوا.
شمال(šamál)-ا.ورښ،باد،سیلی.
شمالک(šamálak)-
ا.الویښ،وژمه.
شمردن(šumurdan)-
ا.ف.شمیرل.
شمس(šams)-ا.لمر،نور،نمر.
شمشیر(šamšer)-ا.توره.

شمشیر بازی
(šamšerbázI)-ا.ف.خورنگ.
شمع(šam?a)- ا.موباتی،شم.
شمعدان(šam?adán)-
ا.م.دیوټ.
شمله(šamla)-ا.شکلی،شمله.
شمول(šumúl)-ا.ف.راټول.
شنا(siná)-ا.لمبو،لامبو.
شناکردن(šinákardan)-
ا.ف.لامبووهل.
شناور(šináwar)-ص.فا.لامبوزن.
شناختن(šináxtan)-ا.ف.
پیژندل.
شناس(šinás)-ا.ف.پیژندگلوی.
شناسا(šinásá)-ص.فا.پیژاندوی.
شناساندن(šinásándan)-
ا.ف.پیژندول.
شناسائی(šinásáey)-ا.ف.
پیژندگلوی،شناخت.
شنبه(šanba)- ا.روزاول
هفته،دخالی ورځ.
شنوا(šinawá)-
ص.فا.اوریدونکی.
شنوانیدن(šinawánIdan)-
ا.ف.آوریدل
شنیدن(šunIdan)-ا.ف.اوریدل.

شنیده(šunīda)-ا.ف.اوریدلی.
شو(šaw)- ا.شپه.
شوخ(šox)- ص.ناړام.
خشنگ،برند.
شور(šor)- مالگن.
شوربخت(šorbaxt)-
ص.اسی،بی بخره.
شور چشم(šorčašm)-
ص.رنډسترگی،
غړندی،بدسرگی.
شوردادن(šordádan)-
ا.ف.لړل،ښورول،
بمول.
شورش(šoriš)-ا.ف.بلوا،
اله گوله،غاوغړه.
شوربا(šorbá)-ا.زومنه،شوروا،
زیمنه.
شوره زار(šorazár)- ا.م.
شورنده،ښوره ماغه،
ښرینه.
شوق(šawq)- ا.ناټ مینه.
شوکت(šawkat)-ا.برم،دباب.
شوهر(šawhar)- ا.میړه،
خاوند،څښتن.
شویست(šoyest)-ا.څاښت.
شهادت(šahádat)-أ.ف.
شهیدیدل.

شهادتنامه
-(šahádatnáma)
ا.م بری لیک.
شهامت(šahámat)- ا.ف.
مړانه،میړانه.
شهر(šahr)- ا.ښار.
شهری(šahrī)-ا.ښاری.
شهرت(šuhrat)-ا.اوځارنه،
اشوال.
شیار(šayár)-ا.شدیاره،سادین.
شیخ(šayx)-ا.زوړ،بلوا.
شیر(šer)-ا.زمری.
شیرخدا(šerixudá)-ا.م.
شیردخدای،د خدای
زمری علی (رض).
شیردل(šerdil)-ص.م.دلاور.
شیرمرد(šermard)-ص.م.
میړنی.
شیربرنج(šīrbirinj)-
ا.م.شوده وریجی.
شیرچوشک(šīrčošak)-
ا.م.څوښی،ځیبښک.
شیرخور(šīrxor)-ص.فا.
تشدی،تی روی.
شیردانی(šīrdánī)-ا.م.
شیرلوښی،جوری.

شیردان(šÍrdán)-ا.م.
سیلی،شوانه،څڅنکی.
شیرسوخته(šÍrsoxta)-
ص.م.وچموری،خواستنی.
شیرفروش(šÍrfuroš)-ا.فا.
شودی والا،
شدی خرڅونکی،
شدی پلورو نکي.
شیرگرم(šÍrigarm)-ا.م.
نرم،هن،تودوکي.
شیرمست(šÍrmast)-
ص.م.ښالیز،خرمیتی.
شیری(šÍrÍ)-ص.پیوره.
شیره(šÍra)-ا.زښا،دوښا.

شیرهٔ گندم
(šÍraygandum)-ا.م.پوڅکه.
شیرین(šÍrÍn)-ص.خوږ.
شیرین شدن
(šÍrÍnšudan)-ا.ف.خوږیدل.
شیرین کردن
(šÍrÍnkardan)-خوږول.
شیرینی(šÍrÍnÍ)-ا.خوږوالی.
شیرینی خوری
(šÍrÍnÍxorÍ)-ا.م.کوزده.
شیطان(šaytán)-ا.ښیاره،شیتان.
شیون(šaywan)-ا.ژړا.ویر،
انکولا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ص

صابر(sábir)-ا.فا.پیځمایی، پیځو،سکتی.

صابون(sábūn)-ا.سابن.

صاحب(sáhib)-ص.فا مل،یار.

صاحب خانه

(sáhibxána)-ا.م.کوربه.

صادر(sádir)-ا.فا.لیږل.

صادق(sádiq)-ا.فا.لوړ،رښتونی.

صاف(sáf)-ص.بی غش،روان.

صاف دل(sáfdil)-ص.م.

پیښین زړی.

صاف کردن

(sáfkardan)-ا.ف.سپینول.

صالح(sálih)-ص.سپین روبی.

صبا(sabá)-ا.وږمه.

صبح صادق

(subhisádiq)-ا.م.کهیځ، سپین کهیځ.

صبح کاذب

(subhikázib)- سور،کهیځ.

صبر(sabr)-ا.ف.پیځی،سکته.

صبر کردن(sabrkardan)-

ا.ف.پیځه کول، سکته کول.

صبور(sabūr)-ص.پیځالی.

صحابه(sahába)-ا.مله،ملګری.

صحاف(sahāf)- ا.ص.

دوتنیار،کتاب پلور.

صحبت(sóhbat)-ا.ف.جرکه.

صحت(sihat)-ا.ف.روغتیا.

صحت شدن(sihatšudan)-

ا.ف.روغیدل،جوړیدل.

صحت وسلامت

(sihatosalámat)-ص.م.

جک جوړ،روغ،رمټ.

صحرا(sahrá)-ا.ډاګ.

صحرائی(saَhraeَ)-ا.
بیدیانی، کاړی.
صحیح(saَheَh)-ص.جوړ،روغ.
صحیح و سالم
(saَheَhosَálim)-ص.م.تکړه
وروغ رمی.
صدهزار (sadhazَár)-
ا.سل زره.
صدا(sadَá)-ا.ږغ،غږ.
صداکردن(sadâkardan)-
ا.ف.غږکول.
صدای تفنگ
(sadَáytufang)-ا.م.ډز.
صدارت(sidَárat)-ا.ف.
برناستی.
صداقت(sidَáqat)-ا.ف.
رښتینولی.
صدراعظم
-(sadria?zam)
ا.لوی واکوال.
صدف(sadaf)-ا سپی.
صدیق(sidَIq)-ص.رښتین.
صراحت(saraَhat)-ا.ف.
څرګندتیا.

صراط مستقیم
(sirَátimustaqَIm)-ا.م.
سمه لاره.
صراف(saráf)-ا.کره،سراپ.
صرف(sirf)-ص.یوازی،تش.
صرف نظر(sarfinazar)-
ا.م.پړی ښودل.
صرفه(sarfa)-ا.سپمساوګټه.
صلا(salَá)-ا.ست.
صلات(salَát)-ا.لمونځ.
صلاکار(salákَár)-ا.م.
ښه سړی.
صلاحیت(salَáَhiyat)-ا.ف.
ښه واله.
صلح(sulَh)-ا.روغه جوړه.
صنایع (sanَáy?)-ا.چاری.
صندلی(sandalَí)-ا.سندلی.
صندوق(sandoq)-تونی،
سندوخ.
صندوقچه(sandoqَca)-ا.
سندوخچه.
صواب(sawَáb)-ص.سم.
صورت(sُurat)-ا.پیکرونقش.

صورت گر(suratgar)-
ص.م.کښیدیار.

صید(sayd)-ا.ف.ښکارون.

صید کردن(saydkardan)-
ښکارول،ونا.

صید گاه(saydgāh)-ا.م.
شکارځای.

صیقل(sayqal)-ص.ړونی.

صیقل کردن
(sayqalkardan)-ا.ف.رونول.

صیقل گر(sayqalgar)-
ص.فا.رونونی.

صنم(sanam)-ا.ختکی،
خت ، بت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ض

ضابط(zābit)-ا.فا.زمیری، سائڈوی.
ضامن(zāmin)-ا.فا.ضمانی، ضمانو.
ضایع(zāyi?)-ص.ګار،توی.
ضبط(zabt)-ا.ف.ساتنه.
ضجر(zajir)-ا.ف.سارویی، چنګاښ.
ضجه (zaja)-ا.خواشینی، ګورملي.
ضحاک(zahāk)-ا.خنداوو.
ضحک(zuhāk)-ا.ف.خندا.
ضخیم(zaxīm)-م.ص.کوږ،خولی.
ضخامت(zaxāmat)-ا.ف. پنډوالی،پریږواله.
ضد(zid)-ص.هود، کست.
ضدیت(zidiyat)-ا.ف. هوډه،هته.

ضر(zar)-ص.زلل،کاوان.
ضراء (zarā ?)-ا.زیار،کړاو.
ضرب(zarb)-ا.ف.وهل.
ضرب المثل -(zarbulmasal) ا.ف.متل.
ضربت(zarbat)-ا.ګزار،ګوزار.
ضربه(zarba)-ا.ګراز،ګوزار.
ضرر(zarar)-ا.تاوان.
ضرع(zar?)-ا.غولانځه.
ضرع(zar?)-ا.زواری.
ضرور(zarūr)-ص.هرومرو.
ضرورت(zarūrat)-ا.اله حاله.
ضریر(zarīr)-ص.ړوند.
ضعف(za?f)-ا.ف.انتیا،زمولتیا.
ضعیف(zā?īf)-ص.بزغنجر،زهیر.
ضعیف الابصر -(za?īfulabsar) ص.م.بن،ونسترګی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ضعیف الاعصاب
-(za?Ífula?sáb)
ص.م.مړانجا.
ضعیف البنیه
-(za?Ífulbunya)
ص.م.بزعنجر،مرکندی.
ضعیف و لاغر
-(za?Ífolăğar)-ص.م.
خوار،خوارکی.
ضعیف شدن
-(za?Ífsudan)-ا.ف.زهیریدل.
ضغن(ziğan)-ا.رخی.
ضلال(zalál)-ا.ف.بیلارتوب.
ضلالت(zalálat)-ا.ف.
بیلارتوب.
ضلع(?zul)-ا.پوشتی.
ضلیل(zalíl)-ص.ورک لاری.
ضم(zam)-ا.ف.پوری کول.
ضمان(zamán)-ا.ف.
ضمانه،لاسورکول.
ضمانت(zamánat)-ا.ف.
ضمانه،لا سورکول.
ضمات خط
-(zamánatxat)
ا.م.ضمانه لیک.
ضمایر(zamáier)-ا.جم.
زړونه،ضمیرنه.

ضمن(zimn)-ا.تر منځ،مینځ.
ضمنا(zimnan)-ق.په ترڅ،
په مینځ.
ضمه(zama)-ا.پیښ.
ضمیر(zamír)-ا.زړه،زړونه.
ضمیمه(zamíma)-ص.
ورپوری،ورسره.
ضمین(zamín)-ص.ضمانه،
لاس شوی.
ضنت(zinat)-ص.کروتی،
شومی.
ضواهک(zawáhik)-ا.راړی.
ضور(zúr)-لوړه.
ضیاء(zía?)-ا.رڼا،روڼا.
ضیاع(zíyá?)- ست،ګار.
ضیغم(zayğam)-ا.زمری.
ضیافت(ziyáfat)-ا.ف.
میلمستیا.
ضیق(zíq)-ا.ف.تنګ.
ضیق النفاس
-(zíqonnafás)-ا.م.
سالنډی،سیاره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ط

طاس (tās)-ا.کتوری.
طاعت(tá?at)-ا.ف.
غاړه ایښودل.
طاعون(tá?ūn)-ا.تاون،طاعون.
طاغوت(tāǧūt)-ا.بود،بوت.
طاق(tāq)-ا.کوښیخ.
طاق(tāq)-ا.ناتکی.تاک.
طاقت(táqat)-وس.برم.
طاقچه(táqča)-تاخچه،شیلکی.
طالب(tálib)-ا.فا.غوښتونی.
طالعمند(tāli?mand)-
ص.فا.تالی،پاڼړی.
طامع(tāme?)-ص.سولن.
طاوس(tāwūs) -ا.میور.
طایر (tāyer) ا.الوتونکی.
طایف (tāyef)-ص.فا.
جاریدونی.

طایفه(tāyefa)-ا.توکم،خیل.
طب(tib)-ا.درملی،پوهه.
طباخ(tabāx)-ا.پخونکی،پخونی.
طباعت(tabá?at)-ا.تاپول،
چاپیدل.
طبراق(tabrāq)-ا.لیوی،
شخولی.
طبع(tab?)-ا.پنځون،ختم.
طبع کردن(tab?kardan)-
ا.ف.تاپول.
طبق(tibq)-ا.سم،اسل.
طبقه(tabaqa)-ا.پوړ.
طبل(tabl)-تمبل،ړانکه.
طبله(tbla)-دکړه،تبله.
طبیب(tabīb)-ا.درملی.
طبیعت(tabī?at)-ا.
خورزون،پنځ.

طراح(tarā́h)-فا. کښېدګر.
طراحی(tarā́hī)-ا.ف.توری.
طرار(tarā́r)-ا.ګنډکپ.
طراوت(tarā́wat)-ص.
ښیرازی.
طرب(tarab)-ا.ف.ښادی.
طرح(tarh)-ا.ف.راز،رنځور
چم.
طرد(tard)-ا.ف.رټل،شړل.
طرز(tarz)-ا.کړه وړه.
طرف(taraf)-ا.څنده،ژړه
طرفدار (tarafdā́r)-ص.فا.
ګند،پلوی.
طرفه(turfa)-ا.رپ،څمبل،
ځمل.
طرفة العین
(turfatul?ayn)-ا.
دسترګی رپ.
طرق(turuq)-ا.لاری.
طره(tura)-ا.پیکی،ځوټکی.
طریق(tarīq)-ا.لار،لیاره.
طشت(tašt)-ا.کنډا،کونډا.
طعام (ta?ā́m) ا. خواړه.

طعم(ta?m)-خوند.
طعمه(tu?ma)-ا.توحه،نموړه.
طعن(ta?n)-ا.څانګه وهل.
طغیان(tuǧyā́n)-ا.ف.سرغړنه.
طفل(tifil)-ا.وړوکی.
طفولیت(tufulyat)-ا.
الکینه،وړه کینه.
طفیل(tufayl)-ا.پیل،مخ،برکت.
طلاق(talā́q)-ا.خوشی کیدل.
طلاق دادن
(talā́qdā́dan)-ا.ف.پریښودل.
طلایه(tilā́ya)-ا.مخ.څرک.
طلب(talab)-ا.ف.غوښتنه.
طلسم(tilsm)-ا.کوډ چل.
طلعت(tala?t)-ا.مخ،څیره.
طلوع(tulū?)-خاته،لمرخاته.
طماع(tamā́?)-ص.سولند،
تمائی.
طمطراق(tumturā́q)-ا.
کړوبړ،رباب.
طمع(tama?)-ا.ف.سوله،لیواله.
طناب(tanā́b)-ا.وابښکی،تناو.
طناز(tanā́z)-ص.پیکل،طناو.
طنز(tanz)-ا.پیغور.

طنطنه(tantana)-ا.ف.
شمشمه،سامانه.
طواف(tawáf)-ا.ف.جاریدل
تاویدل.
طوبی(túbá)-ا.وږم.
طوایف(tawáyef)-ا.پټی،
توکمونه،کامونه.
طور(túr)-ا.غر.
طوطی(totí)-ا.توتی.
طوقک(tawqak)ا.ګروه،
ګرازه.
طول(túle)-ا.ف.اوږدواله.

طولانی(túlányí)-ص.اوږد.
طومار(túmár)-ا.کوړی،تومار.
طویل(tawíl)-ص.اوږد.
طویله (tawela)-ا.بنه،تبیله.
طهارت(tahárat)-ا.ف.
سپیڅلتیا.
طیاره(tayára)-ا.الوتکه.
طیر(tayr)-ا.مرغه.
طیور(tuyúr)ا.جم.مرغان،
مرغه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظ

ظالم(zālim)-ا.فا.زلال،خونکار.
ظاهر(zāhir)-ص.ښکاره.
ظاهر شدن (zāhiršudan)-
ا.ف.څرګندیدل.
ظاهر کردن(zāhirkardan)-
ا.ف.څرګندول.
ظاهری(zāhirī)-ص.ښکاره.
ظرافت(zarāfat)-ص.
ځیرتیا،ځیرکتیا.
ظرف(zarf)-ا.لوښی.
ظرف شکسته گلی
(zarfīšikastaigilī)-
ا.م.کنډول.
ظرف گلی (zarfigilī)-ا.م.
خورین.
ظرافاء(zarafā?)-ا.جم.
غوریالی.
ظروف(zurūf)-ا.لوښی،کالی.
ظعن(z?n)-ا.ف.لښل،لیږدیدل.

ظفر(zafar)-ا.ف.بری،سوبه.
ظل(zil)-ا.سوری.
ظلال(zalāl)-ا.سورن،سیورن.
ظلم(zulm)-ا.ف.شپیسانه،
تیرغمی.
ظلمات(zulumāt)-ا.
توری،تیاری.
ظلمت(zulmat)-ا.ص.تیاره،
تورتم.
ظلوم(zulūm)-ص.زلنده،
تیرغمونی.
ظلم کردن (zulmkardan)-
ا.ف.تیری کول.
ظله(zila)-ا.چتری،سیورن.
ظن(zan)-ا.ف.اټکل زام.
ظهر(zuhr)-ا.برطی،ماپښین.
ظهور(zuhūr)-ا.ف.څرګندیدل.
ظهیر(zahīr)-ص.ملاتړ،
مرستیال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ع

عابد(?ábid)-ا.فا.ربپالی،منی.
عابر(?ábir)-ا.فا.تلونکی،لاروی.
عاجز(?ájiz)-ص.خوارکی،
بی وزلی.
عاجل(?ájil)-ا.فا.
بیړه کوونکی،بیړندوکی.
عادت(?ádat)-ا.غونی،خوی.
عادل(?ádil)- ا.فا.نیاوی.
عار (?ár) ا.پیغور،شرم،غور.
عارض(?áriz)-ا.فا.بارخو،
غومبوری.
عارضه(?áriza)-ا.فا.پیښه،
غوړیکه.
عارف(?árif)-ا.فا.پیژندوی،
پیشرندګلوی.
عاری(?árI)-ص.لخ،لغړ.
عاشق(?ášiq)-ا.فا.مین.
عاشقی(?ášiqI)-ص.ن.
مینتوب.

عاشورا(?ášúrá)-ا.لسمه،
دهه،دمحرم دهه.
عاصم(?ásim)-ا.فا.ساتونکی.
عاصی(?ásiI)-ا.فا.ربالی،ګرم.
عاطفت(?átifat)-ا.فا.
پیرزوینه.
عافیت(?áfiyat)-ا.ف.
روغتیا،اوساینه.
عاقبت(?áqibat)-ا.پای،
وروسته.
عاقل(?áqil)-ص.هوښیار.
عالم(?álim)-ا.فا.پوه،پوهاند،ملا.
عالی(?álI)-ص.لوړ،هسک.
عالیقدر(?álIqadr)-ا.مر.
لوړروبی.
عالی همت(?álIhimat)-
ص.مر.میړنی،لوړهمت.
عام(?ám)-ا.فا.وګړی،
خوشکی،عام.

عامی(?āmī)-ص.ن.نالوستی.

عایدات(?áydát)-ا.جم.
راتله،گټه.

عباد(?ibād)-ا.ج.سړی،
دخدای بنده گان.

عبادت(?ibādat)-ا.ف.
ربیالی،خدای یا دول.

عبث(?abas)-ا.ف.خوشی،چټی.

عبرت(?ibrat)-ا.پانیات،پند.

عبودیت(?abūdeyat)-
ا.ف.مریی توب.

عتیق(?atīq)-ص.ساهو،زوړ،
پخوانی.

عثمان(?usmān)-ا.عثمان(رض)

عجب(?ajab)-ص.تماشه
شند ه،عجب.

عجایب(?ajáyeb)-ص.شندی.

عجوز(?ajūz)-ا.ف.بډی،زړه.

عداد(?adād)-ا.شمیرل،شمار.

عدالت(?adálat)-ا.ف.
نیاوګلوی.

عداوت(?adáwat)-ا.ف.
دښمنی،میرځی،بدی.

عدل(?adil)- ا.نیاو،نیکنه.

عدو(?adū)-ا.ص.دښمن.

عذاب(?azáb)-ا.خور،ربړ،
زیاد.

عذار(?uzár)-ا.بارخو.

عذر(?uzur)-ا.ف.هیری،
سیله،ننواته.

عذرا(?uzrá)-ص.پیغله.

عرابه(?arába)-ا.درګړ،پل،
ارابه.

عرایض(?arāyez)- ا.جم.
عریضی.

عرصات(?arasát)-ا.جم.
لویه ورځ.قیامت.

عرض(?arz)-ا.ف.سور،پسور.

عرصه(?arsa)-ا.ډاګ.

عرضه(?arza)-ا.خرګندول.

عرفات(?arafát)-ا.عرفات.

عرفان(?irfān)-ا.پیژندنه.

عرق(?araq)-ا.خوله.

عرق آلود(araqálúd)-
ص.مر.خولجن،خولن.

عرق کردن
(?araqkardan)-
ا.ف.خولی کیدل،
پیکه کیدل.

عروج(?urúj)-ا.ف.
پورته ختل.

عروس(?arús)-ا.ص.ناوی.
عروسک(?arúsak)-ا.
نانځکه،ناوکی.
عروسی(?arúsí)-ا.ف.واده.
عریان(?uryán)-ص.لخ،
لوخ،لغړ.
عریض(?aríz)-ص.سره ور،
سوره ور.
عزازیل(?azázíl)-ا.عزازیل،
دشیطان نوم.
عزت(?izat)-ا.ف.پټ،
درناوی پتمن.
عزل(?azl)-ا.ف.له کاره ویستل.
عزم(?azm)-ا.ف.کسد،هود،
انګڅه.
عزیز(?azíz)-ص.زورور،
ګران،ناوبات.
عسکر(?askar)-ا.ص.
زمریال،عسکر.
عسل(?asal)- ا.ګبینه،اسل.
عشاق(?uśáq)-ا.ج.مینان.
عشا(?iśá)-ا.خفتن،ماخوستن.
عشرت(?išrat)-ا.ف.
خوږژوند،ښه ژوند.
عشق(?išq)-ا.ف.مینه.

عشق بازی(?išqbází)-
ا.ف.مینتوب.
عشق ورزیدن
(?išqwarzídan)-
ا.ف.مینه کول.مینیدل.
عشوه(?íšwa)-ا.مکیز،
نازو نخره.
عصا(?asá)-ا.لکړه،امسا.
عصیان(?usyán)-ا.وبال.
عضو(?uzw)-ا.غړی.
عضویت(?uzwíyat)-ا.
غړیتوب.
عطار(?atár)-ا.پساری.
عطر(?atir)-ا.خوشبویه کیدل.
عطسه(?atsa)-ا.انګی،پرنجی.
عطسه زدن
(?atsazadan)-ا.فا.پرنجیدل،
انتوسی وهل.
عطش(?atś)-ا.ف.تنده.
عطوفت(?atúfat)-ا.ف.
پیرزوینه،لورنه،مینه.
عظیم(?azím)-ص.لوی،ستر.
عفت(?ifat)-ا.ف.منا،
سپین لمنتیا.
عفو(?fwa)-ا.ف.پلنه،ښښنه.

عفو کردن(?fwakardan)-
ا.ف.بخښل ،ښښل.
عقاب(?uqáb)-ا.کربته،سینوس
عقارب(?qárib)-ا.جم.لړمان.
عقاید(?qáĪd)-ا.جل،کروهه.
عقب(?qib)-ا.پر شا.
عقب شدن(?qibšudan)-
ا.ف.پر شا کیدل.
عقب مانده
(?qibmánda)-ص.م.پاتي،
بیرته پاتي،وروسته پاتي.
عقد(?qd)ا.ف.غوته
عقد نکاح(?qdinikáh)-
ا.ف. نکاح تړل.
عقرب(?qrab)-ا.لړم،
د کال داتم میاشتی نوم.
عقل(?qil)-ا.ف.پوهه.
عقلاء(?uqalá)-ا.جم.پوهان.
عقیده(?qĪda)-ا.کړوهه،
خل،عقیده.
عکس(?aks)-ا.ف.نسکور،چپه.
عکس(?aks)-ا.ف.سیوری،
خیره،عکس.
عکاس(?akás)-ا.ص.
څیره اخیستونکی.
عکه(?aka)-ا.ف.کشکره،هکه.

علاج(?iláj)-ا.ف.درمل،دارو.
علامت(?alámat)ا.
نښه،کرښه.
علامه(?aláma)-ص.لوی پوهاند.
علاوه(?aláwa)-ا.زیاتی،بالابود.
علیحده(?alayĥda)-ا.
بیل،جلا.
علت(?ilat)-ا.سوب،سبب،علت.
علف(?alaf)-ا.شنه،وابنه.
علم(?ilm)-ا.ف.پوهه.
علم ادب(?ilmiadab)-
ا.م.ادب پوهه.
علما(?ulamá)ا.جم.پوهان،
ملایان.
علی(?alĪ)-ا.ص.لوړ،هسک.
عمارت(?imárat)-ا.ف.ودانی.
عمد(?amd)-ا.ف.نمت،
هنډه.
عمداً(?amdan)-ا.ف.
په کست.
عمر(?umr)-ا.موده،عمر.
عُمَر(?umar)-ا.عمر (رض)
د دویم خلیفه نوم.
عِمران(?imrán)-ا.ف.ودانی.
عملیات(?a maliyát)-
ا.ف.کړنی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عموم(?umúm)ا.جم.ټول.

عنقریب(?nqarÍb)-ق.ژر،
نږدي.

عناصر(?násir)-ا.جم.
عنصرونه.

عناوین(?náwÍn)-ا.
سرلیکی،عنوانونه.

عنبر(?nbar)-ا.ابیر.

عنبرین(?nbarÍn)-ص.مف،
ابیرن.

عندلیب(?ndalÍb)-ا.
توره بلبله،تورانه.

عنعنات(?an?anát)-ا.جم.
ستری، دور .

عواطف(?awátif)-ا.جم.
پیرزوینی،لورنی.

عودت(?awdat)-ا.ف.
راګرزیدنه،راګرځیدل.

عورت(?awrat)-ا.شرم ځای،
پرز.

عوض(?iwaz)-ا.آلش،بدل.

عهد(?ahd)-ا.ف.تړون، بنډن.

عهد و پیمان
-(?ahdopaymán)
ا.ف.کړه،
تړون،بنډ ن.

عیادت(?ayádat)ا.ف.
پوښتنه،د ناروغ پوښتنه.

عیان(?ayán)-ښکاره،څرګند.

عیب(?aayb)-ا.غندنه،عیب.

عید(?Íd)-ا.اختر.

عید قربان(?Íd̓qurbán)-
ا.لوی اختر.

عیدرمضان(?Íd̓ramazán)-
ا.کمکی اختر.

عیدگاه(?Ídgáh)-ا.
د اخترځای،
داخترد نمونځ ځای.

عیدی(?ÍdÍ)-ض.ن.
اختر مبارکی.

عینک(?aynak)-ا.اینکه،
سترګی.

عیوب(?uyúb)ا.جم.عیبونه،
میارونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غ

غار(ǧár)-ا.سمخ،ګار،خوار.
غارت(ǧárat)-ا.ف.تالا،
لوټ،تاراک.
غارتګر(ǧáratgar)-ص.فا.
تالان،تالانګر.
غازی(ǧází)-ص.فا.غازی،
غزا کوونکی.
غاصب(ǧasib)-ا.فا.
بیوره کوونکی،
په زور نیوونکی.
غافر(ǧáfir)-ا.فا.بخښونکی.
غافل(ǧáfil)-ص.فا ناخبره.
غالب(ǧálib)-ا.فا.بر،زورور،
غاور.
غالمغال(ǧalmaǧál)ص.فا.
شور ما شور.
غالیه(ǧálía)-ص.منښکبیره.
غایب(ǧáyeb)-ص.الونیا،
الاستی.

غایبانه(ǧáyebána)-ص.
پسی،شا،الونیا.
غبار(ǧubár)-ا.خپ،لړه،دربه.
غبار آلود(ǧubáralúd)-
ص.مر.شپیره،ګرزجن.
غبن(ǧabin)-ص.ټګی،درغلنه.
غیچک(ǧíčak)-ا.غچکه،
د موسیقی آله ده.
غدار(ǧadár)-ص.درغلی،
دروهلی،درغلنی.
غدود(ǧudúd)-ا.مرغړی،
مرغیړه.
غدیر(ǧadír)-ا.تریلی،ډنډ.
غذا(ǧizā)-ا.خواړه،خرومه.
غراب آهنی(ǧurábiáhaní)-
ا.مر.اړه،لړه
غربال(ǧirbál)-ا.غلبل،پیروخی،
بروز،غلبیل.
غربت(ǧurbat)-ا.ف.
پردیتوب،پردیوالی.

غرس(ǧārs)-ا.ف.
نیالګی کښینول.
غرش(ǧurīš)-ا.ف.غرهاری،
غړمبی.
غرض(ǧaraz)-ا.ف.اړه،غرض.
غرغر(ǧurǧur)-ا.مر.
ګړبیدل.غوریدل.
غرغره(ǧarǧara)-ا.دار،
سلی،سولی.
غرفه(ǧurfa)-ا.کړکۍ،غرفه.
غرق(ǧarq)-ا.ف.ډوبه،غوپ.
غرقاب(ǧarqāb)-ا.مر.ډنډ.
غرق شدن(ǧarqšudan)-
ا.ف.ډوبیدل.
غرق کردن(ǧarqkardan)-
ا.مر.ډوبول.
غروب(ǧurūb)-ا.مر.
لمر لویده،مازیګر.
غرور(ǧurūr)-ص.تیرویستنه،
تیرویستل.
غره(ǧura)-ص.مرغوړی.
غریب(ǧarīb)-ص.پردیس،
پردی،خوار.
غریدن(ǧurīdan)-ا.ف.
ښنیدل،غړمبیدل.

غریزه(ǧarīza)-ا.پنځه،
خورزون،په ختیه کی.
غریو(ǧirew)-ا.بغاری،شور،
چیغی.
غزا(ǧazā)-ا.غزا
غزال(ǧazāl)-ا.کبلی.
غزاله(ǧazāla)-ا.کبلی.
غزوات(ǧazawāt)-ا.جم.
غزاکول.
غزل(ǧazal)-ا.ف.سندره،بدله.
غزلخوان(ǧazalxān)-ص.
فا. بدلی،
څوک چی بدلی وائی.
غژدی(ǧiždī)-ا.کیږای،کیږدی.
غژگاو(ǧažgāw)-ا.مر.
غوږ غویی،غژګاو.
غسال(ǧusāl)-ص.لمبونی،
مړولونی.
غسل خانه(ǧusulxāna)-
ا.ص.لمبا.
غسل(ǧusul)-ا.ص. لمبا.
غسل کردن
-(ǧusulkardan)
ا.ف.لمبل.
غصب(ǧasb)-ا.ف.
په زور نیول،بیورمه.

غصه(ǧusa)-ا.خپګان،نول.
غضب(ǧazab)-ص.کاوړه،
غوسه،ټوغمه.
غضب شدن
-(ǧazabšudan)
ا.ص.غوسه ناک،
ټوغمه ناک.
غضروف(ǧazrūf)-ا
کړیندوکی،کرپندی.
غضنفر(ǧazanfar)-ا.
مرزی،زمری.
غفار(ǧafār)-ص.ق.بخشاوو،
بخښونکی.
غفران(ǧufrān)-ا.ف.
بخښنه،ښښنه.
غفلت(ǧuflat)-ا.ف.لتی،
ناخبری.
غفور(ǧafūr)-ص.فا.
بخښونکی،بخښونی.
غلاف(ǧilāf)-ا.پوښ.
غلام(ǧulām)-ا.مریی،مریه.
غلامی(ǧulāmī)-ا.ص.
مریی،توب.
غلبه(ǧalaba)-ا.بری.
غلتاندن(ǧaltāndan)-ا.
ف.رغړول،کولول.

غلتیدن(ǧaltīdan)-ا.ف.
نړیدل،ړنګیدل.
غلط(ǧalat)-ا.ف.خطا،ختا،
تیروتنه.
غلطی(ǧalatī)-ص.ن.خطایی.
غلطیدن(ǧaltīdan)-ا.ف.
نړیدل،ړنګیدل.
غلمان(ǧilmān)-ا.جم.
نرحور،غلمان.
غلو(ǧulū)-ا.ف.ګن،غړسکه.
غله(ǧala)-ا.غله.
غلیان(ǧilyān)-ا.خوشیدل،
خوټیدل.
غلیظ(ǧalīz)-ص.خټه،ګاټه.
غم(ǧam)-ا.ف.غم،نول.
غم باده(ǧambāda)-ص.م.
غروړی،ګروم.
غمخوار(ǧamxār)-ص.فا.
خواخوږی.
غم گسار(ǧamǫusār)-
ص.فا.زړه خوږی.
غمگین(ǧamgīn)-ص.م.
خپه،غمجن.
غماز(ǧamāz)-ا.خبرغل،
مواس،چغل.
غمز(ǧamz)-ا.ف.سترګک.

غمزه(ǧamza)-ا.ملیندک.
غمزه(ǧamẑa)-غلشکه،کرشنه.
غمزه یی(ǧamzaī)-ص.فا.
نخره ګر،نخره ګره.
غناء(ǧinā)-ا.سازوسیل.
غناء(ǧanā)-ا.ف.برېایی،
شته منی.
غنایم(ǧanāyem)-ا.جم.وجی.
غنچه(ǧunča)-ا.غوټی،منجری.
غنچه شدن
-(ǧunčašudan)
ا.ف.غوټه کیدل.
غنده(ǧunda)-ص.ف.
پاغونده،کوړی
غنوده(ǧanūda)ص.مف.
ویده،بیده.
غنی(ǧanī)-ص. بډای موړ.
غنیمت(ǧanīmat)-ا.اوجه.
غواص(ǧawās)-ص.فا.
مرجونا،مرجوړا.
غوث(ǧaws)-ا.ف.غاورسی،
بازخواستګر.
غور(ǧawr)-ا.ف.ژوره تهنه،
څوره.
غور کردن(ǧawrkardan)-
ا.ف.ځیرکیدل.

غوره گل(ǧaragil)-ا.م.
ختپه،غوره ګل.
غوری(ǧorī)-ا.لنګری،توبنی.
غوری پوش(ǧorīpoš)-
ا.م.برغولی،سرپوښ.
غوزه(ǧoza)-ا.کالکه،تپوسی.
غوط(ǧota)-ا.غوټه.
غوغا(ǧawǧā)-ا.اشول،
چغړل،غالمغال.
غولک(ǧolak)-ا.غولک،
زمرکی،غزکمان.
غولنگ(ǧoling)-ا.تاپپی،
مامولی،کشته.
غیاث(ǧiyās)-ص.فا.غاورسی،
بازخواستګر.
غیب(ǧayb)-ا.ف.الونیا،الاستی.
غیبت(ǧībat)-ا.ف.پناکیدل،
الونیاکیدل.
غیر(ǧayr)-ا.پرته،پردی.
غیرت(ǧayrat)-ا.ف.ننګه،
میړانه.
غیور(ǧayūr)-ص.فا.ننګیالی،
میړنی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ف

فارغ(fáriǧ)-ا.فا.وزګار،
خلا ص،خوشی.
فاروق(fárúq)-ا.فا.ا.بیلونی،
،دوهم خلیفه(عمر فاروق) لقب.
فاسد(fásid)-ص.ګار،وران،
ویجاړ خراب.
فاسق(fásiq)-ا.فا.بدلامی.
فاصله(fásila)-ا.فا.واټن.
فاضل(fázil)-ا.فا.زیات.
فاعل(fá?il)-ا.فا.کړونی،
کوونکی،کړونکی.
فاکولته(fákolta)-ا.پوهنځی.
فال(fál)-ا.مرکی سپاره،پاله،تیش.
فالیج(fálej)-ا.ګزڼ.
فام(fám)-ا.پور،موس.
فانوس(fánús)-ا.پانوس،
لاردیوه.
فانه(fána)-ا.سپیته،پانه.

فایض(fáyez)-ا.فا.
کَټه رسونی،
غوړلاسی،فیض آدم.
فایق(fáyeq)-ا.فا.بوب،نوږ،
بریالی.
فتراک(fitrák)-ا.ف.پړوکی.
فتنه(fitna)-ا.ف.پتنه.
فتور(futúre)-ا.ف.مړاوی،
مړاوی کیدل.
فتیله(fatíla)-ا.ف.پلته،پاتی،
ځراغ مزی.
فحش(fahš)-ا.ف.کنځل،
کنځا کول.
فداء(fidá)-ا.ف.جار.
فر(far)-ا.شمشه،دبدبه.
فرا(fará)-پیشوند.لور،طرف.
فراتر(farátar)-ص.ډیر نږدی.
فراخ(farax)-ص.ارت،پراخ.
فراخور(faráxor)-ص.وړ

فراز(farāz)-ا.څک،پوړ،هسک.
فراست(farāsat)-ا.ف.
هوشیاری زیرکتوب.
فراش(farāš)-ا.غوړونی،
ویړونی.
فراغ(farāǧ)-ا.ف.وزګارتیا.
فراگرفتن(farāgriftan)-
ا.ف.چاپیرل.
فرآمدن(farāmdan)-
ا.ف.کته کیدل،
کوزبدل.
فراموش(farāmuš)-ا.ص.
هیر.
فراموش کردن
(farāmuškardan)-
ا.ف.هیرول.
فراموشی(faramušī)-ا.ص.
هیره.
فراوان(ferāwān)-ص.ډیر.
فراهم(farāham)-ص.
راټولول،پنډ،راغونډ.
فربه(farbih)-ص.څواب،
سلنډ،تیار،پنډ.
فرتوت(fartūt)-ص. بوډا،
بوډی.

فرجام(farjām)-ا.پای،
ګانده وروسته،کړه.
فرخاش(farxāš)-ا.جګړه،
شخړه.
فرخنده (farxunda)-
ص.کجیر،
بختور،نیک مرغ.
فرد(fard)-ص.یوازی،یکړ.
فردا(farad)-ا.ګهیځ،سبا.
فردوس(firdaws)-ا.جنت.
فرزانه(farzāna)-ص.وړ.
فرزان(farzān)-ص.حکیم،
پوهه،پویه.
فرزند(farzand)-ا.زوی.
فرس(fars)- ا.آس،اس.
فرستادن(firistādan)-
ا.ف.استول،لیږل،
رهی کول.
فرسوده(farsūda)-ص.
وروست،زوړ،شړیدلی.
فرشته(firišta)-ا.پرینته،ملکه.
فرصت(fursat)-ا.نوبت وار.
فرط(fart)-ا.ف.ډیروالہ،
زیاتوالی.
فرمودن(farmūdan)-
ا.ف.ویل یړمایل.

فرو(firo)-ص.ښکته، کښته،تیر.
فروتن(firotan)-ص.کمینه، کمینه.
فروختن(furuoxtan)-
ا.ص.خرڅول،پلورل.
فرورفتن(firoraftan)-ا.ف.
ننوتل،ښخیدل،خښیدل.
فروزان(firozān)-ص.فا.
ځلا،ځلیدونکی.
فروشنده(firoshinda)-
ا.فا.پلورونکی،
پلورونی،خرڅوونکی.
فروغ(firog)-ص.ځلا،بریښ، رڼا،څرک.
فرومایه(firomāya)-ص.
ناګجات،پاسو،کچه.
فرهمند(farahmand)-ص.
نږدی.
فرهنگ(farhang)-ا.پوهه.
فریاد(faryād)-ا.سوری،
کوکاره،کوکه.
فریب(fireb)-ا.دوکه،چم،چل.
فریده(fareda)-ا.ص.خانتما، مرغول.
فریفتن(firieftan)-ا.ف.
غولول،تیریستل.

فزون(fizun)-ص.ډیر.
فساد(fasad)-ا.تباهی،فتنه.
فشردن(fišurdan)-ا.ف.
سړیدل.
فش کردن(fishkardan)-
ا.ف. پوزه سونول.
فشردن(fishurdan)-ا.ف.
نښتځل،پنډی کول.
فشنگ-
(feshing)ا.کارتوس.
فصاحت(fasahat)-ا.ف.
ژبه ورتیا،خبر لوڅتیا.
فصیح(fasīh)-ص.ژبه ور، خبر لوڅی.
فضا(faza)-ا.تشه،دند.
فضاحت(fazahat)ا.ف.
بدرنګی.
فضل(fazl)-ا.ف.ښښنه.
فضایل(fazāyel)-ص.پوهنه.
فعالیت(faāaliyat)-ا.ف.
پیاوړتوب،تکړه توب.
فعل(fi?l)-ا.کړه.
فغان(figān)-ا.کرکار،غریږ، چیغه،سری.
فقید(faqīd)-ص.ورک، خدای ښښنی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فقر(faqir)-ص.نیستی،نیستمنی.
فکر(fikr)-ا.چرت،اندیښه.
فگار(figár)-ص خوږ ژوبل.
فگنده(figanda)-ا.سرکوزی،
سرتیتی.
فلاخن(faláxun)-ا.
مچنو غزه،ترنگوځه.
فلان(fulán)-ا.فلانی،فلانکی.
فلیته(falÍta)-ا.بوړی.
فلفل(filfil)-ا.تورمرج.
فلق(falaq)-ا.سپیده چاود،
سپیدی.
فلک(falak)-ا.آسمان.
فلالین(falalin)-ا.پللین.
فن(fan)-ا.راز،چمه،ډول.
فنا(fanÁ)-ا.ف.ورک،ورکیدل.
فنجان(finján)-ا.توتیالی.
فواد(fawád)-ا.زړه.
فواره(fawára)-ص.ځگ.
فوت(fawt)-ا.ف.مړینه،مړ،
تیریدنه.
فوج(fawj)-ا.ډله،لشکر،رمه.
فورا(fawran)-ق.دستی، زر.
فوران(fawrán)-ا.ف.
ایشیدل،ختیدل.
فوری(fawrÍ)-ق.زر.زرترزره.

فوق(fawq)-ا.بر.پاس،لوړ،
پورته.
فوقانی(fawqánÍ)-ص.ل
پاسنی،برنی.
فوق العاده(fuqul?áda)-
ص.ډیرښه.
فوقیت(fawqeyat)-ص.
زیاتوالی،بنه وال،
لوړوال.
فول(fawl)-ا.خطا کول.
فهارس(fahÁris)-ا.جم.
پیوستونه،نوم لیکی.
فهام(fahÁm)-ص.ډیرپوه،
ډیرهوښیار.
فهرست(fihrist)-ا.
نوم لیکی،لړلیک.
فهم(fahm)-ا.ف.پوهه.
فهیم(fahÍm)-ص.پوه.
فهمیدن(fahmÍdan)-
ا.ف.پوهیدل.
فیاض(fayáz)-ص.ښه ځوان،
ښښندوی،میړنی.
فیروز(feroz)-ص.بر.
فیروزه(feroza)-ا.پیروزه،
پیروژه.

فیشن(fiś an)-ص.ډول، سینګار.

فیشنی(feś anī)-ص.ډولی.

فیصله(faysala)-ا.ف. پریکړه،پریکړول، غوڅه.

فیصل(faysal)-ا.ص.حاکم.

فیض(fayz)-ا.ف.پیض، برکت،خیر.

فیضان(fayzān)-ا.ف. ترئیدل،توئیدنه،ژیتوبه.

فیل(fīl)-ا.پیل،آتی.

فیل پایه(fīlpāya)-ا.م. پیل پنډی.

فیل مرغ(fīlmurǧ)ا.م. پیل مرغ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق

قاب(qáb)-ا.تینکړی،غاب،
پوښ،چوکات.
قابچی(qábčí)-ا.فا.وربه،
ورساتی،قابوچی.
قابض(qábiz)-ا.فا.نیوونکی.
قابل(qábil)-ا.فا.منونی،
منوونکی.
قابله(qábila)-ا.فا.دایی.
قابلیت(qábilcyat)-ا.ف.
پوهه،هوښیاری.
قابو(qábú)- ص.غلی،ځارو،
قابو.
قاپ(qáp)-ا.ف.الوزول.
قات(qát)-ا.ف.کړت،
کوښت،کټ کټ.
قات کردن(qatkardan)-
ا.ف.کتول،عبر کول.
قاتر(qártir)-ا.کچر.
قاتل(qátil)-ا.فا.وژونکی.

قاچاق(qáčháq)-ا.ګریزی.
قادر(qádir)-ص.فا.وسمن،
برلاسی،باور،زورور.
قار(qár)-ا.فا.تاغ.
قاره(qára)-ا.وچه.
قاری(qárí)-ا.فا.لوستونکی.
قاز(qáz)-ا.بته.
قاسر(qásir)-ا.فا.ګمارونکی.
قاسم(qásim)-ا.فا.ویشونی،
ویشوونکی،ویشګو.
قاش(qáš)-ا.ورځه.
قاش قاش(qášqáš)-ا.
درې،درې.
قاشق(qášuq)-ا.کاچوغه،
چمچی.
قاصد(qásid)-ا.فا.سکاری،
ځری.
قاضی(qází)-ا.فا.کاضی،
قاضی.

قاطر(qátir)-ا.کچر.
قاطع(qáti?)-ا.فا.غوځونی،
پریکوونکی،
خوځوونکی.
قاعد(qá?id)-ا.فا.ناست.
قاعده(q?ida)-ا.فا.دود.
قاغمه (qáǧma)-ا.کاغمه.
قاف(qáf)-ا.دقاف غر.
قاف(qáf)-ا.شلخی.
قافله(qáfila)-ا.فا.کاروان،
ابیر،جوپه.
قافیه(qáfiya)-ا.قاپیه.
قاق(qáq)-ا.ص.وچ.
قاقم(qáqum)-ا.سپین لمی.
قال(qál)-ا.ف.برېرغږیدل.
قالین(qálīn)-ا.غالی.قالینه،
زلین.
قامت(qāmat)-ا.بر.ډړ،ونه.
قاموس(qāmús)-ا.سیند.
قان(qān)-ا.کغ،کغ.
قانگر(qāngar)-ص.فا.
ګوری جن،ګوریمار،
درغل غالیجن.
قانع(qāni?)-ا.فا.بتندی،
سکته ګوونکی.

قانغوزک(qāǧuzak)-
ا.ګونګټ.
قانون(qāṇún)-ا.لیاره ،
دود،نرخ.
قاهر(qáhir)-ص.فا.کبرجن،
غصه ناک.
قایق(qáeyq)-ا.ما کو،
کوچنی بیړۍ.
قایل(qáeyl)-ا.فا.ویوونکی.
قایم(qaeym)-ص.تینګ،،کلک.
قباء(qabá)-ا.غدکه.
قباحت(qabáhat)-ا.ف.
ناکارتیا،بسره ،نابودتیا.
قبال(qibál)-ا.کبله.
قباله(qabála)-ا.کواله،کباله.
قبایح(qabāeyh)-ص.ناکاری
نابودی.
قبایل(qabāeyl)-ا.جم.کامونه
تیرونه،ولوسونه.
قبر(qabir)-ا.ډوری،کیخ،کبر.
قبرستان(qabristán)-ا.م.
هډیره،مړستون.
قبرکن(qabirkan)-ص.
فا.قبرکیدونکی.
قبرغه(qaburǧa)-ا.پښتی.
قبض(qabz)-ا.ف.نیول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قبضه(qabza)-ا.موټی.
قبل(qabil)-ا.پخوا،دمخه،
وړاندی،لرغون،ړومبی.
قبله(qibla)-ا قبله،کعبه.
قبله گاه(qiblagá)-ا.م.
پلار.
قبول(qabúl)-ا.ف.مننه،
کبلونه،هرکړه.
قبولی(qabúlÍ)-ص.منښت.
قبیل(qabÍl)-ا.قام،اولس،زی.
قبیله(qabÍla)-ا. کوړ،ټبر،زیی.
قتال(qitál)-ص.جګړه،وژلون.
قتل(qatil)-ا.ف.وژل،وژله.
قتی(qutÍ)-ا.ډبلی،کتۍ.
قتیل(qatÍl)-ا.مف.وژلی.
قحط(qaht)-ا.ف.کاخت،
کات،اړایی.
قد(qad)-ا.ونه،بر.دړه.
قدوقامت(qaduqámat)-
ا.جوړاب،دړووړ.
قدکشک(qadkašak)-
اغباندی،غلنګ،
مرغړی.
قدح(qadah)-ا.کټوری.
قدر(qadir)-ا.قدر،پت.

قدرت(qudrat)-ا.ف.وس،
واک.
قدس(qudus)-ا.ف.سپیځلتیا،
پاکوالی.
قدسیان(qadseyán)-ص.
ملکی.
قدغن(qadǧan)-ا.ف.پل.
قدم دار(qadamdár)-ص.
نیک مرغ.
قدما(qudamá)-ا.جم.اولنی،
لرغونی،پخوانی،
ړومبنی.
قدوس(qudús)-ص.ع.
ډیرسپیځلی،ډیرپاک.
قدوم(qudúm)-ا.جم.راتله،
راتلل.
قدید(qadÍd)-ص.لاندی،
پرسنده.
قدیر(qadÍr)-ص.وسمن،
واکمن.
قدیفه(qadÍfa)-ا.دوپټه،څادر.
قرا(qurrá)-ص.قاریان،
لوستوونکی.
قرابت(qurábat)-ا.ف.
چنلوی،نژدی والی.
قرار(qarár)-ا.ف.هوسا،کرار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرارداد(qarárdād)-ا.م، تړون.

قراری(qarārī)-ا.ف.کراری، هوساینه.

قراقوش(qarāqūš)-ا. ګربته،سیهنوس.

قرانطین(qarantīn)-ا. ګوره،بډن،شول.

قراول(qarāwul)-ا.زخه، نونی،ځری،مکور په نښه کول،سرودن.

قرائت(qerā?t)-ا.ف. لوست،لوستل.

قرائن(qarayin)-ا.جم.نښی، نښانی.

قرب(qurb)-ا.ف.نږدیوالی.

قربان(qurbān)-ا.ف.جاری، دروږی.

قربانی(qurbānī)-ص.هلاله، حاری،اختری.

قرت کردن(qurtkardan)- ا.ف.غړپول،تیرول.

قرچه(qarča)-ا.چتی،چتکی، تروړی،چقر، بچی توره تروړی.

قرح(qarh)-ا.پرهار،زخم.

قرص(qurs)-ا.تیکلی، ځکی،تکی.

قطرات(qatarāt)-اَ.جم. څاڅکی.

قطره(qatra)-ا.څاڅکی، څاڅی،تراوی.

قطع(qat?)-ا.ف.غوڅ،پری.

قطعا(qata?n)-ق.کړت، هډو،هینکه،حواله.

قطعه(qit?a)-ا.تکړ،ډګر،مرک.

قطور(qutūr)-ص.پریږ.

قطی(qutī)-ا.ډبلی.

قعده(qa?da)-ا.ف.ناسته.

قمر(qamar)-ا.سپوږمۍ.

قفا(qafā)-ا.ورمیږ،څټ.

قفاق(qafāq)-ا.ف.څپړاخه، څاپیړه،چپلاقه.

قفس(qafas)-ا.پنجری،کپس.

قفل(quful)-ا.چړک،کلپ.

قلاب(qullāb)-ا.نرګوبنه، نګوش،چنګ.

قلاده(qalāda)-ا.غړوندی.

قلاع(? qalā)-ا.ج.کلاوی، قلاوی، قلاګانی.

قلاغ(qalāğ)-ص. پیښی.

قلب(qalb)-ا.زړه،نشور،کوټه.

قلبی(qalbī)-ص.غلتی،ټکی، درغلتوب.

قلبه(qulba)-ا.یوی،رخت، کلبه.
قلت(qillat)-ا.ف.لږواله.
قلزم(qulzum)-ا.سورسیند، سیندکی،سره بحیره.
قلع(qal?)-ا.ف.شکول،پریکول.
قلعه(qal?a)-ا.کوټ،کلا.
قلنج(qulinj)-ا. پینغ،کلنج.
قلندر(qalandar)-ا.ص.ملنګ.
قلوب(qulúb)-ا.جم.زړونه.
قلیل(qalÍl)-ص.لږ.
قمار(qimár)-ا.جواری.
قماش(qumáš)-ا.ټوکی،ټوته، ټوکر.
قمچین(qamčÍn)-ا.متروکه، قمچینه.
قمری(qumrÍ)-ا.سپلمه، غمبری،کوکو،کوتره.
قمر(qamar)-ا.سپوږمی.
قمع(qama?)-ا.ف.پریکول، پریکړه.
قناد(qanád)-ا.ص.کنات، ګوړه ساز.
قناری(qanárÍ)-ا.زیړسوبی.
قناعت(qiná?at)-ا.ف. سکته،سبنه.

قناویز(qanáwez)-ا.رخت، کناویز.
قنداق(qondáq)-ا.کنداغ، لیچ،ورنی،ارنی، غونډک.
قندیل(qandÍl)-ا.چټ ډیوه ډیوت.
قنغال(qenǧál)ا.چنغول، چنغله.
قو(qú)-ا.بته.
قواره(qawára)-ا.جوله، کړه وړه.
قوال(qawál)-ص.خبرلوڅی، ژبور.
قوال(qawál)-ا.کوال.
قوتان(qotán)-ا.کوتنه.
قوچ(qoč)-ا.هنده،مینده.
قوده(qawda)-ا.غمچه، مرونی،کیړی.
قوس(qaws)-ا.لینده،لنده.
قوغ(qoǧ)-ا.سکروټه.
قوقله(qoqla)-ص.جلبل، لولپه،جوغدی.
قول(qawl)-ا.ف.ویل،وینا، ژبنه،لوز،لاس ورکول.
قولینج (qolenj)-ا.پینیغ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوم(qawm)-ا.جم.کام،زی،تیر.
قوماندان(qomandán)-
ا.ف.بولد،ورک.
قوی(qawí)-ص.زورور،
مړوچ،ځانباندی.
قهر(qahr)-ص.غاوری،بره،
غوسه،درد،توغمه.
قهار(qahár)-ص.غاور.
قهرمان(qahramán)-ا.
ص.اتل.
قهقه(qahqah)-ا.ف.کټکی،
کټ کټ،کټهار.
قهوه(qahwa)-ا.یوزه،کاوه.
قی(qay)-ا.ف.کانګه،خوړ.
قیادت(qiyádat)-ا.ف.
بومیا ګلوی.
قیاس(qiyás)-ا.ف.اټکل.
قیافه(qiyáfa)-ا.ف.کړه وړه،
سنټه،جوله.
قیام(qiyám)-ا.ف.دریدل،
ولاړه.
قیامت(qeyámat)-ا.قیامت،
پاڅون،کیامت.
قیچی(qayčí)-ا.بیتی.
قید(qayd)-ا.اړتون،بند.
قیر(qír)-ا.زرنه،رانځوه،ننزړه.

قیراط(qírát)-ا.چټه.
قیزه(qayza)-ا.ملونه.کیزه.
قیسی(qaysí)-ا.کیسی.
قیصر(qaysar)-ا.قیصر،کیسر.
قیف(qíf)-ا.غیپ،کیپ.
قیل وقال(qíluqál)-
ص.اشول،چغړبه،
هشتومئت،غربیړ.
قیماق(qaymáq)-ا.پیروی،
رش.
قیمت(qímat)-ا.بیه.
قین وفانه(qínofána)-ا.م.
پانه کونده.
قیود(quyúd)-ا.م.بندونه.
قیوم(qayúm)-ص.فا..
ساتونکی،
ژغورونی،ساتندوی.
قیوم(qayúm)-ا.پاڅونی،
د خدای تعالی نوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ک

کابل(kābul)-ا. کابل.

کابوس(kābūs)-خپکی.

کابیدن(kābīdan)-ا.ف.

کیندل.

کابین(kābīn)-ا.ولور،

د ښځی مهر.

کابینه(kābīna)-ا.کابینه،

د وزیرانو شورا.

کاتب(kātib)- ص.فا.

لیکونکی.

کاخ(kāx)-ا.مانی:

کاذب(kāzib)- ا.فا.

دروغژن،دروغجن.

کار(kār)-ا.چار،کار.

کارآگاه(kārāgāh)- ص.

هوښیار.

کاربند(kārband)ص.اړ.

محتاج.

کانون(kānūn)-ا.اورغالی،

ټولنه.

کارتمام(kārtamām)-

ص.بشپړ.

کار خانه(kārxāna)-ا.

د کار ځای،پخلنځی.

کار خیر(kārixayr)ص.

واده،د خیر خبره،

د واده کنایه.

کار دار(kārdār)-ا.

کار وال،مامور،

د دولت کارمند.

کار ساز(kārsāz)-ا.فا.

کار سمونی،

کار سموونکی.

کار شناس(kāršinās)-

ا.فا.هوشیار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار فرما(kārfarmā)-ا.فا.
ګمارونکی،ګمارونی.
کارگاه(kārgāh)-ا.م.
کمپنی، کډی،
او بدلو کار ځای.
کاری(kārī)-ص.م.تکړه،
چاري چاروکی.
کارتوس(kārtūs)-ا.آ.
کالتوس،مرمی،
کارد(kārd)-ا.آ.چوړکی،
چاکو.
کاریز(kārez)-ا.سپرغه.
کاریز کن(kārezkan)-ا.
ف.سپرغه ایستونکی.
کاسب(kāsib)-ا.چاری
چاروکی،چاره کوونکی.
کاست(kāst)-ص.دروغ
درواغ ،درو.
کاستن(kāstan)-ا.ف.
لږول،کمول.
کاسته(kāsta)-ا.لږ شوی.

کاسنی(kāsnī)-ا.سمکی،
یو قسم شین بوټی دی.
کاسه(kāsa)-ا.کونډی،
یوقسم لوښی چی
ډوډی په کی خوړل
کیږی.
کاسه سر(kāsayesar)-
ا.مر.کوپړی، کوپی،
د سرکوپړی،
کاسه لیس(kāsales)-
ص.کاسه څټی.
کاشانه(kāšāna)-ا.کوډله،
کوډل.
کاستن(kāstan)-ا.ف.
مت، کدی.
کاشف(kāšif)-ا.فا.
لوڅوونکی کشفوونکی.
کاظم(kāzim)-ا.زغمونی،
زغمونکی.
کافر(kāfir)-ا.کاپر،بی ایمان،
هغه څوک چی
ایمان نه لری.
کافه(kāfa)-ق.ټول،ګرد،
درست.
کاکا(kākā)-ا.تره.د پلار
ورور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکل(kākul)-ا.څنې.

کاکلی(kākulī)-ص.څنور.

کالا(kālā)-ا.ج.کالی،ختی.

کالج(kālij)-لوستځی،ښوونځی.

کالر(kālar)-ا.غاړکی.

کام(kām)-ا.ښالو،مرۍ

کامیاب(kāmyāb)-ص.بریالی.

کامل(kāmil)-ص.بشپړ،

پوره.

کان(kān)-ا.معدن،درنګ،

(درنګ له ما لګی وړی).

کاواک(kāwāk)-ص.ډډ،

ګوګ،پوڼ،بوسن.

کاویدن(kāwīdan)-

ا.ف.کیندل،کینل.

کاوش(kāwiš)-ا.منداڼو.

کاه(kā)-ص.وچ وابښه.

کاهش(kāhiš)-ا.ف.

لیږیدل،کمیدل.

کهکشان(kahkašān)-

ا.آسمان لاره،

کبل(kabal)-ا.کبله،مرغه.

کاهل(kāhil)-ص.کهال،

تمبوس،شاړ،جونکړ.

کاهن(kāhin)-ص.توریتی.

کاهیدن(kāhīdan)-ا.ف.

لږیدل،لږوالی،کمیدل.

کاید(kāyed)-ا.ټګ.

کباب(kabāb)-ا.وریت،

کباب.

کبر(kibr)-ص.لویی،کبر.

کبک(kabk)-ا.زرکه.

کبک زری(kabkizarī)-

ص.تنځری،

یو قسم ځنګلی مرغه دی.

کبوتر(kabūtar)-ا.

کوتره،کونتره.

کبود(kabūd)-ص.نیلی،

شین.

کبیر(kabīr)-ص.لوی،غټ.

کُپ(kup)-ص.کړوپ.

کپتان(kiptān)-ا.ټولی مشر.

کت بانو(katbānū)-ا.
میر من.
کتاب(kitāb)-ا.لیکی کتاب.
کتابت(kitābat)-ص.لیک.
کتاره(katāra)-ا.کټاره
میرګنه،کټاری.
کتان(katān)-ا.سونډ،سوڼ،
یو قسم ګیاه ده
چی له پوټکی څخه،
ټوټه جوړوی.
کتانه(katāna)-ا.کوټنی
کوډله.
کتب(katab)-ا.ف.لیکل،
نکل کښل.
کتخ(katīx)-ا.ننګولی کتغ.
کتکار(katkār)-ا.ترکاڼ،
دروزګر.
کتگار(katgār)-ا.ترکاڼ
دروزګر.
کجاوه(kajāwa)-ا.
انډولی،امبا لی.

کتل(kutal)-ا.غاښی،پیچومی.
کتله ءسنګ(kutlayesang)-
کرکنډه،د تیږی یوه ټوټه.
کتیب(katīb)-ا.مف.لیک،
لیکلی،کښلی.
کتیبه(katība)-ا.لیک.
کتیران(katīrān)-ا.زرنه نانه.
کثرت(kasrat)-ا.ف.
ډیریدل.
کثیر(kasīr)-ص.زښت ډیر.
کج(kaj)-ص.کوږ.
کج بیل(kajbel)- ا. آ.
کوډر،
پاړه،چاری،کره.
کج چشم(kajčašm)-
ص،کړینګ،
کوږ سترګی.
کجا(kujā)-ق.چیری.
کجل(kajal)-ا.غوړرانجه،
رانجه،کجل.
کچالو(kačālū)-ا.پټاټی،
آلوګان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کچکول(kačkol)-ا.
ګنج، کشکول.
کچل(kačal)-ص.هغه
څوک چی پښی یی
کړی وړی وی.
کحل(kaḫal)-ا.فا.رانجه.
کحال(kaḫāl)-ا.فا.
رانجه پوری کوونکی
کدبانو(kadbānū)-ا.
میرمن،ښځه.
کدخدا(kadxudā)-ا.م.
څښتن، کوربه،
د کلی مشر.
کد(kad)-ص.ربړ،زیار.
کدو(kadū)-ا.یو ډول
ځیلی بوټی دی،
غټی پاڼی لری او
حاصل یی د هندوانی
کدیور(kadewar)-ا.بزګر،
دیکان،
کړیځ، کرونکی.
کذب(kizb)-ص.دروغ،
درواغ.
کرب(karb)-ا.غم.خپګان.
کرباس(karbās)-ا.یو
ډول ټوټه ده. ښامتا

کرباسه(karbāsa)-ا.
چرمښکی، څرمښکی.
کرت(karat)-ا.ځل.وار.
کرجفو(karjafū)-ا.مړز،
بودنه.
کر(kar)-ص.کوڼ،هغه څوک
چی په غوږو نه اوری.
کران(karān)-ا.ژی،غاړه،
د دریاب غاړه.
کراهت(karāhat)-ا.ف.
کرکه.
کرچ(kirč)-ا.سمه توره،
کریچ.
کرخ(karax)-ص.سوړ،
سوړ شوی ننګولی.
کردگار(kirdagār)-ا.
ډیرونکی.
کردن(kardan)-ا.ف.
کول، کړل.
کردوس(kardūs)-ا.
شمزی،د ملا تیر.
کرگس(kargas)-ا.
کجیر،
یو ډول مرغه ده.
کرم(karam)-ا.ف.ورکړه،
بخښنه.
کرم(kirm)-ا.چنجی.

کرم پیله(kirmipĪla)-ا.

وریښم چنجی.

کرم شب تاب

(kirmišabtáb)-ا.

اورکی، اوربلکی،اور

اورکی.

کروفر(karofar)-ګډوبډ.

کره خر(kura xar)- ا.

کوتی.

کری(kurĪ)-ا.پونده.

کریم(karĪm)-ص.

ښه ځوان،میړنی.

کسوف(kusūf)-ا.ف.

لمر تندره،تندره.

کشاکش(kašākaš)-ص.

ځکول لګول.

کشاد(kušād)-ص.ارت.

کشادن چشم

(kušādaničašm)-

ا.م.سترګی خلاسول.

کشال(kašāl)-ا.ځوړند،

ځړیدلی.

کشاورز(kišāwarz)-

ا.کښی،بزګر.

کشت زار(kištzār)-

ا.کرونده.

کشتن(kuštan)-ا.ف.وژل،

مړ کول.

کشتی گرفتن

(kuštĪgiriftan)-

ا.ف.غیږ نیول،

غیږ ایستل.

کشتی(kištĪ)-ا.بیړی.

کشش(kašiš)-ا.ص.

ځکونه.

کف مال(kafmāl)-ا.م.

سرویلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشف(kašf)-ا.لوڅونه.

کشف(kašaf)-ا.کشپ، کاسه ګړپ.

کشمش(kišmiš)-ا.مویز، ممیز.

کشور(kišwar)-ا.سیمه.

کف زدن(kafzadan)-ا.ف.تاکی،چاکی.

کف(kaf)-څک،جخ.

کف گیر(kafgīr)-ا.کوګیر.

کفاره (kafāra)-ا.توغ.

کفاف(kafāf)-ا.بسنه،بسیا.

کفالت(kafālat)-ص. ضمانه،ضمانت.

کفاندن(kafāndan)-ا.ف. چول.

کفایت(kifāyat)-ا.ف. بسیا،بسنه.

کفیدن(kafīdan)-ا.ف. چودل.

کفت(kift)-ا.اوږه.

کفش(kafš)-ا.پنه،ګاولی.

کفش دوز(kafašdūz)- ا.م.کوښار.

کفش کن(kafškan)- ا.م.پلوړه.

کفن(kafan)-ا.کفن.

کل(kal)-ص.پک،لینډا.

کل و کور(kalokor)- ص. پکی پمنی.

کلاغ(kalāg)-ا.کارګه، کاغه.

کلام(kalām)-ا.خبره.

کلاه(kulāh)-ا.خولی،تولی.

کلوخ(kulox)-ا.لوټه.

کم بغل(kambaġal)- ا.م.خوار،لغړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلاه پوستی(kulohipostī)-

ا. پیخه.

کلبه(kulba)-ا.کډله،کرېله.

کلچه(kulča)-ا.ف.

څوکیف ټیکلی.

کلک(kilk)-ا.ګوته.

کلکین(kilkīn)-ا.کړکۍ.

کلمه(kalima)-ا.کړ،کړت.

کلوخ کوب (kulaxkub)-

ا.م.لوتمال.

کلوله(kulola)-ص.ګرد،

ګردی.

کله(kalla)-ا.ککره کوټی.

کله پاچه(kalapača)- ا.

کله چرک(kalačarak)-

ا.م.بفوټی.

کله شخ (kalaçx)-ا.م.

سرزوری.

کم بخت(kambaxt)-

ص. بد مرغه.

کم بر(kambar)-ص.

لنډ سوری.

کم پیر(kampīr)-ص.

کمتر(kamtar)-ص.لږ څه.

کم جان(kamjān)-ا.م.

بوز غنجر.

کلید(kilīd)-ا.کونجی،نوسه.

کلیز(kilīz)-ا.غومبسه.

کم اصل(kamasil)-

ص.ناکجات،پاسو.

ا.م.سروپښی.

کم جرأت(kamjur?t)-

ا.م.بی زړه.

کم خرد(kamxirad)-

ص.نا پوه. بوډی.

کم خور(kamxor)-ص.

لږخوری..

کم زدن(kamzadan)-

ا.ف.سپکول.

کم طالع(kamtáli?)-

ص.بد مرغه.

کم ظرف(kamzarf)-

ص.پاسو.ناګجات.

کم عقل(kam?ql)-ص.

ناپوه.

کمک(kamak)-قید.لږخه.

کم کاسه(kamkása)-

ا.م.بینغری.

کم کردن(kamkardan)-

ا.ف.لږول.

کم کم(kamkam)-ق.

ورو ورو.

کم مهر(kammihr)-

ص.کټه میر.

کم نور(kamnūr)-ص.تت.

کم و زیاد(kamoziyād)-

ق.لږ و ډیر.

کم یافت(kamyāft)-

ص.ناویات.

کم حرف(kamharf)-

ص.بی خولی،غلی.

کم حوصله(kamhawsila)-

ص. بی زغمه.

کم هوش(kamhoš)-

ص.نا پوه.

کمان(Kamān)-ا.لینده،

لیندی.

کمان رستم

(kamānirustam)-

ا.م.بلوی تال.

کمر(kamar)-ا.ملا.

کمر بستن(kamarbastan)-

ا.ف. ملا تړل.

کمر بند(kamarband)-

ا.برګ.

کمر چین(kamarčīn)-

ا.م.ګنډنی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمر شکسته

-(kamaršikasta)

ص.ملا ماتی.

کمر کوه(kamarkoh)-

ا.م.ګړنګ.

کمر گاه(kamargāh)- لنډه.

کمند(kamand)-ا.پړی،رسه.

کمین(kamīn)-ا.حو،پټونی.

کن(kun)-ا.ف.شه،وشه.

کنار(kinār)-ا.ژی،څنډه،غاړه.

کناراب(kinārāb)-ا.مکان

کنایه(kināya)-ا.ف.

پیچمی،زونګه.

کنج(kunj)-ا.ګوټ،ګټه.

کنجد(kujid)-ا.کنځله.

کنجدک(kunjidak)-

ا.مچپیزه،چوری.

کنجل(kunjul)-صوغونج.

کند شدن(kundšudan)-

ا.ف.پخیدل.

کندن(kandan)-ا.ف.شکول.

کنگره(kangara)-ا.کړه وړه.

کنون(kunūn)-ق.اوس.

کو(kū)-حرف.چیری.

کواسه(ka wāsa)-ا.

کړوسی.

کوبیدن(kubīdan)-

ا.ف.ټکول.

کوتاه(kotāh)-ص.لنډ.

کوچ(koč)-ا.یون،لیږد.

کوچ وبار(kočwabār)-

ا.کډه کوډه.

کوچی(kočī)-ا.پونده.

کوچک(kočak)-ص.

کوچنی.

کوچه(kočа)-ا.وتی،کوڅه.

کوچه‌گشت(kočagašt) -

ص.کوڅه ډ ب.

کورموش(kormūš)-ا.م.

ړنده مږه.

کوچه گی(očagī)-

ا.کوڅه وال.

کودک(Kodak)-ا.ماشوم.

کودکستان(kodakistān)-

ا.وړکتون.

کودن(kawdan)-ص.پخ.

کور(kor)-ص.ړوند.

کوزه(koza)-ا.منګی.

کوشش(košiš)-ا.ف.وسه،

،زیار.

کوشیدن(košīdan)-

ا.ف.وسه کول.

کوفتن(koftan)-ا.ټکول.

کوه(koh)-ا.غر.

کوهسار(kohsār)-ا.غوربند.

کهن(kuhan)ص.لرغونی.

کهن سال(kuhansāl)-

ص.زوړ.

کهنه(kuhna)-ص.زوړ.

کی(kay)-ح.کله.څه وخت.

کیسه بر(kīsabur)-

ا.فا.ګنه کپ.

کیش(kiš)-ا.ګروه.

کیفر(kayfar)-ا.هدار.

کیک(kayk)ا.وررږه،

زعانځه.

کین(kīn)-ا.دښمنی.

کیهان(kayhān)-ا.نړی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

گ

گادی (gádÍ)-ا. بګۍ
گاراج (gáráj)-ا.ګاراج.
گاز (gáz)-ا. زانګو.
گام (gám)-ا.ګام.
گاو (gáw)-ا. غویی.
گهواره (gahwára)-ا.زانګو.
گپ (gap)-ا.خبره.
گچ (gač)-ا.ګچ.
گدی (gudÍ)-ا.ګرداګی.
گذشته (guzašta)-ا.ف.تیر.
گرامی (girámÍ)-ص.عزیز، دوست.
گربه (gurba)-ا.پیشو.
گرجی (gurjÍ)-ا.پاپی.
گرداب (girdáb)-ا.م.ګرداو.
گردباد (girdbád)-ا.م. برېبو کې

گردش (gardiš)-ا.ف.چکر.
گردن (gardan)-ا. ورمیږ.
گردن بند (gardanband)-ا.م.غاړه کې
گرده (gurda)-ا.پښتورګی، بلوډی.
گرسنه (gurisna)-ص.وږی.
گرگ (gurg)-ا.لیوه.
گرمابه (garmába)-ا.حمام.
گروپ «دسته» (gurúp)-ا.ډله.
گروی (girawÍ)-ا.ګروی.
گریان (giryán)-ص.ف.ژړا.
گریبان (giraybán)-ا.غاړه.
گریز (gurez)-ا.ف.تښتیدل.
گریس (girÍs)-ا.ګریس.
گریه (girya)-ا.ف.ژړا.
گزند (gazand)-ا.ضرر.
گژدم (gaždum)-ا. لړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

گستاخ (gostáx)-ص.
سپین سترګی.
گفتگو (guftugo)-ا.ف.
خبری اتری.
گل (gul)-ا. ګل.
گلدوزی (guldozī)-
ګل ګنډنه.
گلستان (gulestán)-ا.م.
د ګلوونو بڼ.
گلوبند (guloband)-ا.م.
غاړه کی.
گلیم (gilīm)-ا.تغر.
گنبد (gunbad)-ا.ګنبزه.
گنجشك (gunjišk)-
چوغکه چرچنه.
گندم (gandum)-ا.غنم.

گندنه (gandana)-ا.ګندنه.
گنگ (gung)-ا.ګنګ.
گور (gor)-ا.مړستون قبر.
گودال (godál)-ا.کنده.
گورستان (gorestán)- مقبره
ا.م.جککه حظیره.
گوسفند (gosfand)-ا.پسه.
گوش (goš)-ا. غوږ.
گوشت (gošt)-غوښه.
گوشواره (gošwára)-لښتی.
گوهر (gawhar)-ا.مرغلره.
گهواره (gahwára)-ا.زانګو.
گیس (gays)-ا.ګیس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل

لابد(Lábud)-ق.نا چاره.
لاجرم(lájaram)-ق.
ناچاره،هرو مرو.
لاچار(lačár)-ق.ناچاره.
لازم(lázim)-ا.فا.لازمه.
لاش(lás)-ا.مړځلی.
لاغر(lágar)-ص.ډنګر.
لاف(láf)-ا.برآوده،باتی.
لافیدن(lafídan)-ا.ف.باتیدل.
لاک(lák)-ا.لاک.
لاکن(lákin)-ح.ر.منګر،خو.
لال(lál)-ا.ګنګ،تړ.
لالا(lálá)-ا.دوربه،ځلاند،
بیچاونه.
لالائی(lálái)-ص.تاتی،
دینګه نیکو.
لاله(lála)-ا.غاټول،غاټوی.
لاله کوهی(lála'ikohí)-ا.
ګیدی.

لالی(lálí)-ا.مرغلری.
لامپ(lámp)-لمپه،لمبه.
لامسه(lámisa)-ا.سله،لاسه.
لانه(lána)-ا.ځاله،ګنځالی.
لایحه(layeha)-ا.پاڼه،لیک پاڼه.
لایق(láyeq)-ص.وړ.
لتالی(laťálí)-ا.مرغلری.
لئیم(la?ym)-ص.ناکجات،پاسو.
لب(lab)-ا.شونډه،شونډی.
لبالب(labálab)-ص.جی په
جی،زیی په ژی.
لب دریا(labidarya)-ا.م.
سیند غاړه.
لباس(libás)-ا.کپړه،نمری.
لبلبو(lablabú)-ا.جغندر.
لبنیات(labaniyát)-ا.جم.
شودینځ.
لت(lat)-ا.وهنه،ټکونه.

لت کردن(latkardan)-
ا.ف.وهل،ټکول.
لته(lata)-ا.زړوکی،خوخوړی.
لج(laJ)-ا.ف.هوده،ځیل.
لجاجت(lajājat)-ا.ف.
هوده کول،
ځیل کول.
لجام(lajām)-ا.ملونه.
لچ(luč)-ص.لخ،برمند،لوخ.
لچر(lačar)-ص.شتا،لچر.
لچک(lučak)-ا.لوچه،شتا،
څور.
لحاظ(lihaz)-ا.خایتو،پار.
لحاظ کردن(lihazkardan)-
ا.ف. پارکول،
خاطر کول.
لحاف(lihāf)-ا.برستن،نلتک.
لحد(lahad)-ا.ډودی.
لحظه(lahza)-ا.شیبه،
سترګی ډپ.
لحن(lahn)-ا.غاړه،ږغ.
لخت(luxt)-ص.لوخ،لخ.
لخت کردن(luxtkardan)-
ا.ف.شوکول،شکول.
لخشک(laxšak)-ا.لخچی.

لخشک کردن
(laxšakkardan)-
ا.ف.څښیدل.
لخشیدن(laxšīdan)-ا.ف.
ښویدل.
لخک(laxak)-ا.چونړ،چتی،
لخک.
لذا(liza)-ح.ر.نو،دی لپاره.
لذت(lizat)-ا.خوند.
لذیذ(lazīz)-ص.خوندنی،
خوندور.
لرزه(larza)-ا.ګینی،هرنړی.
لرزیدن(larzīdan)ا.ف.
ښوریدل،ریږدیدل.
لزوم(luzūm)-ا.ف.لازم والی.
لسان(lisān)-ا.ژبه.
لست(list)-ا.نوم لیک.
لشکر(laškar)-ا.جم.جګړن،
لښکر.
لشم(lašim)-ص.ښوی،غړند.
لشمی(lašmī)-ص.ښویتوب.
لطافت(litāfat)-ص.
پوست والی.
لطایف(latāyef)-ا.غوری،
ښه والی،نری.

لطف(lutf)-ا.ف.لور،پاملرنه.
لطیف(latĪf)-ص.ښه کړونی.
لطیفه(latĪfa)-ص.غوره،ټکاله.
لعاب(lu?áb)-ا.ناړی،لاړی، ړین.
لعبت(lu?bat)-ا.لوبه، نانځکه ،ناوکی.
لعل(la?l)-ا.لال.
لعن(la?n)-ا.ف.پیټ.
لعنتی(la?natĪ)-ص.پیټلی.
لغات(luǧát)-ا.جم.ژبی، وراشی.
لغت(به ضم ل)(luǧat)-ا.ژبه، وراشه،ګړ،ګړت.
لغت(به فتح ل)(laǧat)-ا.لته، لغته.
لغزش(lagziš)-ا.ف.ښوئیدنه، تغومه.
لغزیدن(laǧzĪdan)-ا.ف. ښوئیدل،درغلیدل، تغومل.
لفاظ(lafáz)-ا.فا.خبر لوڅی.
لفظ(lafz)-ا.ګړ،ګرت.
لق(laq)-ا.ص.ستغ،نیغ
لق(به ضم ل)(luq)-ا.ص.تاغ، تاغسترګی.

لق زدن(luqzadan)- ا.ف.څانګی وهل.
لقب(laqab)-ا.وړنوم.
لقمه(luqma)-ا.مړی، نمړی،ګوله.
لک(به فتح ل)(lak)-ا.سل زره، لک.
لک(به ضم ل)(luk)-ص پنډ، پرپړ،غټ.
لک شدن(lukšudan)- ص.غټیدل،پنډیدل.
لکنت(laknat)-ص.توړی.
لکه(laka)-ا.توپله،خاپ،تپله.
لگام(lagām)-ا.واګی،ملونه.
لگد(lagad)-ا.لته،لغته.
للمی(lalmĪ)-ا.للمه.
للو(lallo)-ا.تاتی.
لمپ(lāmp)-ا.لمپه.
لمحه(lamha)-ا.رپ.
لمس(lams)-ا.ف.لمسکول.
لمیدن(lamĪdan)-ف.پریوتل.
لنگ(به فتح ل)(lang)ص.ګود.
لنگ(به کسر)(ling)-ا.ښاتګه.
لنگ(به ضم ل)(lung)-ا.لنګ.
لنگر(langar)-ا.درن.

لنگوته(langota)-ا.لنگوتی.
لنگی(lungí)-ا.ډینګی،
مندوسه،لنګی.
لنگیدن(langídan)ف.
نګوښیدل،ګوډ تلل.
لواء(liwá)-ا.رپی،جنډه،
جنډی.
لوبیا(lobyá)-ا.لوبیا،کرځی.
لوث(laws)-ا.ص.ککړتیا.
لوح(lawh)-ا.پټ.
لوده(lawda)-ص.کجاوه.
لوکس(loks)-ص.لوکس.
لولاندن(lolándan)-
ف.رغړول،تولول.
لوله(lola)-ص.توته،درمه.
لوءلوء (lo?lo?)-ا.مرغلره.
لون(lawn)-ا.رنګ.
لهذا(lihazá)-ح.ر.ځکه،دی
لپاره.
لهجه(lahja)-ا.وراشه.
لهو و لعب(lahwola?ab)-
ا.ص.لولی لالی.
لی لګمتی، لوبی،

لیاقت(liyáqat)-ص.وړوالی.
لیث(lays)-ا.زمری،مزری.
لحاظ(lihaz)-ا.ف.ملاحظه،
پار،خاطر.
لیدر(lídar)-ا.مشر.
لیسانس(lesáns)-ا.لیسانس.
لیست(lest)-ا.نوم لیک،
لست.
لیسیدن(lesídan)-ا.ف.ښتل.
لیف(líf)-ا.منځولی،ماله.
لیف لیف(líf líf)-ا.ف.
رښکی رښکی،
هنډی هنډی.
لیک(lek)-ح.ر.منګر،خو.
لیکن(likin)-ح.ر.منګر،خو.
لیل(layl)-ا.شپه.
لیمو(límo)-ا.لیمو،لیمبو.
لین(layn)-ا.لیکه،څیره،لین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

م

ما(mā)-ص.مونږ ، موږ.
مابعد(māba?d)-ص.وروسته.
مابین(mābayn)-ا.منځ .
ماجری(mājrā)-ا.ف.پیښه.
مادون(mādūn)-ص.لاسلاندی.
مافوق(māfawq)-ص.پورته.
ماورا(māwrā)-ص.پرته.
ماتم(mātam)-ا.ویر،سوتکه.
ماچ(mač)-ا.مچه،مچکه.
ماده(māda)-ا.ښځه.
مادیان(mādyān)-ا.اسپه.
مار(mār)-ا.منګور،مار.
ماست(māst)-ا.مستی.
ماش(māš)-ا.میږ.
ماکیان(mākyān)-ا.چرګه.
مال(māl)-ا.مال.
مالیدن(mālīdan)-ا.ف.
سولول،موږل.
ماما(māmā)-ا.نیایی.

مامور(māmūr)-ا.مارلی،
ګمارلی.
مانده ګی(māndagī)-ص.
ستړیا،ستومانی.
مانند(mānand)-ا.ورته،
غوندی،لکه.
ماه(māh)-ا.سپوږمۍ.
ماهتاب(māhtāb)-ا.سپنکی،
اوږمۍ،سپوږمۍ.
ماهر(māhir)-ص. کانی، کاکړ.
ماهی(māhī)-ا. کب،ماهی.
ماهیت(māheyat)-ا.نوږی،
نوغی.
مبادله(mubādila)-ا.ف.
بدلون،بدل.
مبارک(mubārak)-ص.بختور،
نیک مرغ.
مبالغه(mubāliğa)-ا.ف.
دوزه،مبالغه.

متبسم(mutabasim)-ص.فا.
موسیدونکی،
خنداکوونکی.
مبنی(mabnĪ)-ا.بنت،تاداو.
مبهم(mubham)-ص.مف.
درمغول
مبهوت(mabhūt)-ص.ف.
ترهور،هدیان.
متابعت(mutābi?at)-ا.ف.
سوانګلوی.
متأثر(muta?ser)-ا.فا.
اغیزلی،نتګی.
متأخر(muta?xir)-ا.فا.ورستنی.
متاهل(mutahil)-ص.فا.
عیال داره.
متبرک(mutabarik)-ص.
فا.کجیر،ښادمن.
متجاوز(mutajāwiz)-ا.
فا.تیری کوونکی.
متجلی(mutajalĪ)-ا.ف.
ښکاره،روښانه.
متحد(mut.ahid)-ا.فا.یولاسی.
متحرک(mutaharik)-ا.
فا.زعمونکی،پیڅونکی.
متحیر(mutahayir)-ا.فا.
هریان،ترهور.

متخاصم(mutaxāsim)-ا.
فا.دشمنی کوونکی،
میرڅی کوونکی.
متخصص(mutaxasis)-
ص.فا.لاس لرونکی،
کانی،تاکو.
متخلف(mutaxalif)-
ا.فا.غاړغده ونکی.
متداول(mutadāwil)-ا.
مف.اوږداندی.
متدین(mutadayin)-ا.فا.
منی،دیندار.
مترجم(mutarjim)-ا.فا.
ترجمان،ژبالون.
متردد(mutaradid)-ا.فا.
تلولی،دوه زړ ی.
متشابه(mutašābh)-ا.فا.
سره ورته.
متشرع(mutašari?)-ا.فا.
دین پالونکی،
په شریعت برابر.
متشکر (mutašakir)-ا.فا.
ښمنی،ښکر کوونکی.
متصوف(mutasawif)-ا.
فا.صوفی،عارف.

متضرر(mutazarir)-ا.فا.
تاوانی شوی.
متضمن(mutazamin)-
ا.فا.په ترڅ کښې
لرونکی.
متظاهر(mutazāhir)-
ا.فا.ځان ښکاره
کوونکی.
متعادل(muta?ādil)-ا.فا.
انډول.
متعال(muta?āl)-ص.لوړ.
متعجب(muta?jib)-ا.فا.
هریانیدونکی،
تعجب کوونکی.
متعدد(muta?did)-ص.ډیر،
تریوه زیات.
متعرض(muta?ariz)-ا.فا.
برید کوونکی،
تیری کوونکی.
متعلم(muta?lim)-ا.فا.
زده کوونکی،زده کړی.
متغیر(mutaǧaīr)-
ا.فا.اوښتونکی،
اوړیدونکی.
متقاعد(mutaqā?id)-ا.فا.
ځای ناستی.

متقی(mutaqī)-ا.فا.منی،
پالیال.
متکامل(mutakāmil)-ا.
فا.بشپړ.
متکبر(mutakabir)-ا.فا.
مرغوری،کبرجن.
متکلم(mutakalim)-ا.فا.
ګړیدونکی،ربړوونکی.
متلاطم(mutalāṭim)-ا.فا.
څپان.
متناسب(mutanāsib)-ا.
فا.سره وړ.
متنوع(mutanawi?)-ا.فا.
رازراز،بنه بنه.
متواتر(mutawātir)-ا.فا.
پرله پسی.
متوازن(mutawāzin)-ا.
فا.انډول،هم توله.
متوسط(mutawasit)-ا.
فا.مینځوی،مینځګوره،
مینځګړی.
متوفی(mutawffā)-ا.مف.
مړشوی.
متوقف(mutawqf)-ا.فا.
تیکاویدو نکی،
تمیدونکی.

متولد(mutawalid)-ا.فا.
زیږیدلی،ذوکړی.
متیقن(mutayaqin)-ا.فا.
باورکوونکی.
مثلاً(masalan)-ق.لکه.
مثلث(musallas)-ا.دری
څنډی،دری کنجه.
مثمر(musmir)-ا.فا.ګټور.
مجالس(majālis)-ا.ټولنی،
مرکی.
مجاور(mujāwir)-ا.فا.
همسایه،ګاونډی.
مجاهدت(mujāhidat)-
ا.فا.غزاکول.
مجبور(majbūr)-ا.مف.
ناچار،اړاند،اړوتلی.
مجدد(mujadad)-ا.فا.
سرله نوی،سرله سره.
مجروح(majroh)-ا.مف.
ټپی،پرهارژلی.
مجرم(mujrim)-ا.فا.ګرم،
اوبالی.
مجلس(majlis)-ا.ټولتون،
ټولنه،ګډی.
مجمع(majma?)-ا.ټولتون،
وستل.

مجموع(majmo?)-ا.مف.
ټول شوی،غونډ.
مجنون(majnūn)-ص.خروه،
لیونی.
محاربه(maĥāriba)-ا.ف.
جګړه،جګار.
محاسبه(maĥāsiba)-ا.
ف.شمیرل.
محاسن(maĥāsin)-ص.
ښیګنی.
محافظت(maĥāfizat)-ا.
ف.ساتنه،پیره کول،
زمیرنه.
محتاجي(muĥtajī)-ص.اړتیا.
محبت(muĥabat)-ا.ف.مینه.
محترم(muĥtaram)-ا.مف.
ښاغلی.
محضر(maĥzar)-ا.ټولتون.
محکم(maĥkam)-ص.
ټینګ،کلک.
مختصر(muxtasar)-ا.
مف.لنډ.
مختلف(muxtalif)-ا.فا.
اختلاف کوونکی،
بیلیدونکی.

مخلوط(maxlūt)-ا.مف.
ګډشوی،لړلی شوی.
مخلوق(maxlūq)-ا.مف.
پنځیدلی،پیداشوی.
مداخله(mudāxila)-ا.
فلاس وهل.
مدام(mudām)-ا.تل.
مدعی(muda?ī)-ا.فا.
غوښتونکی،ادعاکوونکی.
مراتب(maratib)-پوړی،پټی.
مراجعت(murāji?at)-
ا.ف.راګرځیدل،
راستیندل.
مربوط(marbūt)-ا.مف.تړلی،
آسته شوی.
مرد(mard)-ا.نر.
مردن(murdan)-ا.ف.مړل،
مړکیدل.
مرض(maraz)-ا.ناجوړی،
ناروغی.
مرغ(morǧ)-ا.الوتونکی.
مرغابی(morǧābī)-ا.هیلی،
مرغاوی.
مرگ-
(marg)ا.مړنیه،مرګ،
مرګی.

مزه(maza)-ا.خوند.
مسافر(musāfir)-ا.فا.پردیس،
مساپر.
مساوی(masāwī)-ص.سم،
سره برابر.
مستقیم(mustaqīm)-
ص.سم،نیغ.
مسجد(masjid)-ا.جمات.
مسکن(maskan)-ا.تون،ځای.
مسؤول(mas?ūl)-ا.مف.
پوښتیدلی،پوښتلی.
مشت(mušt)-ا.سوک.
مشرق(mašriq)-ا.ختیځ،
لمرځانه.
مشغول(mašǧūl)-ا.مف.
بوخت.
مشکل(muškil)-ا.ص.ګران،
سخته.
مضر(muzir)-ا.فا.
ضرر رسونکی،
ضرری بلوړی.
مطبخ(matbax)-ا.پخلنځی،
پخلینځی.
معالجه(mu?ālija)-ا.ف.
داروکول.
معاف(ma?āf)-ا.ف.پل،بخښلی.
معاون(ma?āwin)-ا.فا.
مرستیال،مرستی،ملاتړ.

معاهده(ma?áhida)-ا.ف.
تړون،بندون.
معرفت(m?rifat)-ا.ف.
پیژندګلوی،پیژاندنه.
معلم(ma?lim)-ا.فا.استاد،
ښوونکی.
مغاره(maǧára)-ا.څوده،پنوزه.
مغایر(maǧáIr)-ص.بیل.
مغرب(maǧrib)-ا.لوید یځ.
مغلوب(maǧlúb)-ا.مف.
جر،لر،بګړ.
مفت(muft)-ص.وړیا،خوشی.
مفهوم(mafhúm)-ا.مف.
پوهول شوی.
مقابر(maqábir)-ا.هدیری.
مقابل(muqábil)-ص.بډه،
مخی،دخی.
مقاربت(muqáribat)-ا.
ف.سره نژد یکیدل.
مقاله(maqála)-ا.ف.مضمون.
مقام(muqám)-ا.ځای،تیک.
مقبره(maqbara)-ا.هدیره،
مړستون.
مقاومت(muqáwimat)-
ا.ف.تینګیدل،تمیدل،
سره برابری کول.
مقتول(maqtúl)-ا.مف.وژلی.

مقدس(muqadas)-ص.
سپین،سپیڅلی.
مقرر(muqarar)-ا.مف.ټاکلی.
مقصود(maqsūd)-ا.مف.
برغه،اړه.
مقطر(muqa:tar)-ا.مف.
څاڅکی،څاڅکی.
مقلب(muqalib)-ا.فا.
اړولی،اوښتلی.
مقلد(muqalid)-ا.فا.تقلید
کونکی.
مقیم(muqÍm)-ا.فا.میشت،
اوسیدونکی.
مکاتب(جمع مکتب)(makátib)-
ا.ښوونځی.
مکاتیب(makátÍb)-ا.لیکونه.
مکارم(makárim)-ا.ښیګڼی،
ښیګړی.
مکتب(maktab)-ا.ښوونځی.
مکان(makán)-ا.ځای.
مکتوب(maktúb)-ا.مف.
لیک.
مکلف(mukalaf)-ص.
په ځان پوهیدلی.
مکرر(mukarar)-ا.مف.

بیابیا.

مکروب(mikrob)-ا.
مکروب،جراثیم.

مکعب(muka?ab)-ا.مف.
شپږمخیځ.

مکمل(به فتح م)(mukamal)-
ا.مف.بشپړ،پوره.

مکنون(maknūn)-ا.مف.
پټ،پوښلی.

مگس(magas)-ا.مچ.

ملاح(malāh)-ا.مانګی،مانو.

ملاحت(malāhat)-ا.ف.
مانګینه.

ملاحظه(mulāhiza)-ا.ف.
کتنه،پام.

ملازم(mulāzim)-ص.چوپړی،
دربه.

ملاطفت(mulātifat)-
ا.ف.نرمی کول،
مهربانی کول.

ملاقات(mulāqāt)-ا.ف.
سره کتل،سره ورتله.

ملال(malāl)-ا.ف.خپګان،
خواشینی.

ملالت(malālat)-ا.ف.
خپګان،خواشنی.

ملامت(malāmat)-ا.ف.
زورل،تره ټل.

ملایم(mulāem)-ص.پوست.

ملت(millat)-ا.ولس.

ملی(millī)-ا.ص.قومی،ولسی.

ملخ(malax)-ا.ملخ ،نک.

ملقب(mulaqab)-ا.مف.
لقب ورکړی شوی.

ملک(malik)-ا.پاسوال،ټولواک.

ملکه(malika)-ا.شاه میرمنه.

ملل(milal)-ا.ولسونه.

ململ(malmal)-ا.ململه،خاسه.

ملنگ(malang)-ا.ملنګ.

ملوک(mulūk)-ا.پاسوالان،
ټولواکان.

ملول(malūl)-ص.خپه.

ملون(mulawan)-ا.مف.
رنګیځ،رنګینه.

ملی(mullī)-ا.ملی،ترپ.

ممتنع(mumtani?)-ا.فا.
ناشوده،ناممکن.

ممد(mumid)-ا.فا.مرستیال،
مرسته کونکی.

ممکن(mumkin)-ص.کیدونکی،
امکان لرونکی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممنون(mamnūn)-ا.مف.
خوښ،پاسلونی.
ممنوع(mamno?)-ا.مف.
منه شوی،ستون شوی.
من(man)-ض.زه،ما.
منابر(manābir)-ا.دریځونه.
منابع(manābi?)-ا.چینی.
مناجات(munājāt)-ا.ف.خواله.
مناسب(munāsib)-ص.
وړ،باب.
مناسبت(munāsibat)-ا.
ف.سره ورته.
مناصب(manāsib)-ا.منصبونه.

مناصفه(manāsifa)-ا.ف.
نیمول،نیمایی کول.
منافع(manāfi?)-ا.گټې.
منبر(munbar)-ا.دریځ،مومبر.
منتخب(muntaxib)-
ا.فا.غوره کونکی،
خوښونکی.
منتخب(muntaxab)-
ا.مف.غوره شوی،
خوښ شوی.
منتشر(muntašir)-ا.فا.خپور.

منتها(muntahā)-ا.مف.پای.
منجم(munajim)-ا.فا.ترویتی.
منجمد(munjamid)-ص.
کنګل.
منحرف(munharif)-ا.فا.کوږ،
دیونده.
منحصر(munhasir)-ص.
تړلي.
منحل(munhal)-ص.
ویلیدل،اوبه کیدل.
منزلت(manzilat)-ا.قدر،
درناوی،مرتبه.
منسوب(mansūb)-ا.مف.
نسبت ورکړی شوی.
منشاء(manšā?)-ا.منشه،وریځی.
منصب(manṣab)-ا.رتبه،
منصب.
منطبق(mantabiq)-ص.سم،برابر.
منطقه(mantaqa)-ا.سیمه،
ولکه.
منظره(manzara)-ا.نندرتون،
نندارځی.
منظور(manzūr)-ا.مف.
کتلی،کتل شوی.
منفذ(manfaz)-ا.سوری.
منفصل(munfasil)-ا.فا.
بیل،جلا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منفعت(manfi?at)-ا.ګټه، برغه.
منفی(manfī)-ص.نیست کړی شوی.
منقبت(munqabat)-ا. ستاینه.
منقسم(munqasim)-ا. فا.ویشل شوی.
مقلب(mu qalib)-ا.فا. چپه،نسکور.
منور(munawar)-ص.روڼ، روشانه،بل.
منوط(manūt)-ا.مف.بند، تړلی،ځوړند.
منهدم(munhadim)-ص. وران،نړیدلی،ړنګ.
مواد (mawād)-ا.نوړی،مادی.
موازنه(mawāzina)-ا.ف. انډول،بودګان.
مواشی(mawāšī)-ا.څاروی.
مواظبت(mawāzibat)-ا. ف.تل کړنه.
موانع(mawāni?)-ا. ښنګولی،ستونځی.
مؤدب(moadab)-ا.فا. روزونکی،ادب ورکونکی.
موجب(mawjib)-ا.فا. پاسونه،سوب.
موجز(mújaz)-ص.لنډ.
موچی(močī)-ا.فا.چمیار، موچی.
مودت(muwaddat)-ا.ف. خپلوی.
مؤذن(mo?azin)-ا.فا. آذان کونکی.
مور(mūr)-ا.میږی.
مورچه(mūrča)-ا.میږی.
مورخ (muwarix)-ا.فا. تاریخ لیکونکی.
موزه(moza)-ا.موزه.
موسوم(mawsūm)-ا.مف. مهال.
موسیچه(mūsīča)-ا.سرکڅی، سره پوختکه.
موش(mūš)-ا.مږک.
موصوف(mawsūf)-ا مف.ستایلی،ستایل شوی.
موضع(mawzi?)-ا.مف. ځای،
موضوع(mawzo?)-ا.مف. باب،مقصد.
موظف(mowazaf)-ص.ګمارلی.

موعد(maw?id)-ا.نیته،موده.
موعظه(maw? iza)-ا.
پند،نغته.
موفق(mowafaq)-ص.
کامیاب،بریالی.
موفقیت(mowafqiyat)-ا.
ف.بریالیتوب.
مونس(monis)-ا.فا.ذړه
سودی،زړه دمی.
موی(moy)-ا.وینښته.
مه(mah)-ا.وړمکی.
مه(به کسر م)(mih)-ا.مشر،ستر.
مهاجرت(muhājirat)-
ا.ف.پردیس توب،
ماجرتوب.
مهتاب(mahtáb)-ا.وړمکی،
سپوږمۍ.
مهر(mihr)-ا.مینه.
مهر(mihr)-ا.لمر.
مهربان(mihrabān)-ص.
پیرزوکونکی،لورونکی.
مهم(muhim)-ص.سترکار،
لوی کار.
مهمان(mihmān)-ا.ص.
میلمه،وله.
مهمل(muhmal)-ص.چتی،
اندته.
مهیا(muhayā)-ص.سمبال،تیار.

مهیب(muhĪb)-ص.ترهند،
ترهناک،ویر ونکی.
می(may)-ا.شرا ب.
میان(miyān)-ا.منځ.
میت(mayet)-ا.مړی.
میخ(mex)-ا.موږی،میخ.
میدان(maydān)-ا.واک،
میدان.
میده(mayda)-ص.وړ،میده.
میر(mĪr)-ا.ص.مثر.
میرزا(merzā)-ا.ص.بناغلی،
لیکونکی.
میراث(mĪrās)-ا.پانه مړ ی،
وریشون.
میزبان(mezbān)-ص.کوربه.
میعاد(mĪ?ād)-ا.نیته،وعده.
میغ(meǧ)-ا.اوریځ ، مرغانه.
میل(mayl)-ا.ف.هڅه،خوښه.
میل(mĪl)-ا.سلی،میل،لوړی.
میلاد(mĪlād)-ا.زیږده،
زیږدی وخت.
میله(melah)-ا.میله.
میوه(mewah)-ا.میوه.
میهن(mayhan)-ا.وطن.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن

نا(ná)-د نفی علامت په دری
او پښتو ژبه کی.
نا آرام(náárám)-ص.پلتند،
شرند.
ناامید(náomÍd)-ص.نهیل،
نامیده.
نااهل(náahl)-ا.بی ادبه.
نا بالغ(nábáliğ)-ص.ایلوخ،
(خوګیالی)زنانی(مروت).
نابکار(nábakár)-ص.خوشی.
نابلد(nábalad)-ص.ناړیک.
نابود(nábúd)-ص.ورک،
تری تم.
نابینا(nábÍná)-ص.ړوند.
ناپاک(nápák)-ص.ناولی،
چټل.
ناپدید(nápadÍd)-ص.ناپیت،
لړغونی،الوینا.

نا توان(nátawán)-ص.
خوار ځاکی،بی سیکه.
ناجور(nájor)-ص.ناروغه.
ناچار(náčár)-ص.ناکامه،
بیزاوه،اړوتلی.
ناچیز(náčÍz)-ص.خشی،
بابیره،نکسی.
ناحق(náhaq)-ص.نرناک،
برناک.
نا خلف(náxalaf)-ص.
نا اهله،ناوړه.
نا خوش(náxoš)-ص.خپه.
نادار(nádár)-ص.خوار،
ککی،نیستمن.
نادرست(nádurust)-ص.مات.
نادان(nádán)-ص.ناپوه.
ناروا(nárawá)-ص.ناروا.
ناسزا(násazá)-ص.ناوړه،
نااهله.

ناشد(nāšud)-ص.ناشوده، ناشونکی.
نا فهم(nāfahm)-ص.ناپوهه.
نا قابل(nāqābil)-ص. ناوړی،ناپیوړی.
ناکام(nākām)-ص.نیمه خوا، پسیازه.
ناکس(nākas)-ص.ناکجات، پاسو.
ناگزیر(nāguzīr)-ص.ناچار، ص.مجبور.
ناگوار(nāguwār)-ص. بد خونده.
نالایق(nālāyeq)-ص.ناوړه.
نامرد(nāmard)-ص.اجرا، مادنګی،نرښځی.
نا مرغوب(nāmarğūb)- ص.نا خوښه.
نا مناسب(nāmunāsib)- ص.ناوړ.
نا مهربان(nāmihrabān)- ص. کته میره.
نایاب(nāyāb)-ص.ناویاب، نایابه.
نابغه(nābiğa)-ص.ونلی،اتل.

ناجو(nājo)-ا.نښتر،ځنغوځی.
ناجی(nājī)-ا.فا.بچ،ژرغولی.
ناحیه(nāhiya)-ا.لته،ډکره، ولکه.
ناخدا(nāxodā)-ا.مانګی.
ناخن(nāxun)-ا.نوک.
ناخن گرفتن(nāxungriftan)- ا.ف.نوکان اخیستل.
ناخن گیر(nāxungīr)- ا.نوکریزی.
نادر(nādir)-ص.ناویاب، نادره،نایاب.
نادم(nādim)-ص.پښیمانه.
نار(nār)-ا.اور.
نارنج(nāring)-ا.کمبیری،نارنج.
نارنجی(nāringī)-ص.ډت، کمبیری.
نارنجک(nārinJak)-ا.لاسی بم.
ناریال(nāryāl)-ا. کوپره.
ناز(nāz)-ا.ناز،مکیز.
ناز پرورد(nāzparward)- ص.مف نازولی.
نازبو(nāzbo)-ا.کشمالی،ببری.
نازک(nāzuk)-ص.تنکی، نازک،نروځکی.

نازکی(názukÍ)-ص.تنکی
والی،نروڅکتوب.
نازل(názil)-ا.فا.کښته کیدونکی.
نازنین(názanÍn)-ص.نیازمینه.
نازیدن(názÍdan)-ا.ف.
کرشمه کول،
نخره کول.
ناسوت(násút)-ا.نړی.
ناشتا(nášta)-ا.سپناری.
ناشی(nášÍ)-ص.بوتیدونکی،
پیدا کیدونکی.
ناصح(násih)-ا.فا.پندور کونکی.
ناصر(násir)-ا.فا.سیلګری،
مرستی،مرستوال.
ناطق(nátiq)-ا.فا.ویونکی،ویان.
ناظر(názir)-ا.فا.کتونکی،
لیدونکی.
ناف(náf)-ا.نومه
نافذ(náfiẓ)-ا.فا.چلیدونکی.
نافع(náf?)-ا.فا.ګټه ور.
ناقص(náqis)-ص.نیمګړی،
نینګی.
ناقض(náqiz)-ا.فا.ماتونکی.
ناقل(náqil)-ا.فا وړونکی.

ناقوس(náqús)-ا:ږغبزی،
جرنګانی.
ناقه(náqa)-ا.اوښه.
ناک(nák)-ا.علامه د اتصال،
ناک،غورمنه.
ناکح(nákiḥ)-ا.فا.واده
کونکی،نکاح کونکی.
ناگاه(nágáh)-ق.ناڅاپه،
ناګمانه.
نالش(náliš)-ا.ف.زګیروی،
زبیرګی.
ناله(nála)-ا.کوکاره،سوزه.
نالیدن(nálÍdan)-ا.ف.سوری کول.
نام(nám)-ا.نوم.
نامبرده(namburda)-ص.
نومورې.
نامزد(namzad)-ا.ص په نامه.
ناموس(namús)-ا.پت،ننګ،ست.
نامه(náma)-ا.لیک.
نامی(namÍ)-ص.نومیالی،نامتو.
نامی(namÍ)-ا.فا.نوکیدونکی،
وده کونکی.
نان(nán)-ا.ډوډی،مړی
نان جواری(nánijawárÍ)-
ا.سکړک،ګډلی.

نانده(nándih)-ص.ډوډی مار.
نان روغنی(nánirogánI)-
ا.م.روغانی.
نان فطیر(nánifatIr)-ا.م.
چغمته،پتیره.
ناوک(náwak)-ا.غشی،شتی.
ناهید(náhId)-ا.کوپ.
نای(náy)-ا.شپیلۍ.
نایل(náyel)-ا.فا.میندونکی.
نبات(nabát)-لامبات،نبات.
نبات(nabát)-ا.وابنه.
نبرد(nabard)-ا.جګړه.
نبوت(nabúwat)-ا.ف.
نبوت،استاځتوب.
نبوغ(nubúg)-ا.ف.اتل توب،
اتلوله.
نبی(nabI)-ص.دخدای استاځی.
نبیره(nabIra)-ا.کودی.
نتیجه(natIja)-ا.وتلی.
نثر(nasir)-ا.ف.نثر.
نجابت(nijábat)-ا.ف.
اسیلتوب.
نجات(niját)-ا.ف.ژغورنه،
خلاصیدنه.
نجار(najár)-ا.ترکان.
نجبا(nujabá)-ص.اسیلان.

نجس(najis)-ص.چټل،ناولی.
نجم(najim)-ا.ستوری.
نجوا(najwá)-ا.ف.خواله.
نجوم(جمع نجم)(nujúm)-ا.ستوری.
نجومی(nujúmI)-ا.ف.نجومی،
ترویتی.
نجیب(najIb)-ص.اسیل.
نحس(naHs)-ص.بد مرغی،
بد شاګومی.
نحیف(naHIf)-ص.خوارڈنګر.
نخاش(naxáš)-ا.ص.نخاش.
نخست(naxust)-ا.ړومبی،
لمړی.
نخستین(naxustIn)-ا.ړمبنی.
نخل(naxil)-ا.کجوره،خرماونه.
نخود(naxud)-ا.چنه.
نداء(nida?)-ا .ف.غږ،ږغ.
نداف(nadáf)-ا.ف.ډینداپ،
غړغمبک.
ندامت(nidámat)-ا.ف.پښیمانی.
ندرت(nudrat)-ا.ف.ناویات.
نذر(nazir)-ا.ف.منښته.
نر(nar)-ص.نر.
نرگاو(nargáw)-ا.غویی،غځکی.
نراد(narád)ص.کاغ.
نرخ(nirx)-ا.نرخ.

نرد(nard)-ا.ګټی.
نردبان(nardbān)-ا.زینه.
نرگس(nargis)-ا.نرګس، زړپ.
نرم(narm)-ص.پوست.
ملایمی(nulāemī)-ص. پوستوالی.
نزاع(?nizā)-ا.ف.لانجه.
نزاکت(nizākat)-ا.نزاکت.
نزد(nazd)-ا.څخه.
نزده(nuzda)-ا.نولس.
نزدیک(nazdīk)-ا.ص.نږدی.
نزله(nuzla)-ا.څاک،نیمسری.
نزول(nuzūl)-ا.ف.کوزیدلی، ښکته کیدل.
نزهت(nazhat)-ا.ف.پاکوالی.
نژاد(nižād)-ا.خټه،اسل.
نساج(nasāj)-ا.ص.اودونکی، ګنیوال.
نساجی(nasājī)-ا.اودنه.
نسب(nasab)-ا.خټه ،پښت.
نسترن(nastaran)-خړچ.
نسخه(nusxa)-ا.نسخه.
نسرین(nasrīn)-ا.پړواری.
نسل(nasil)-ا.څخته،ذوزات.

نشاط(nišāt)-ص.خوشالتیا، خشالی.
نشان(nišān)-ا.پیلامه،نښه.
نشاندن(nišāndan)-ا.ف. کښینول، کینول.
نشستن(nišastan)-ا.ف. کښینتل، کنینل.
نشه(nišā)-ص.سربډال،نشه.
نشیمن(nišīman)-ا.دناستځی.
نصاب(nisāb)-ا.بنسټ.
نصایح(جمع نصیحت) (nasāeh)- ا.پندونه.
نصب(nasb)-ا.درول،بکول.
نصر(nasr)-ا.ف.مرسته کول.
نصرت(nasrat)-ا.ف.مرسته.
نصف(nisf)-ا.نیمائی.
نصیحت(nsīhat)-ا.ف. پند،ښه کوم.
نطاق(natāq)-ا.کړاوی،ویاند.
نظارت(nizārat)-ا.ف.کمل، سیل.
نظافت(nizāfat)-ا.ف.پاکوالی.
نظر(nazar)-ا.ف.کاته.
نظم(nazm)-ا.ف.پیل،سندره.
نظیر(nazīr)-ص.ساری،کور.
نظیف(nazīf)-ص.پاک.

نعره(na?ra)-ا.کوکاره،چغه.
نعش(na?š)-مړی،درنګه.
نعل(na?l)-ا.نال.
نعلبکی(na?lbakī)-ا.نالبکی.
نغمه(naǧma)-تن ننا،غږ.
نفاق(nifáq)-ا.ف.اړغیږنه،نفاق.
نفر(nafar)-ا.سړی.
نفرت(nifrat)-ا.کرکه.
نفرین(nafrīn)-ښیرا.
نفس(nafas)-ا.سا.
نفع(naf?..)-ا.ګټه.
نفقه(nafaqa)-ا.شومه،ارکانه.
نفیس(nafīs)-ص.ګران،قیمتی.
نقاب(niqāb)-ا.مخپوټی،ادنی.
نقاد(naqād)-ص.کره کونکی.
نقاش(naqāš)-ص.کښیدګر،
نقاش.
نقب(naqb)-ا.ف.لغم،کندر.
نقره(nuqra)-ا.سپین زر.
نقش(naqš)-ا.ف.کښیده،موس.
نقطه(nuqta)-ا.ټکی.
نقل(به فتح ن)(naql)-ا.ف.لیږدل.
نقل(به ضم ن)(nuql)-ا.نقل.
نکاح(nikāh)-ا.نکاح.
نکتایی(niktāyī)-ا.غاړپټی.
نکو(niko)-ص.ښه.
نکوهش(nikohiš)-ا.ف.
ترټنه،زوړنه.
نگارش(nigāriš)-ا.ف.لیکنه.
نگاه(nigāh)-ا.ف.کتل.
نگون(nigūn)-ص.نسکور.
نگهبان(nigahbān)-
ا.ص.زمیری،ساتندوی.
نگین(nigīn)-ا.غمی.
نم(nam)-ا.نو،زیم.
نمناک(namnāk)-ص.
نوجن،ناوده.
نماز(namāz)-ا.لمونځ،مونځ.
نمایان(numāyān)-ص.فا.
اوڅار،څرګند.
نمایش(numāyeš)-ا.ف.
ښکارونه
نمد(namad)-ا.نیمڅی،کواسته.
نمک(namak)-ا.مالګه.
نمکین(namakīn)-ص.ن.
مالګن،مالګین.
نمو(numo)-ا.ف.وده.
نمودن(namūdan)-
ا.ف.ښوول.
ننگ(nang)-ا.غور،ننګ،
پیغور.
ننه(nana)-ا.مور.

نو(naw)-ص.نوی.
نورس(nawras)-ص.خرندی.
نوا(nawá)-ا.غږ.
نوازش(nawáziš)-ا.ف.
لوساینه،دلاساینه.
نواسه(nawása)-ا.لمسی،
مسی.
نوبت(nubat)-ا.وار،روڼ.
نوت(not)-ا.نوټ،لوټ.
نوحه(nawha)-ا.سانده،ابنول.
نورانی(nūrānI)-ص.روڼ.
نوش(noš)-ا.ف.شومل،چښل.
نوشتن(niwištan)-ا.ف.لیکل.
نوشیدن(nošIdan)-ا.ف.
چښل،څکلا،شومل.
نوع(nawع)-ا.ډله.
نوکر(nokar)-ا.ص.دوربه،
چوپړی.
نوکری(nokarI)-ص.ن.
چوپړ،نوکری،
دوربه توب.
نول(nol)-ا.منبوکه،مشوکه،
تنګه.
نویسنده(nawIsinda)-
ا.ف.لیکونکی.
نه(به ضم ن)(na)-ا.نه (۹)

نه(به فتح ن)(na)-ح.ن.نه (نفی).
نهادن(nihādan)-ا.ف.
ایښودل،ایښوول.
نهال(nihál)-ا.نیالګی.
نهان(nihán)-ص.پټ.
نهر(nahr)-ا.واله،ویاله.
نهی(nahI)-ا.ف.منه کول،
سنتول.
نی(nay)-ا.دروی،کړکی.
نیشکر(nayšakar)-ا.م.ګنی.
نی(ne)-ح.ن یه،نه.
نیازمند(niyázmand)-
ص.اړ،کرباب.
نیرو(nIro)-ا.وس،سیک،زور.
نیرومند(nIromand)-
ص.غښتلی،پړوند.
نیزه(nayza)-ا.سانګه،نیزه،بله.
نیست(nest)-ا.ص.نشته،نسته.
نیک(nek)-ص.ښه.
نیک بخت(nekbaxt)-ص.
بخره ور،بخره من.
نیکو(nekو)-ص.ښه.
نیلوفر(nIlofar)-ا.ډوډه،دنده.
نیم(nIm)-ا.نیمه،نیمایی.
نیوش(niyoš)-ف.واوره.
نیوشنده(niošinda)-ا.ف.
اورویدونکی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

و

وابسته(wābasta)-ص.تړلی.

واپس (wāpas)-ا.ص.بیا.

واپسین(wāpasīn)-ص.

ورستنی،دانډوغه،

ایله کول.

وادادن(wādādan)-ا.ف.

خوشی کول،

خوشی پریښودل.

وارستن(wārastan)-ا.ف.

پیچیدل.

وادار کردن

(wādārkardan)-

ا.ف.اړیستل.

وارسی(wārasī)-ا.ص.پلټنه.

وارسیدن(wārasīdan)-

ا.ف.پلټل،رسیدل.

وازدن(wāzadan)-ص.

بیرته وهل،

بیرته ورکول.

وازکردن(wāzkardan)-

ا.ف.خلاصول،

وازول،پرانستیل.

واسوخت(wāsoxt)-ص.

سوختی.

واکنش(wākunīš)-ا.ف.

ترزړه نه برابر

غبرګون.

واماندن(wāmāndan)-

ا.ف.دریدل،تپ شوی.

وانمودن(wānamūdan)-

ا.ف.منوول،ښودل.

واثق(wāsiq)-ا.ټینګ،کلک.

واجب(wājib)-ق.تل.

واجد(wājid)-ا.فا.میندونکی،

پیداکوونکی.

واحه(wāha)-ا.دامان،دامانه.

واخ(wāx)-ا.وای وای.

وادی(wādĪ)-ا.ف.تنګی، تری،کڅ.
وارث(wāres)-ص.پاته وړی، وارث.
وارد(wārid)-ق.رسیدلی،راغلی.
واره(wāra)-پسوند.چم.واره.
واز(wāz)-ق.خلاص.
وازن(wāzan)-ا.ف.تلونکی.
واژگون(wāžgūn)-ص.چپه، نسکور،اړولی.
واژه(wāža)-ا.ف.کلمه.
واسطه(wāsita)-ق.منځی.
واسطه(wāsita)-ص.مینځګړی، رګی،ریبار.
واسع(wāsi?)-ا.ارت.
واسه(wāsa)-ا.ف.شغکه.
واصف(wāsif)-ا.ستایوونکی، صفت کوونکی.
واصل(wāsil)-فا.رسیدلی.
واضیح(wāzeh)-ص.ښکاره، روښانه،روڼ.
واضیع(wāze?)-ا.فا.ایښوونکی، ایښودونکی.
واعظ(wā?iz)-ا.فا. پند ورکوونکی.
وافر(wāfir)-ص.ډیر،پریمان.
واقع(wāqi?)-ا.پیښ شوی، لویدلی.
واقعاً(wāqi?an)-ق.په ریښتیا.
واقف(wāqif)-ا.خبر او پوه.
والا(wālā)-ص.لوړوالی.
والاشان(wālāšān)- ص.لوړ والی.
والد(wālid)-ا.پلار.
والده(wālida)-ا.مور.
والدین(wālidayn)-ا.ج. مور اوپلار.
واله(wāla)-ص.غولوونکی اوبه، دپیرانو اوبه.
واله(wāla)-ص.لیوال،الواک.
وام(wām)-ا.پور.
وامق(wāmiq)-ا.خوښ لرونکی.
واویلا(wāwaylā)-ا.ویر، غابلی.
واهب(wāhib)-ا.فا.ښښوونکی، بخښوونکی.
واهمه(wāhima)-ص.ویر،ډار.
واهی(wāhĪ)-ص.چټی،خوشی.
وبال(wobāl)-ا.کړاو.
وثوق(wosūq)-ا.وسا،ویسا.
وثیق(wasĪq)-ص.ټینګ.

وثیقه(wásÍqa)-ا.لاسوندی، وثیقه.
وجاهت(wajáhat)-ص. بجایست. بنا یست
وجد(wajd)-ص.خوښواله.
وجدان(weijdán)-ا.مندل، میندل.
وجود(Wujúd)-ا.شتوالی.
وجوه(wujoh)-ا.جم.مخونه.
وجه(waǰa)-ا.مخ.
وحدانیت(wahdániyat)-ص.یو والی.
وحدت(wahdat)-ا.ص. یواځې والی،یووالی.
وحشت(wahšat)-ص.ډار.
وحش(wahš)-ا.بهو،هدل.
وحید(wahÍd)-ا.بی ساری.
وخامت(waxámat)-ص.زوک.
وخم(waxm)-ص.خنجاړ، بد،ګردان.
وخیم(waxÍm)-ص.سخت اوخطرناک.
وداع(?widá)-ا.ف. خدای په امانی.
ودود(wodúd)-ا.ص.ډیردوست.
ورم(waram)-ا.ص.پړسوب.
ورد(ward)-ا.دګلاب ګل.
ورد(wird)-ا.ف.زمنه، ذکراودعادقرآ ن.
ورزش(warziš)-ا.مستی، کړاو.
ورزو(warzo)-ا.دیوی غویی.
ورزی(warzÍ)-ا.بزګر.
ورزیدن(warzÍdan)-ا.ف. تړاوکول،مستی کول.
ورس(wars)-ا.ب.نته.
ورسن(warsan)-ا.پړی.
ورشان(waršán)-ا.شنه کوتره.
ورشکست(waršikast)-ص. دیوالی.
ورطه(warta)-ص.خارخوړی، زخم.
ورع(?wara)-ا.ص.مونیتوب، پالیالتوب.
ورنا(warná)-ا.زلمی،ځلمی.
ورود(wurúd)-ا.ف.رسیدل.
وریب(warÍb)-ص.کوږ.
وز(wiz)-ص.لګیدونکی، چلیدونکی.
وزرا(wozará)-ا.جم.وزیران.
وزیدن(wazÍdan)-م.الوتل، لګیدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزین(wazĪn)-ص.دروند.
وسایل(wasāyel)-ا.جم.
وزیی،وسیله.
وسط(wasat)-ا.منځ،منیځ.
وسع(was?)-ص.ارتوالی،
پراخوالی.
وسق(wasq)-ا.ف.بارول،
راغونډول.
وستا(wistá)-ص.ستاینه.
وسن(wosan)-ا.ککړ.
وسناد(wasnād)-ص.پریوان.
وسواس(waswās)-ص.
سوداوی،خرخشی.
وسواسی(waswāsĪ)-
ص.سودائی.
وسوسه(waswasa)-ا.
سودا،خرخشه.
وسه(wasa)-ډاګه،ببرګه،پاشتک.
وسیله(wasĪla)-ا.وزله،
اسره،سبب.
وسیم(wasĪm)-ا.ص.ښکلی،
ښایسته.
وش(waš)-ا.ف.مزګ،لکه،
غونډئ ځیر.
وشفنګ(wašfing)-ا.ف.
ورخاړی.

وشن(wašan)-ا.ف.باران.
وصاف(wasáf)-ا.فا.ستایونکی.
وصال(wisāl)-ا.وصلونکی،
یوځای کونکی.
وصایا(wasÿá)-ا.جم.زیرمی،
وصیتونه.
وصف(wasf)-ا.ستاینه.
وصلت(waslat)-ا.ف.خپلولی.
وصله(wasla)-ص.پیوند.
وصول(wosūl)-ا.جم.رسیدل.
وصیف(wasĪf)-ا.ف.ابلوغ،
کړاځي،بوتکی،زنکی.
وضاحت(wazāhat)-
ا.ف.روڼ والی.
وضع(waz?)-ا.ایښودل،
ایښوول.
وضوح(wozōh)-ا.جم.رونیدل،
روښانیدل.
وضو(wozū)-ا.اودس.
وطن(watan)-ا.مینه،هیواد.
وطن پرور(watanparwar)-
ا.م.مینه پالونکی،
هیواد پالونکی.
وطندار(watandār)-ا.م.
هیواد وال.

وطواط(watwāt)-ا.ځکالکی، شمپیرک.
وظیفه(wazīfa)-ا.دنده،زمنه.
وعاظ(wa?āz)-ا.جم. پند ورکوونکی.
وعده(wa?da)-ا.ژمنه،ژبه، واده،ژبنه.
وعظ(wa?z)-ا.ف.نغوته،ورم.
وعید(wa?īd)-ص.ترټنه.
وفات(wafāt)- ص.مړ کیدل.
وفر(wafar)-ق.ډیر،پریمان.
وفق(wifq)-ا.ف.سم،اسل.
وفور(wofūr)-ا.پراوانی،ډیروالی.
وقاحت(wqāhat)-ص. سپین سترګتوب.
وقاد(wiqād)-ص.روڼ،روښانه.
وقار(wiqār)-ا.ف.درناوی.
وقایع(waqāy?)-ا.جم.پیښی.
وقایه(wiqāya)-ا.ساتنه،ژغورنه.
وقت(waqt)-ق.مهال،وخت.
وقف(waqf)-ا.ف.خیریدل. وخم
وقفه(waqfa)-ق.اتالند،ځنډ، ډیلتیا.
وقوع(waqo?)-ا.ف.پښیدل، پیداکردن.
وقوف(wuqūf)-ص.پوه . دریدل
وکالت(wikālat)-ا. وکیل کیدل.
ولایت(wilāyat)-ا.مرسته کول. حمایه
ولوله(walwala)-ص. شور وغوغا.
وله(wala)-ص.کارجن، غوسه ناک.
وند(wand)-ا.لوښی.
وهاب(wahāb)-ا.فا.بخښاوو.
وهاج(wahāj)-ا.ځلیدونکی.
وهم(wahm)-ص.ډار.
ویدا(wīdā)-ص.لږ.
ویران(wayrān)-ص.وران، ویجاړ.
ویرانه(wayrāna)-ص.ورانه، کنډواله.
ویرگول(wergol)-ا. ګدارنده،لیندکی.
ویژه(wiža)-ا.ف.کره نګه.
ویلان(wilān)-ص.ترهور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـ

هـ(ha)-د فارسی ژبی یو
دیرشم توری دی،
چی د(ها) په بڼه ویل
کیږی.دغه د هوز
هاهم بولی.ابجدی
ارزښت یی(۵)دی.

ها(hā)-علامت استفهام د
ځواب ویی(کلمه)،
بلی،هو.

ها(hā)-علامت جمع په فارسی
ژبه کی د جمعی
وروستاړی یا
سوفکس دی لکه په
دی (کتابها)کی
(کتابونه)

ها(hā) امر.د امر کلمه ده،
واخله،ونیسه.

هائب(hā?ib)-ص.ویرونکی،
ډارن.

هائل(ha?il)ص،فا هولنی،
ویروونکی،ډاروونکی،
هغه کار چی د انسان
لپاره ستونزمن وی.

هابط(hābit)-ا.فا.پریوتونکی،
کوزیدونکی،
ښکته کیدونکی.

هاتف(hātif)-ا.فا.
غږ کوونکی،هغه غږ
کوونکی چی غږیی
واوریدل شی او خپله
ونه لیدل شی.

هاج(hāj)-ص.هیښ،حیران،
ګیچ.

هاجر(hājir)-ا.فا.بیلوونکی،
لایق،بریالی،هر هغه څه
چی پخپله نوعه فضیلت
ولری.

هاجره(hājira)-ا.فا.
د هاجر مونث.
هاجس(hājis)-ا.هغه څه
چې په زړه کې و
ګرځي،جمع یې
هواجس ده.
هادم(hādim)-ا.فا.
ورانوونکی،نړوونکی،
ړنګوونکی.
هادی(hādī)-ا.فا.بومیا،
لار ښوونکی،رسمی
لاری ښوونکی.
هادیه(hādiya)-ا.فا.مونث،
د لاس لرګی،عصا.
هار(hār)-ا.غاړه کې،هار،
ملغلری،لعل،یاقوت او
نور چې په تارکی پییل
شوی وی.
هارب(hārib)-ا.فا.تښتیدونکی.
هارپ(hārp_harpi)-
ا.چنګ،د ساز یوه آله
ده چې (۴۶)تارونه لری
او په ګوتو غږول
کیږی.

هارون(hārūn)-ا.د موسی
(ع)ورور او د بنی
اسرائیلو د یوه پیغمبر
نوم.د قوم مشر،
ساتونکی،استازی.
هاس(hās)-ا.«هراس»مخفف،
ویره،ډار،بل،
همدارنګه،همداشان.
هاضم(hāzim)-ا.فا.
هضموونکی،ځورونکی،
په ګیډه کی د غذا
حل کوونکی.
هاکول(hākol)-ا.د مړکو
دوا،د مړکو د وژنی
دوا،مرګ موش.
هاګ(هاک)(hāg_hak)-ا.
هګی،د چرګی هګی.
هالک(hālik)-ا.فا.سټ،
نیستیدونکی،
تباه کیدونکی،
ورک کوونکی،
ډبروونکی.
هامال(hāmāl)-ا.ص.
ساری، بډه،نظیر.

هامش(hāmiš)- ا.حاشیه،
د کتاب حاشیه،
د کتاب څنډه.
هامون(hāmūn)-ا.دښته،
بیابان، ډاګ،
میره،بیدیا.
هامه(hāma)-ا.مشر
سرغندوی،سرغنه،
د قوم مشر،کوپړی،
د سر کاسه،کونګ،
یو ډول الوتونکی.
هامی(hāmī)- ص.ترهور،
ځلبلاند.
هامیان(hāmyān)-ا.
همیانی،امیانی.
هاون(hāwan)-ا.اونګ،
وکلی،دشیانو دمیده کولو
لوښی، چی له اوسپنی،
لرګی او یا تیږی څخه
جوړ شوی وی.
هاون دسته(hāwandasta)-
ا.مر.چومبی، لاستی.
های(hāy)-ح.ن.د خطاب
کلمه،وی،وای،آی،ای،هی.

های های(hāy hāy)-ا.
صوت.د غمجنو شور
او غالمغال.
های هوی(hāyhoy)-ا.
صوت.شور ماشور
هیهی،چیغی پیغی.
هایب(hāyib)-ص.ډارن،
ویرندوکی. ډارن.
هایج(hāyij)-ا.ف.پاڅوونکی،
لمسوونکی.
هبا(habā)-ا.ګرز،ګرد،دوړه،
هغه بړاس چی له
ځمکی پورته کیږی(۲)
کم عقله خلق.
هباک(habāk)-څیړی،
څړی ککری
هبد(habad)-ماله.
هبد(habd)-ا.منه غونی،
د منه غونی دانه.
هبوب(hubbūb)-ا.ف.
د باد لګیدل،باد الوتل،
باد چلیدل
هتک(hatk)-ا.ف.پرده خیرول،
بی پردی کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هجده(hajda)-ا.هغه عدد
چی د اوولسو او
نونسو تر منځ دی،
اتلس.
هجر(hijr)-ا.ف.بیلتون،جدائی.
هجران(hijrān)-ا.ف.
جدائی،بیلتون.
هجو(hajwa)-ا.ف.غندنه،
غندل،د چا بد ویل.
هجوم(hajūm)-ا.ف.یرغل،
حمله.
هدی(س۱)(hadā)-ا.ف.
لار ښوونه،رهنمائی.
هدایت(hidāyat)-ا.ف.
لارښوونه.
هدر(hadar) - ا.ف. بابیزه،
ضایع کیدل، باطلیدل.
هدف(hadaf)-ا.نښه،
د توپک نښه.
هدم(hadm)-ا.ف.ورانول،
ړنګول،نړول.
هدهد(hudhud)-چرګک،
ملا چرګک،ګک پتوتنی.
هدیه(hadya)-ا.تحفه،
خونی،سوغات.

هدینه(hādīna)-ا.زینه،
اندرپایه.
هذیان(hazyān)-ا.ف.پرتی،
بیهوده خبری..
هرار(hurār)-ا.هغه درد او
پړسوب چی د اوښ
د پوټکی او غوښی
تر منځ پیدا کیږی
او پوټکی یی خرابوی،
د اسهال یا نسنا ستی
ناروغی.
هراس(hirās)-ا.ف.ویره،
ډار،بیم.
هراسیدن(harāsīdan)-
ص.فا.ویریدل،ډاریدل.
هراش(harāš)-ا.ق،کانګی،
ګرځون.
هراول(harāwūl)-ا.سرلاڼ،
مخ څرک،سرغنه.
هراینه(harāyna)-ق.
هرګوزه،که چیری.
هرثمه(harsama)-ا.زمری،
د سړی نوم.
هرج(harj)-ا.ف.پتنه،اشوب،
هرج ومرج،ګډوډی.
هرد(hurd)-کورکمن.

هرز،هرزه(harz.harza)-
ص.اپلتی،بیکاره.

هرگز(hargiz)-ق.له سره،
هیڅکله،سپینه،کودټ.

هرم(haram)-ص.ډیرزوړ
شوی،زوړ.

هرم(hiram)-ا.د هندسی په
اصطلاح،مخروطی
شکله جسم چی
قاعده یی مثلث،
مربع یا کسیر
الاضلاع وی.

هرم(hurm)-ا.داور توده والی.

هرماس(harmās)-ا.زمری،
مزری.

هرماس(hurmās)-ا.دیب،
شیطان.

هُرمز،هَرمز(hurmuz)-
ا.د پنجشنبی ورځ،
د زیارت ورځ،
د مشتری ستوری.

هرهفت(harhaft)-ا.سنګار،
د ښځو د سینګار
سامان او لوازم.

هری(hirī)-ا.هرات،
د هرات ښار.

هریره(hurayra)-ا.
وړوکی پیشو،پیڅکونډی.

هزار(hazār)-ا.لس سلګون،
زر،یو زر.

هزار پا(hazārpā)-ا.زنځه.

هزار تابه(hazārtāba)-
ا.م.لمر.

هزاردستان(hazārdastān)-
ا.م.بلبله،چونی.

هزاک(hazāk)-ناپوه،نادان.

هزال(hazāl)-ص.ډنګر توب،
خوارتوب.

هزال(hazāl)-ډیر شوخ.

هزبر.هژبر(hu(z)bir)-ا.
زمری،مزری.

هزل(hazl)-ا.ف.وشتی توکی.

هزم(hazm)-ا.ف.ماتی،د
دښمن ما تول.

هزمان(hazmān)-ق.د هر
زمان مخفف.

هزیل(hazīl)-ص.ډنګر،خوار.

هزیمت(hazīmat)-ا.ف.
ماتی،ماتی خوړل،
تښتیدل.

هسته(hasta)-ا.خسته،
د منځ دانه لکه د
زردالو،شفتالو
هوش مند(hušmand)-
هوښیار،په سد.
هشیم(hašīm)-ا.ف.ماتول،
وړوکی کول.
هفت(haft)-ا.اووه،د شپږواو
اتو تر منځ عدد.
هفت آ با(haftābā)-ا.م.
د بوډۍ ټال،کنایه
له اوو آسمانو نو یا
اووه ګونی ستوری.
هفته(hata)-ا.اووه نی(اونی).
هفتاد(haftād)-ا.اویا،د نهه
شپیته او یو او یا تر
منځ عدد.
هکتار(hiktār)-ا.لس زره
متره.
هکهک(hikhik)-ا.د ژړا
هغه غږ چی په
ستونی کی بندیږی
سونګټ.
هلاکت(halākat)-ا.ف.
مړینه،مرګی.
هلال(hilāl)-ا.میاشت.

هلهله(halhala)-ا.ف.شور
ماشور،هاها.
همپا(hampā)-ملګری.
همپیاله(hampyāla)-ا.
ص.همسنک،انډیوال.
همتا(hamtā)-ص.ساری،بډه.
همخواب.
همخوابه(hamxwāba)-
ص.اورته،ارتینه،
چی می نشته همخوابه
بنکلی په خواکی
نه دی کور په حقیقت
ګی ګور دی
(حمید مومند).
همدرد(hamdard)-
خواخوږی،زړه
خوږی.
همدردی(hamdardī)-
خواخوږی،زړه خوږی،
زړه سواندی.
همدم(hamdam)-ص.
همدم ملګری.
همراه(hamrāh)-ص.مل،
ملګری.
همراهی(hamrāhī)-ص.
ملګرتیا،ملتیا،ملګرتوب.

همزاد(hamzād)-ص.
همزولی،غبرګونی.
همسال(hamsāl)-ص.
همزولی،دوه کسه
چی عمر ئی برابر وی.
همسایه(hamsāya)-ص.
ګاونډی.
همسایه گی(hamsāyagī)-
ص.ګاونديتوب.
همشیره(hamšera)-ا.خور.
همشیره زاده(hamšerazada)-
ا. خوریی،د خور زوی.
همگام(hamgam)-ص.
مل.ملګری.
همگان(hamagān)-جم.
واړه،ټول،ګرد.
همیشه(hamešā)-ق.تل،
هرکله.
همین(hamīn)-ق.دغه،دا.
همینطور(hamīntawr)-
ق.همدغسی،همداسی،
په همدی توګه.
هنجار(hanjār)-ا.دود،لار.
هنگام(hangām)-مهال،
وخت.

هنگامه(hangāma)-ا.
انګازه،مشوره،
وخت،مهال.
هنوز(hanoz)- ق.تر اوسه،
تردی دمه.
هوا پیما(hawāpayma)-
ا.م.الوتکه.
هودج(hawdaj)-ا.امبالی،
کجاوه،پالکی.
هود(hūd)-ا.یهود،یهودان،
دیوه پیغمبر نوم.
هوده(huda)-ا.ص.سود،
ګټه،فایده.
هور(hur)-ا.لمر،بخت او طالع.
هوش(hoš)-ا.عقل.
هوشمند(hosmand)-
ص.هوښیار،زیرک.
هویت(hoyat)-ا.بنه،ځیره،
پیژندنه.
هویدا(huwayda)-ص.
ښکاره،څرګند.
هیاج(hiyāj)-ا.ف.پاریدل،
جګړه کول،نښته.
هیچ(hec)-ص.هیڅ.
هیزم(hizum)-ا.خس،بوټی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیزمکش(hizumkaš)-
ا.ص.خسبه.

هیکل(haykal)-بنه،صورت،
ځواکمن سړی.

هیلا(haylā)-ا.بابنه،
یو ښکاری مرغه دی.

هیمه(hema)-ا.خس،دونواو
اغزیو وچ ښاخونه او
چوپر کی د سوزولو
وړوی.

هیون(hayūn)-ا.تیز اوښ،
خوب اوښ،
چاغ اوښ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ی

ی(یا)**(ya)**-دفارسی الفبی
دودیرشم توری دی
چی د(یا)بنه ویل کیږی
ددی توری ابجدی
حساب او ارزښت ئی
(۱۰)دی

یا(yá)-ربط دربط توری دی
چی په پښتو او فارسی
د واړوژبوکی کارول
کیږی.

یا(yá)-ندای.

یاب(yâb)-ص.چتی،بی ګټی،
بی ارزښته.

یابو(yábū)-ا.یابو،هغه آس
چی اصیل نه وی.

یابیدن(yābĪdan)-ا.ف.
موندل،میندل.

یاد(yād)-ا.په زړه،په یاد.

یاد دادن(yāddādan)-ا.ف.
ورپه زړه کول،
ورپه یادول.

یادرفتن(yādraftan)-
ا.ف.هیریدل،
له یاده وتل.

یادکردن(yādkardan)-ا.
ف.په زړه کول،
په یادول .

یادگار(yādgār)-ا.څلی،نښه.

یار(yār)-ا.ص.مل،ملګری،
یار،مرستندوی.

یارا(yārá)-ا.ف.وس،نیرو،ځواک.
نیرو،ځواک.

یارستن(yārastan)-ا.ف.
له عهد ی وتل،
له باره وتل،
له وسه کیدل.

یارغو(yārǧú)-ا.ف.پوښتنه.

یارمخچی(yārmaxčĪ)-ا.
شاغوټی،یامخچه،
یار مخچی،یوډول
وړوکی مرغی ده.

یاری(yárī)-ا.ف.مرسته،دوستی.
یازنه(yázna)-ا.اخښی،اوښی،
دخورمیږه.
یاغی(yáǧī)-ص.سراخیستونکی،
سرغړاند،سرغړان،یاغی.
یافتن(yáftan)-ا.ف.میندل،
موندل،ترلاسه کول.
یافه(yáfa)-ص.بی معنی،
یاوه،پریشانه،
ورک شوی.
یاقوت(yáqūt)-ا.یاقوت،
یوډول قیمتی ډبره
چی له کانونو څخه
لاس ته را ځی.
یال(yál)-ا.وږږ،دآس دغړی
جګ ویښتان.
یالمند(yálmand)-ص.دعیالمند
مخفف،هغه سړی چی
ښځه اوماشومان لری.
یاله(yála)-وګ،یالغ.
یان(yán)-ا.ص.پرتی،اپلتی،
هغه کلمی چی له
ارادی پرته خولی ته
راځی.
یاور(yáwar)-ا.ف.مرستیال،
مرستندوی.

یاوه(yáwa)-ا.ص.اپلتی،پرتی،
بی سنجشه په خپل
سرخبری.
یاجوج وماجوج
-(yájūjomájūj)
ا.افسانوی موجود،
لنډی،تیټ قدی،
دمغولویوه طایفه.
یاس«به فتح یا»(ya?s)-ص.ناهیلی.
یب(yab)-ا.غشی.
یباب(yabáb)-ص.شاړه،ورانه.
یبس(yubs)-ا.ف.وچیدل،
وچوالی.
یبوست(yubost)-ا.وچوالی،
دلنده بل ضد.
یتیم(yatīm)-ص.پلار مړی،
یتیم.
یثرب(yasrb)-ا.دمدینی
منوری پخوانی نوم
دحضرت محمد
«صلی الله علیه وسلم»
د هجرت نه د مخه.
یخمالک(yaxmálak)-
ا.ف.ښویندی،
ښویانک.
یخن(yaxan)-ا.غاړه،ګروه.
ید(yad)-ا.لاس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یراق(yiráq)-ا.وسله،لکه توره،
توپک اونور.
یرقان(yaraqán)-ا.زیړی.
یزدان(yazdán)-ا.خدای،
څښتن.
یزک(yazak)-ا.دلښکر
مخکښ،سرلاڼ.
یسار(yisár)-ا.کیڼ لاس،
کیڼ اړخ،کیڼ.
یسال(yasál)-ا.لین،لیکه.
یسر(yusr)-ا.اسانتیا،اسانی.
یشت(yašt)-ا.پرستش،پالنه،
نمانځنه،عذرو زاری،
داوستا،دکتاب یوه برخه.
یشک(yašk)-ا.غاښ،داړی،
دداړونکو ژویوتیره غاښ.
یعسوب(ya?súb)-ا.دشاتو،
مچی،دمچیو پاچایامیر.
یعفور(ya?fúr)-ا.کبلی.
یغلا(yaǧlá)-ا.ارکاره،ارکاری.
یغما(yaǧmá)-ا.تالا،لوټ،
په ترکستان کی
دیوی قبیلی نوم.
یغماگر(yaǧmágar)-ص.
ن.لوټوونکی،لوټمار.
یغظة(yaǧazat)-ا.ویښوالی.

یقین(yaqín)-ا.باور،یقین.
یک(yak)-یو،هغه عددچی له
هغه وروسته ددوه
عدد دی.
یکایک(yakáyak)-ق.یویو
یوپه بل پسی.
یکباره(yakbára)-ص.ناڅاپه،
له یوی مخی.
یکتا(yaktá)-ص.یواځی،یو،
بی جوړی.
یک به یک(yakbayak)-
ق.ټک اوپتری،
ټک له ټکه.
یک تنه(yaktana)-ص.
یکی یواځی.
یکجا(yakjá)-ص.همه ګی،
غونډ.
یکدانه(yakdána)-ص.
بی ساری،بی جوړی،
بی مثله.
یکدست(yakdast)-ص.
دچاچی یولاس نه وی،
چونتی یولاس،
دارجل ضد.
یکدل(yakdil)-ص.یوزړه.
یکدیگر(yakdígar)-ا.
یوله بله.

یک رنگ(yakrang)-ص.
رښتینی،کوم شیان چی
په یوه رنګ وی.
یک رنگی (hakrangī)-
ص.صدا قت،رښتینو لی.
یک زبان(yakzabān)-
ص.همغږی،متفق،
سره یولاس.
یکشنبه(yakšanba)-ا.
داونی ددو همی ورځی
نوم،دوه نی.
یک لا(yaklā)-ص.یوقات،
یوستوی.
یک مشت(yakmušt)-ص.
یوموتی،په یوه
اتفاق،په یوه زړه.
یک ونیم(yakunīm)-ا.م.
یونیم،ځینی.
یکه تاز(yakatāz)-ص.
بنی سپور،وتلی سپور،
بی ساری سپور .
یم(yam)-ا.سیند،سین.
یمام(yamām)-ا.شنه کوتره،
سارانی کوتره،
یمین(yamīn)-ا.بنی،بنی لاس،
بنی خوا.

یواش(yawāš)-ق.ص.ورو،
سوکه.
یورش(yoriš)-ا.حمله،یرغل.
یوز(yūz)-ا.لټونه،تپوس.
یوزک(yūzak)-ا.م.ښکاری
سپی،دښکار سپی،
په خاوروکی رغړیدل.
یوزیدن(yūzīdan)-ا.ف.
غور ځیدل،غورځنګ
خیزکی وهل.
یوغ(yoğ)-ا.جم،ځغ،هغه تراش
شوی لرګی چی د
غویانو پرغاړه یی ږدی.
یوم(yawm)-ا.ورځ.
یوم التناد(yawmutanād)-
ا.م.لویه ورځ.
یوم الحساب(yawmulhisāb)-
ا.م.دقیامت ورځ.
یوم الحشر(yawmulhašir)-
ا.م.دپاڅون یا
پاڅیدو ورځ.
یهود(yahūd)-ا.بنی اسرائیل.

PROPERTY OF ACKU 14031

Dari- Paşto

Short

Dictionary

Academy of Sciences
Of Afghanistan

Institute of the
language of Dari

2006

چاپ مطبعه آزادی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library